

Danskernes motions- og sportsvaner 2007

Af Maja Pilgaard, Idrættens Analyseinstitut, juni 2008

Nøgletal og tendenser

Danskernes motions- og sportsvaner 2007

Nøgletal og tendenser

Af Maja Pilgaard
Idrættens Analyseinstitut, juni 2008

Titel

Danskernes motions- og sportsvaner 2007 – nøgletal og tendenser

Forfatter

Maja Pilgaard

Udgivelsesår

Juni 2008

Pris

Kr. 62,50 inkl. moms, ekskl. forsendelse.

Publikationen samt spørgeskemaer kan downloades gratis på idan.dk

Oplag

1.200 stk.

Omslagslayout, grafisk bearbejdning

Pixart

Forsidefoto

Polfoto, Tomas Rodriguez

Tryk

Buchs

ISBN

978-87-92120-04-5

978-87-92120-05-2 (elektronisk udgave)

Udgiver

Idrættens Analyseinstitut

Kanonbådsvej 12 A

1437 København K

T: +45 32 66 10 30

F: +45 32 66 10 39

E: idan@idan.dk

W: www.idan.dk

Offentliggørelse:

Det er tilladt at citere fra denne rapport herunder at benytte tabeller og figurer med følgende kildeangivelse på tabeller og figurer: "Kilde: Danskernes Motions- og Sportsvaner 2007, Idrættens Analyseinstitut m.fl."

Ved brug af større uddrag fra undersøgelsen i skriftlige sammenhænge skal det af teksten eller i en henvisning fremgå, at "Undersøgelsen 'Danskernes Motions- og Sportsvaner 2007' er udarbejdet af Idrættens Analyseinstitut på vegne af Lokale- og Anlægsfonden, DIF, DGI, Kulturministeriet, Dansk Firmaidrætsforbund, Friluftsrådet, Team Danmark og Kulturministeriets Udvalg for Idrætsforskning".

Forord

Siden 1964 har landsdækkende befolkningsundersøgelser i alt otte gange sat danskernes motions- og sportsvaner under lup. Der har været tale om spørgeskemaundersøgelser af varierende design, men undersøgelserne har alle bidraget til at dokumentere de skiftende tendenser i motions- og sportsvanerne. De tidligere undersøgelser er foretaget af Socialforskningsinstituttet i 1964, 1975, 1987, 1993, 1998 og 2004. I flere tilfælde har undersøgelserne været en del af større samlede undersøgelser af danskernes kulturvaner. I 2002 foretog Lokale- og Anlægsfonden desuden en særskilt idrætsvaneundersøgelse blandt voksne.

Den foreliggende undersøgelse 'Danskernes motions- og sportsvaner 2007' er altså den ottende landsdækkende idrætsvaneundersøgelse siden 1964 og med hensyn til antallet af idrætsrelaterede spørgsmål og respondenternes antal samtidig den hidtil mest omfattende i rækken. Idrættens Analyseinstitut (Idan) har foretaget analyserne og koordineret undersøgelsen på vegne af en række interessenter, der har ydet økonomisk støtte og bidraget til udviklingen af spørgeskemaerne og en metodik, der bedre end tidligere undersøgelser dækker hele bredden i befolkningens motions- og sportssvaner.

Interessenterne er Danmarks Idræts-Forbund (DIF), Danske Gymnastik- og Idrætsforeninger (DGI), Lokale- og Anlægsfonden, Kulturministeriet, Friluftsrådet, Dansk Firmaidrætsforbund (DFIF), Team Danmark og Kulturministeriets Udvalg for Idrætsforskning (KIF). Epinion Capacent udførte i efteråret 2007 selve dataindsamlingen på vegne af interessenterne.

Ambitionen for projektet har været at sikre en sammenlignelighed i forhold til tidligere undersøgelser og samtidig udvikle en model, der også fremadrettet kan opfange nye tendenser i motions- og sportsdeltagelsen og sætte analyserne af danskernes motions- og sportsvaner mere i system, end det hidtil har været tilfældet. De nævnte interessenter har sammen med Idan udgjort projektets styregruppe. Idan har desuden sparret fagligt med en baggrundsgruppe af idrætsforskere i udviklingen af spørgeskemaerne og i de foretagne analyser.

Der er siden den første idrætsvaneundersøgelse i 1964 registreret skelsættende ændringer i befolkningens motions- og sportsvaner, hvorfor det er vigtigt i udviklingen af idrætspolitiske strategier løbende at holde sig orienteret om nye tendenser og bevægelsesparadigmer, som eksisterer eller udvikler sig i samfundet. I løbet af de seneste årtier er bevægelseskulturens arena blevet en mangfoldig og forbrugerorienteret 'vare', som er tilgængelig for den enkelte borger i et samspil mellem individuelle forudsætninger, ønsker og behov på den ene side og nærmiljøets facilitetsudbud, satsninger og sociale normer på den anden.

Idrætsdeltagelsen er på mange måder gået fra at være en samlet kulturinstitution med en demokratipolitisk dagsorden til også at handle om selviscenesættelse, identitetsdannelse, 'wellness' og ikke mindst sundhed. Det er dog vigtigt at understrege, at idrætsbevægelsen ikke af den grund har mistet sin store kulturpolitiske betydning. De i den danske idræts historie så betydningsfulde idrætsforeninger spiller fortsat en væsentlig rolle for idrætsdeltagelsen.

Denne publikation har karakter af en grundrapport, der i samarbejde med interessenterne fremlægger de væsentligste overordnede analyser af motions- og sportsdeltagelsen i Danmark. Idan har tilstræbt en objektiv fremlæggelse af tallene og overlader i første omgang de idrætspolitiske tolkninger af tendenserne til undersøgelsens interessenter. I efteråret 2008 følger Idan udgivelsen op med en udvidet og mere tolkende analyse af befolkningens idræts- og motionsvaner og de idrætspolitiske konsekvenser deraf.

Rapporten og analyserne er udarbejdet af analytiker Maja Pilgaard, Idan. Freelance-analytiker Michael Skovbo Jensen koordinerede udviklingen af undersøgelsens spørgeskemaer og dataindsamlingens tilrettelæggelse, mens direktør Henrik H. Brandt, Idan, har stået for den overordnede koordinering af projektet. Senioranalytiker Rasmus K. Storm, Idan, udarbejdede et notat om de tidligere idrætsvaneundersøgelser og perspektiverne i et fremtidigt koordineret samarbejde mellem flere interessenter som optakt til projektet.

På vegne af Idrættens Analyseinstitut fremsættes en stor tak til de institutioner og personer, der har bidraget økonomisk og fagligt i udviklingen af undersøgelsen.

Deltagere i styregruppen:

Torben Frølich og Bo Vestergård Madsen, Lokale- og Anlægsfonden

Morten Mølholm Hansen, DIF

Søren Riiskjær, DGI

Michael Winding og Randi Svendsen, Kulturministeriet

Jakob Simonsen, Friluftsrådet

Jesper Ræbild, DFIF

Knud Skadborg, Team Danmark

Gisela Sjøgaard, Kulturministeriets Udvalg for Idrætsforskning

Også tak for værdifuld sparring og assistance undervejs i processen til Idans øvrige personale,

Epinion Capacent samt følgende forskere fra den faglige baggrundsgruppe:

Bjarne Ibsen, Center for Idræt, Sundhed og Civilsamfund, Syddansk Universitet

Laila Ottesen, Institut for Idræt, Københavns Universitet

Inge Kryger Pedersen, Sociologisk Institut, Københavns Universitet

Claus Bøje, Lokale- og Anlægsfonden

Frank Søndergaard Jensen, Skov & Landskab, Københavns Universitet

København, den 16. juni 2008

Maja Pilgaard og Henrik H. Brandt

Idrættens Analyseinstitut

Resumé

Undersøgelsen af Danskernes motions- og sportsvaner 2007 er koordineret af Idrættens Analyseinstitut i samarbejde med og med økonomisk støtte fra Danmarks Idræts-Forbund (DIF), Danske Gymnastik- og Idrætsforeninger (DGI), Lokale- og Anlægsfonden, Kulturministeriet, Friluftsrådet, Dansk Firmaidrætsforbund (DFIF), Team Danmark og Kulturministeriets Udvalg for Idrætsforskning (KIF).

Undersøgelsen har til formål at skabe overblik over mængden af motion og sport, som bliver dyrket i Danmark. Samtidig har det været intentionen at sikre en solid mulighed for sammenligning med tidligere undersøgelser, såvel som det er hensigten at danne grundlag for fremtidige undersøgelser af motions- og sportsvaner.

Rapporten har karakter af en 'grundrapport' med oversigt over de væsentligste nøgledata om børn og voksnes motions- og sportsvaner. Rapportens første del beskæftiger sig med børn og unges deltagelse i sport og motion med et tilhørende opsummerende afsnit i punktform. Dernæst gennemgås voksnes deltagelse efter samme mønster som gennemgangen for børn og unge. De følgende tre afsnit omhandler årsager til *ikke* at dyrke sport eller motion, holdninger til idrætsfaciliteter i nærmiljøet samt et sidste afsnit om sport og motion i naturen. Disse tre afsnit sammenfatter resultater fra både børne- og voksenundersøgelsen.

Børn og unges deltagelse i sport og motion

84 procent blandt børn og unge mellem 7 og 15 år i denne undersøgelse dyrker regelmæssig sport eller motion. Det svarer til et fald på fem procentpoint siden undersøgelsen i 1998. De 7 til 12-årige er de mest aktive med pigerne i mere udpræget grad end drengene, mens der sker et stort frafald ned til 77 procent aktive blandt de 13-15 årige. Det største frafald sker blandt pigerne, som fra 13 år bliver mindre aktive end drengene.

Der er en tendens til en polarisering mellem at være meget aktiv og meget inaktiv, jo ældre børnene bliver. Denne tendens er blevet mere udbredt de seneste ti år. Dette betyder samtidig, at de aktive børn i 2007 bruger mere tid i gennemsnit om ugen i forhold til tidligere, mens en større andel er helt inaktiv.

Det er stadig de traditionelle aktiviteter fodbold, svømning og gymnastik, som langt de fleste 7 til 15-årige dyrker. Disse aktiviteter foregår oftest som medlem af en forening, og generelt er foreningsidræt den mest dominerende organiseringsform blandt børn og unge op til 15 år. 77 procent angiver at være medlem af en idrætsforening, og hele 90 procent af samtlige aktiviteter er inden for det seneste år blevet dyrket som medlem af en idrætsforening. Derudover foregår der mange uorganiserede aktiviteter, og 63 procent angiver at dyrke sport eller motion 'på egen hånd'. Det er primært trampolin, vandring og jogging, som dyrkes i denne sammenhæng. I SFO eller fritidsklub er der 29 procent, som dyrker sport eller motion, mens en mindre andel på 11 procent dyrker aktiviteter i private centre. Fra 13 år er der dog flere, som vælger at organisere sig privat på bekostning af foreningsidrætten.

De inaktive børn og unge angiver som primære årsager til *ikke* at dyrke regelmæssig sport eller motion, at de bruger tid på venner, har andre fritidsinteresser, eller at de ikke gider dyrke sport eller motion. Piger svarer desuden i stort omfang, at de mangler nogen at følges med.

Det er tilnærmelsesvist de samme årsager, som nævnes blandt børn og unge, der er stoppet i en idrætsforening det seneste år. De mister interessen, får andre interesser eller synes, at aktiviteten i foreningen er blevet for kedelig. Det viser sig også, at børn og unge, der stopper i forening, stadig i nogen grad dyrker sport eller motion, men i andre organiserede sammenhænge.

En tredjedel af de 7 til 15-årige mener, at de ville dyrke en anden sport eller motion, hvis der fandtes andre faciliteter i nærområdet. Desuden er der en andel på mellem 30 og 37 procent, som svarer at ville dyrke *mere* sport eller motion, hvis der var bedre faciliteter. Det er både i forvejen aktive samt inaktive, som svarer dette.

Voksnes deltagelse i sport og motion

56 procent blandt voksne respondenter dyrker regelmæssig sport eller motion, hvilket er en stigning på to procentpoint i forhold til undersøgelsen i 1998. Der sker et jævnt frafald blandt unge og yngre voksne, og den mindst aktive aldersgruppe er 30 til 39 år, hvor 47 procent dyrker regelmæssig sport eller motion. De aktive voksne bruger mindre tid i gennemsnit om ugen end for ti år siden, og det er udelukkende mænd, som står for denne negative udvikling. Kvinderne er til gengæld målt til at bruge ni minutter mere end i 1998 svarende til et gennemsnit på tre timer og 56 minutter om ugen. Sociale baggrundsvariable viser stadig forskelle i motions- og sportsdeltagelsen, og personer med en kort uddannelse og/eller en lav indkomst dyrker i mindre grad regelmæssig sport eller motion sammenlignet med øvrige personer i undersøgelsen.

De syv mest dyrkede aktiviteter blandt voksne er alle individuelle og bærer præg af at kunne dyrkes med stor fleksibilitet. Aktiviteterne er vandring, jogging, styrketræning, gymnastik, aerobic, svømning og cykelsport. Gymnastik er den eneste af disse aktiviteter, som i halvdelen af tilfældene foregår som medlem af en idrætsforening, mens flere af de øvrige aktiviteter overvejende foregår i uorganiserede sammenhænge. Styrketræning og aerobic foregår ofte i private centre.

Der forekommer et stort frafald fra foreningsidrætten i ungdomsårene fra 13 til 19 år, hvor andelen af foreningsmedlemmer falder fra 84 procent blandt 10 til 12-årige til 67 procent blandt 13 til 15-årige og yderligere ned til 51 procent blandt 16 til 19-årige.

Selvom langt flere voksne dyrker aktiviteter 'på egen hånd' frem for i forening, er der siden 1998 sket en fremgang fra 30 til 41 procent blandt hele den voksne gruppe, som er medlem af en idrætsforening. Det er primært de ældre aldersgrupper over 40 år, som står for denne fremgang.

Syv procent af alle voksne respondenter har dyrket aktiviteter det seneste år organiseret som firmaidræt, og 44 procent af de beskæftigede får tilbud om sport eller motion via arbejdspladsen. 23 procent gør brug heraf mindst én gang om ugen, hvilket svarer til ni procent blandt hele den beskæftigede del af undersøgelsesgruppen, som dyrker sport eller motion via arbejdspladsen mindst én gang om ugen.

Den primære årsag til, at nogle voksne *ikke* dyrker regelmæssig sport eller motion skal findes i manglende tid, som i stedet går med arbejde og familie. Årsagerne varierer dog meget afhængig af køn og alder, og hvor kvinderne i højere grad svarer, at de bruger tid på familien, svarer mændene, at de bruger tid på arbejdet.

Generelt udtrykkes der stor tilfredshed med faciliteterne i nærområdet, men blandt de syv procent, som ikke udtrykker tilfredshed, svarer næsten alle, at de ville dyrke *mere* sport eller motion, hvis de havde bedre faciliteter til rådighed. Nærområdets facilitetsudbud har betydning for valget af sportsgren eller motionsform for godt halvdelen af voksne respondenter. Kvinder er mere tilbøjelige end mænd til at svare dette, og faciliteterne i nærområdet har samtidig mere betydning for de yngre mellem 16 og 49 år end for ældre, som i mindre grad lader aktivitetsvalget påvirke heraf. Generelt er det af stor betydning, at faciliteter er tilgængelige inden for 15 minutters transporttid, da 76 procent af de voksne bruger mindre end et kvarter på transport den ene vej til sports- eller motionsaktiviteten.

Naturen betyder ligeledes meget for hele 81 procent blandt voksne, når de dyrker sport eller motion. Det er overvejende de ældste aldersgrupper, for hvem naturen har betydning, hvilket hænger sammen med, at de fortrinsvist dyrker vandring og stavgang.

Indholdsfortegnelse

Forord	5
Resumé	7
Indholdsfortegnelse	9
Indledning	11
Metode	13
Konstruktion af spørgeskema	13
Dataindsamling	14
Kan vi stole på tallene?	16
Børn og unges deltagelse i motion og sport	17
Regelmæssig motion og sport	17
Hvor mange deltager regelmæssigt i sport eller motion?.....	17
Tidsforbrug på sport og motion.....	18
Hvor ofte dyrker børn og unge sport eller motion?.....	19
Hvor mange dyrker mindst én aktivitet regelmæssigt?.....	19
Børn og unges motions- og sportsdeltagelse anno 2007.....	20
Udvikling i børn og unges motions- og sportsdeltagelse.....	21
Hvilke aktiviteter dyrker børn og unge?	23
Organisering af aktiviteter.....	27
Foreningsmedlemskab.....	34
Deltagelse i konkurrencer.....	34
Sammenfatning – børn og unge	35
Voksnes deltagelse i motion og sport	37
Regelmæssig motion og sport	37
Hvor mange voksne deltager regelmæssigt i sport og motion?.....	37
Tidsforbrug på sport og motion.....	38
Hvor ofte er voksne aktive?.....	40
Hvor mange dyrker mindst én aktivitet regelmæssigt?.....	41
Udvikling i voksnes deltagelse i motion og sport.....	42
Deltagelse i motion og sport fordelt på sociale variable	45
Forskelle på regelmæssig deltagelse i motion og sport.....	45
Forskelle i tidsforbrug på motion og sport.....	47
Forskelle i hyppighed for motions- og sportsdeltagelse.....	48
Hvilke aktiviteter dyrker voksne?	49
Udvikling i voksnes valg af motions- og sportsaktiviteter.....	51
Hvad dyrkede voksne i sidste uge?.....	53
Organisering af aktiviteter.....	55
Foreningsmedlemskab.....	58
Deltagelse i konkurrencer.....	60
Sociale forskelle i aktivitetsvalget	61
Forskelle i aktivitetsvalg.....	61
Forskelle i organiseringen af sport og motion.....	63
Foreningsmedlemskab afhængig af social baggrund.....	63
Konkurrencedeltagelse afhængig af social baggrund.....	64
Motion på arbejdspladsen	65

Sammenfatning – voksne	66
Årsager til inaktivitet	68
Hvorfor dyrker de inaktive ikke sport eller motion?.....	68
Årsager til at være stoppet i en idrætsforening.....	73
Idrætsfaciliteter og nærmiljø	76
Holdninger til faciliteter i nærområdet	76
Tid på transport til sport og motion	80
Sport og motion i naturen	83
Sport og motion indendørs vs. udendørs	83
Naturens betydning for sport og motion.....	85
Litteraturliste	88
Bilag	89
Bilag 1: BaggrundsvARIABLE – børn.....	89
Bilag 2: BaggrundsvARIABLE - voksne.....	90

Indledning

Foto: Polfoto, Jens Panduro

Formålet med motions- og sportsvaneundersøgelsen 2007 er primært at skabe et solidt overblik over mængden af sport og motion, som bliver dyrket i Danmark. Hvor mange danskere er regelmæssigt aktive? Hvilke aktiviteter er populære? Under hvilke organisatoriske former foregår de? Hvordan har vanerne udviklet sig over tid? Hvad betyder idrætsfaciliteter og adgang til natur i nærområdet, når danskerne dyrker sport eller motion? Sådanne spørgsmål, blandt flere andre, vil blive behandlet i denne 1. delrapport om danskernes motions- og sportsvaner 2007.

Med tiden er det ikke blevet nemmere at skabe overblik over danskernes motions- og sportsvaner, primært fordi der foreligger nogle grundlæggende metodiske og definitions-mæssige problemstillinger, der bør holdes for øje i analysen.

Dels ligger der en udfordring i at formulere spørgsmål, der på én gang er tidssvarende og sammenlignelige med tidligere. I 1964 blev der eksempelvis spurgt 'dyrker De sport?', i 1975 'dyrker De sport (motion)?', i 1987 og 1993 'dyrker De sport eller motion?', som i 1998 og 2002 blev ændret til 'dyrker De normalt sport eller motion?'. Endvidere spørges der i 2007 'dyrker du normalt motion/sport?'. I kulturvaneundersøgelsen fra 2004 er spørgsmålet slet ikke formuleret, hvorfor man har beregnet andelen ud fra, hvor mange der angiver at dyrke sport eller motion mindst én gang om ugen. 2004 skiller sig dog også ud fra de andre undersøgelser ved at være foretaget i sommerperioden fra maj til august, mens de øvrige undersøgelser er foretaget i januar, februar og marts i 1964, 1975 og 1987 samt i november og december i 1993, 1998, 2002 og 2007. Dette kan have indflydelse på respondenternes svarafgivelser – og dermed det indtryk, man gennem undersøgelserne får af motions- og sportsvaner, da de ofte ændrer sig i løbet af året afhængig af vejrforhold og sæson. Man skal være varsom med at sammenligne tal for deltagelsen i sport og motion fra 2004 med de øvrige undersøgelsesår, da der er uoverensstemmelser i respondenternes afrapporteringer af sport og motion alt efter den benyttede spørgemetode.

Dette forbehold fører til det andet område, som er årsag til, at danskernes motions- og sportsvaner er vanskelige at måle. Motions- og sportsdeltagelsens omfang afhænger som sagt i høj grad af, hvordan man spørger. Der er således en tendens til uoverensstemmelse i respondenternes afrapporteringer af, hvorvidt de dyrker regelmæssig sport eller motion i forhold til deres angivelser af, hvor ofte de gør det. Det tyder desuden på, at disse uoverensstemmelser er blevet mere udbredte med tiden, hvorfor det i stigende grad er problematisk at sammenholde svar fra forskellige spørgemetoder.

Et tredje forhold baserer sig på selve definitionen af sport og motion, hvilket følger problematikken om varierende svar på varierende spørgsmål. Sport, motion, idræt, fysisk aktivitet og bevægelse er alle forskellige afarter af samme fænomen; fysisk udfoldelse af kroppen. Men hvilke begreber er mest korrekte at bruge i en undersøgelse som denne? Har det betydning, om der bruges det ene eller det andet begreb? De tidligere undersøgelser er blevet refereret til som undersøgelser af danskernes *idrætsvaner*, men i 2007 er der blevet foretaget et valg om at bruge betegnelsen *motions-* og *sportsvaner*. Det skyldes til dels, at billedet har ændret sig gradvist siden første undersøgelse i 1964 i forhold til, hvilke aktiviteter der dyrkes, samt hvordan de organiseres.

I 2002 skelnede Knud Larsen mellem tre bølger, der så at sige er skyllet ind over befolkningen siden 1960-erne: traditionel foreningsidræt, uorganiseret idræt samt hverdagsmotion. Traditionel foreningsidræt er eksempelvis boldspillene håndbold, fodbold, badminton, men også gymnastik eller svømning, som man går til som medlem af en idrætsforening, ofte på et hold med faste træningstidspunkter.

'Uorganiseret' eller 'selvorganiseret' idræt vandt frem især i løbet af 1980'erne, og typiske eksempler er jogging, som foregår alene eller med andre på offentlige gader, stier eller i skove, men også fodboldspil med vennerne i parken eller rulleskøjteløb og skateboard er hyppige uorganiserede idrætsaktiviteter.

'Hverdagsmotion' voksede frem som begreb i løbet af 1990'erne og er først efter årtusindeskiftet blevet til et egentligt begreb i idrætsvaneundersøgelsernes bevågenhed. Hverdagsmotion samler op på den mængde fysisk aktivitet, der foregår i hverdagen, og som hverken kan tilskrives sports – eller idrætsbegrebet. Eksempler er gå- eller vandreture, jagt, fiskeri, cykling som transport eller fysisk udfoldelse ved eksempelvis hus- eller havearbejde. Grænserne er her meget flydende, og det bliver derfor et meget subjektivt og vanskeligt begreb at måle på. Hvad der af én person opfattes som motion, fordi vedkommende cykler en kilometer til bussen hver dag, tælles måske ikke med af en anden person, fordi vedkommende går til håndbold tre gange om ugen og derved kun opfatter denne 'regulære' sportsaktivitet som relevant i en sådan undersøgelse. Omvendt kan der også være personer, som ikke opfatter sig selv som aktive, selv om de går en tur af en times varighed dagligt.

Sports- og motionsdeltagelsen har i Knud Larsens undersøgelse fra 2002 vist at ændre sig afhængig af, hvilke begreber der indgår i beregningerne. Markant flere angiver at være aktive, hvis hverdagsmotion medregnes i forhold til de to øvrige definitioner. Uorganiseret idræt tegner sig tilsvarende for en større del, end hvis der udelukkende fokuseres på traditionel foreningsidræt. Knud Larsen stillede i 2002 spørgsmålet, om sundhedskampagnerne øgede fokus på motion som noget, "man ikke nødvendigvis behøver at klæde om til", kunne have ændret på og udvidet den generelle opfattelse af begrebet om sport og motion. I dag er dette måske en realitet set i lyset af det anseelige fokus på fysisk aktivitet og motion, der i de senere år er vokset frem som følge af samfundets generelt større fokus på fysisk aktivitets betydning for forebyggelse af en række livsstilssygdomme.

Årsagen til at vælge begreberne *sport* og *motion* til denne undersøgelse er en opfattelse af, at disse begreber vil være lettere at identificere sig med og dermed appellerer til en bredere skare af respondenter, end *idræt* ville gøre. Undersøgelsens design forsøger således at opfange såvel de traditionelle sports- og motionsaktiviteter som den daglige motion via gåture eller cykelture til og fra arbejde. Det skal dog understreges, at der i analyserne bliver differentieret imellem de forskellige typer af aktiviteter, da det er væsentligt at holde de forskellige organisatoriske sammenhænge, hvori aktiviteterne foregår, adskilt.

Af ovenstående årsager er det vanskeligt med enkelte ord og tal at redegøre for udviklingen i danskernes motions- og sportsvaner siden 1964. Det kræver et varsomt blik på den konkrete sammenhæng, hvormed motions- og sportsvanerne omtales. Sammenligninger af 2007 med tidligere undersøgelser vil primært basere sig på undersøgelsen i 1998, da det sikrer et større tidsperspektiv end undersøgelserne fra 2002 og 2004. Da 2002- og 2004-undersøgelserne samtidig adskiller sig i det metodiske design, bliver sammenligninger med disse foretaget med store forbehold.

Metode

Konstruktion af spørgeskema

Der ligger forskellige ræsonnementer til grund for den endelige udformning af spørgeskemaet. Dels har det været intentionen at konstruere et skema, som muliggør en grundig sammenligning med tidligere undersøgelser. Dertil har der været et ønske om at belyse et bredere perspektiv på sports- og motionsvaner end hidtil, hvorfor tidligere spørgsmålsformuleringer i nogle henseender er blevet opdateret og udvidet, og suppleret med spørgsmål omkring motion på arbejdspladsen, holdninger til faciliteter, brug af naturen samt forbrug af sport i medierne.

Der er konstrueret separate spørgeskemaer til børn og unge i alderen 7 til 15 år samt til voksne fra 16 år og opefter, og skemaet til børn og unge er mindre omfattende med i alt 38 spørgsmål, mens voksenskemaet rummer 61 spørgsmål. Det kan diskuteres, hvor aldersgrænsen går mellem at være 'barn', 'ung' eller 'voksen', da ungdommen udvikler sig til at indbefatte flere og flere både yngre og ældre aldersgrupper. For overblikkets skyld er der i denne rapport truffet et valg om at kalde gruppen af 7 til 15-årige for børn og unge, mens hele gruppen fra 16 år og ældre betegnes som voksne.

Data rummer således et unikt materiale, som ikke tidligere er set i samme omfang. Det giver mulighed for meget detaljerede og dybdegående analyser af befolkningens motions- og sportsvaner. Der er blandt andet gjort brug af en metodisk teknik, som i fagsprog hedder 'triangulering'. Det betyder, at et bestemt emne belyses ud fra forskellige perspektiver ved at benytte forskellige spørgeteknikker. I forhold til at undersøge befolkningens deltagelse i sport eller motion er der således spurgt i starten af spørgeskemaet, om man dyrker regelmæssig sport eller motion. Senere er der spurgt, hvor mange gange om ugen, man dyrker regelmæssig sport eller motion, samt i hvor mange timer om ugen det foregår. Dette er tre forskellige mål på idrætsdeltagelsen, og fordelene ved at have dem alle repræsenteret i denne undersøgelse er for det første, at det sikrer sammenlignelighed med alle de tidligere undersøgelser. Eksempelvis er der i 2004 kun blevet spurgt ind til, hvor mange gange om ugen man dyrker sport eller motion, mens der i 2002 og 1998 er spurgt til antal timer om ugen.

For det andet kan de forskellige spørgsmål give et nuanceret billede af respondenternes egne opfat- telser af, hvornår og i hvilket omfang de dyrker regelmæssig sport eller motion. Der viser sig diver- gerende tendenser på motions- og sportsdeltagelsen afhængig af, hvilket spørgsmål der ligger til grund for denne vurdering. Det kan skyldes, at man ikke i første omgang mener, at man dyrker regelmæssig sport eller motion, men efter at have udfyldt spørgeskemaet med udspecificerede spørgsmål omkring særlige aktiviteter og organiserede sammenhænge kan hukommelsen være blevet stimuleret, og man kan være blevet opmærksom på sport eller motion, som ikke i første gang er blevet noteret. Der er således mange flere, som angiver at bruge tid på sport eller motion i for- hold til andelen, som mener at dyrke regelmæssig sport eller motion. Materialet danner dermed baggrund for at undersøge svarene på forskellige spørgsmålstyper nærmere og derpå opnå viden om mere præcise eller 'korrekte' målinger i fremtidige motions- og sportsvaneundersøgelser.

Undersøgelsesdesignet rummer dog også begrænsninger. Som konsekvens af undersøgelsens detaljerede fokus på at klarlægge, *hvordan* motions- og sportsvanerne ser ud anno 2007, er der truffet et fravalg af spørgsmål omkring, *hvorfor* befolkningen dyrker sport og motion. Dette kan umiddelbart ses som en svaghed, da det i mange sammenhænge er relevant med en forståelse for befolkningens motiver til at dyrke sport eller motion. Valget bygger på en forestilling om, at moti- verne ikke har ændret sig drastisk de seneste år, hvorfor anden litteratur allerede har dækket områ- det. Desuden er det ikke tilstrækkeligt med et enkelt spørgsmål bestående af forskellige udsagn, som kan forklare, hvorfor befolkningen dyrker sport eller motion. Det kræver en grundig og omfat- tende spørgsmålsrække, som kan opfange latente årsager via forskellige perspektiver og spørgetek- nikker, hvilket ville optage meget plads i spørgeskemaet. Det har derfor været hensigtsmæssigt helt at udelade motivspørgsmålet i denne undersøgelse. I stedet kan man fokusere herpå næste gang, motions- og sportsvaneundersøgelsen bliver gentaget. Intentionen er på denne måde at sikre gennemførelsen af undersøgelser af de overordnede motions- og sportssvaner med jævne mellem-

rum i fremtiden, mens særlige emner kan variere fra gang til gang og dermed blive belyst tilstrækkeligt detaljeret, men over et større tidsperspektiv.

Undersøgelsen i 2007 tager primært sigte på at få afdækket følgende forhold, som i udgangspunktet danner grundlag for en sammenligning med tidligere undersøgelser;

- Hvor mange dyrker regelmæssigt sport eller motion?
- Hvor ofte samt hvor mange timer bruges på sport og motion?
- Hvilke aktiviteter dyrkes? Hvordan er de organiseret, og hvilke faciliteter benyttes?

Derudover rummer spørgeskemaet blandt andet mulighed for at undersøge;

- Hvilke holdninger har befolkningen til faciliteter i nærområdet?
- Hvilket forhold har befolkningen til naturen, når den dyrker sport eller motion?
- Hvad er årsagerne til *ikke* at dyrke regelmæssig sport eller motion?
- Hvordan indgår sport og motion i andre sammenhænge? (Arbejdspladsen, ferier/rejser med motionsindhold, cykling og gang i hverdagen)
- Hvordan forbruger befolkningen sport og motion i medier og som tilskuer?

En række demografiske baggrundsoplysninger giver potentiale for at belyse ovenstående emner via særlige profiler inden for motions- og sportsdeltagelsen. Således er det muligt at tegne en social profil i forhold til køn, alder, nationalitet, bopæl, uddannelse, beskæftigelse, fysiske og mentale arbejdsforhold, indkomst, helbred, civil status samt familieforhold.

I denne rapport begrænser de statistiske analyser sig til primært at undersøge forskelle på køn og alder. I voksenundersøgelsen er der endvidere foretaget analyser af sociale baggrundsvariable som uddannelseslængde, indkomst samt bopæl. Analyserne bygger på simple krydstabeller med undersøgelse af signifikansniveau og gammaværdier. Signifikansniveau er noteret i tabellerne, og værdier under 0,01 opfattes som stærkt signifikante, mens der tages mere forbehold for mindre signifikante værdier mellem 0,01 og 0,05. Gammaværdier er ikke noteret i rapporten, men er undersøgt i forhold til at beskrive sammenhænge som svage, moderate eller stærke. Enkelte steder er udført ensidet variansanalyse samt simple gennemsnitstests i forhold til kategoriske variable.

Dataindsamling

Danskernes motions- og sportsvaner 2007 er en kvantitativ undersøgelse, og Epinion Capacent har stået for udsending og indsamling af spørgeskemaer. Undersøgelsen er gennemført som en kombineret post-enquete og internetbaseret spørgeskemaundersøgelse, og respondenterne er udvalgt på basis af et simpelt tilfældigt CPR-baseret stikprøveudtag fra CPR-kontoret under det daværende Indenrigs- og Sundhedsministerium. Indsamlingen er foregået i november og december måned i 2007.

Der er udsendt 8.828 skemaer til voksne og 3.743 til børn og unge, hvoraf 4.147 voksne og 1.987 børn og unge har deltaget i undersøgelsen¹. Dette giver en svarprocent på henholdsvis 47 og 53 procent.

De tidligere undersøgelser tilbage til 1964 varierer i forskellige henseender i henhold til det metodiske design. Skemaet nedenfor skitserer de forskellige indsamlingstidspunkter, anvendte spørgemøder, stikprøvestørrelser samt svarprocenter.

¹ Brutto er der udsendt 9.000 skemaer til voksne og 3.800 til børn og unge. Heraf er der kommet henholdsvis 172 og 57 skemaer retur, som ikke indgår i den samlede beregning af svarprocenten.

Årstal	Indsamlingstidspunkt	Spørgemetode	Stikprøvestørrelse	Antal svar	Svarprocent
1964	Feb/mar	Besøg	4.396	3.534	80 %
1975	Januar/februar	Besøg	5.044	3.723	74 %
1987	Feb/mar	Telefon/post	4.966	3.302	66 %
1993	Nov/dec	Telefon/besøg	2.521	1.843	73 %
1998	Nov/dec	Telefon/besøg	2.016	1.364	68 %
2002	Nov/dec	Telefon/besøg	3.244	2.811	87 %
2004	Maj – august	Telefon/internet/post	3.876	2.513	65 %
2007	Nov/dec	Post/internet	12.571	6.134	49 %

Det fremgår af tabellen, at undersøgelsen i 2007 er den hidtil største, og den indeholder svar fra næsten dobbelt så mange respondenter som i nogen af de tidligere undersøgelser. Til gengæld er svarprocenten lavere. Det er et stigende problem at opnå høje svarprocenter i den kvantitative forskning, da befolkningen er blevet mere tilbøjelig til at ignorere henvendelser om deltagelse i diverse undersøgelser. Derudover kan det være problematisk, at undersøgelsen har et smalt emne i forhold til de tidligere kulturvaneundersøgelser, hvor et afsnit om sport og motion har indgået som en lille del af et bredt spekter af kulturelle fritidsaktiviteter. Interesse for emnet øver således indflydelse på befolkningens velvillighed til at svare.

Når undersøgelsens design har valgt at inddrage et meget større antal respondenter i bruttoudsendelsesrunden end tidligere undersøgelser, har det været med hensigten at få tilstrækkelig mange respondenter til at repræsentere den mangfoldige deltagelse i sport og motion. Dette medfører samtidig større vanskeligheder med at opnå en høj svarprocent, hvilket er én af ulemperne ved denne undersøgelse i forhold til tidligere undersøgelser.

En frafaldsanalyse af befolkningssammensætningen på forskellige baggrundsvariable kan være med til at højne sikkerheden for, at der ikke eksisterer tilfældige skævheder i stikprøven i forhold til populationen. I denne undersøgelse er der foretaget en frafaldsanalyse i forhold til køn og alder, mens øvrige demografiske baggrundsvariable ikke er testet systematisk via CPR-udtrækket. En umiddelbar sammenligning af stikprøven i forhold til uddannelsesniveau, beskæftigelse samt familieforhold med oplysninger om populationen fra Danmarks Statistik viser en mindre overrepræsentation af højtuddannede samt højere funktionærer. Dette er ikke overraskende i kvantitative undersøgelser af denne art, men det er væsentligt at være sig bevidst om denne mindre skævvridning, som kan betyde en overrepræsentation af respondenter, der dyrker regelmæssig sport eller motion i forhold til hele populationen. Kulturvaneundersøgelserne fra 1998 og 2004 har ikke vægtet data i forhold til disse variable, men gør ligeledes opmærksom på risikoen for en overrepræsentation af en 'ønskelig adfærd' som et velkendt fænomen i undersøgelser af denne art².

I forhold til køn og alder er der ikke grund til store bekymringer omkring repræsentativitet, da der udelukkende er mindre skævheder i stikprøven i forhold til hele populationen. Blandt voksne er mænd underrepræsenteret med 3 procentpoint, mens kvinder er tilsvarende overrepræsenterede. Aldersmæssigt er der en mindre underrepræsentation af 20 til 39-årige, mens 16 til 19-årige samt 40 til 79-årige er svagt overrepræsenterede.

Blandt børn er skævhederne mindre med en overrepræsentation af drenge på 0,8 procentpoint og pigerne tilsvarende underrepræsenteret. Desuden er der lidt færre børn mellem 7 og 12 år repræsenteret i undersøgelsen, mens de 13 til 15 årige er overrepræsenteret med 3 procentpoint.

Demografiske baggrundsvariable for børn og voksne er vedlagt som Bilag 1 og 2. I børneundersøgelsen er der opgivet oplysninger om alder, køn, familieforhold samt nationalitet. I voksenundersøgelsen er der oplysninger om køn, alder, beskæftigelse, uddannelse, indkomst samt bopæl.

² Bille 2005, s. 42 – 43.

Kan vi stole på tallene?

I forhold til børns rapporteringer er der visse metodiske usikkerheder, der bør holdes for øje i fortolkningerne. Selv om børnene og de unge er blevet bedt om at udfylde spørgeskemaet sammen med en voksen, ved ingen reelt, i hvilket omfang dette er gjort. Det kan være svært for børn at skelne mellem de mange forskellige sammenhænge, hvori de dyrker sport og motion i hverdagen. Ikke mindst i forlængelse af, at flere pasningstilbud tager aktiviteter op, som i mange tilfælde minder om de aktiviteter, der tidligere udelukkende var forbundet med de traditionelle idrætsforeninger. Desuden vokser flere partnerskabsprojekter frem, hvor aktiviteterne foregår under samarbejde mellem eksempelvis offentlige og frivillige institutioner. Man må derfor formode, at der til tider kan forekomme en vis begrebsforvirring i sondringen mellem 'klub/forening', 'privat center', 'SFO', 'på egen hånd' eller 'i anden sammenhæng'.

Spørgeskemaet fra 2007 adskiller sig på mange områder fra tidligere undersøgelser. For det første omhandler det udelukkende motion og sport, hvor de sports- og motionsrelaterede spørgsmål tidligere – bortset fra Lokale- og Anlægsfondens undersøgelse i 2002 – har været en del af en større kulturvaneundersøgelse. Spørgeskemaet er mere omfattende i forhold til tidligere undersøgelser med nye spørgsmål, mens de spørgsmål, som er analoge med tidligere, er blevet opdateret og ofte opdelt i flere og mere detaljerede svarkategorier.

Det er især i forhold til spørgsmålet om, hvilke aktiviteter samt i hvilken sammenhæng de forskellige aktiviteter dyrkes, at der er sket en udvikling. Der er i 2007 nævnt 34 forskellige aktiviteter for børn og 47 for voksne. I 2004 var der henholdsvis 20 og 30 aktiviteter.

Desuden er spørgsmålet i 2007 konstrueret således, at man umiddelbart efter at have sat et kryds ud fra en aktivitet skal angive, hvor den er organiseret. Her er svarkategorierne; 'klub/forening', 'privat center', 'SFO/fritidsklub', 'på egen hånd' eller 'i anden sammenhæng' for børn og unge, mens 'SFO/fritidsklub' er erstattet af 'firmaidræt' for voksne, hvor der yderligere er mulighed for at sætte kryds ud for 'aftenskole'. Tidligere har det kun været muligt at afkrydse, hvis man dyrker aktiviteten i en forening. Det er en generel tendens i spørgeskemaundersøgelser, at jo mere præcist og detaljeret man spørger, jo flere svarer på spørgsmålet, da det kan være med til at stimulere hukommelsen.³

Derfor kan de mange forskellige aktiviteter og organiseringsformer erindre om aktiviteter, der ikke traditionelt ville blive noteret, og eksempelvis kan en kategori som 'på egen hånd' være med til at opfange badminton eller fodboldspil i haven. En anden tendens i de idrætslige miljøer, hvor især børn og unge færdes, er et vekslende program af forskellige aktiviteter. Der kan således være børn og unge, som regelmæssigt beskæftiger sig med rundbold, fodbold, basket, hockey og gymnastik, selv om de reelt kun går til sport én eller to gange om ugen.

Af disse årsager må man forvente en mindre overrepræsentation af aktiviteter i 2007 i forhold til tidligere, og spørgsmålet er, om det overhovedet er meningsfyldt at foretage en sammenligning over tid i dette spørgsmål. Det er dog interessant at følge udviklingen i forhold til andelen, der angiver at være aktiv på andre spørgsmål, da der er tendens til en øget uoverensstemmelse. Således er det ikke så meget udviklingen i andelen, der dyrker mindst én aktivitet, som vækker opmærksomhed, men i højere grad udviklingen i forhold til øvrige svar på den regelmæssige idrætsdeltagelse.

Undersøgelsens spørgeskemaer for henholdsvis børn og voksne kan downloades i vidensbanken under Idans udgivelser på følgende link: www.idan.dk. Brug af spørgeskemaerne til fremtidige undersøgelsesformål må ikke ske uden forudgående tilladelse fra Idrættens Analyseinstitut.

Rådata fra undersøgelsen indleveres til Dansk Data Arkiv og stilles til rådighed for videre forskningsbrug senest primo 2009.

³ Henning Olsen 1997.

Børn og unges deltagelse i motion og sport

Foto: Polfoto, Jupiter Images

Regelmæssig motion og sport

Som fremstillet i metodeafsnittet er der i denne undersøgelse inddraget flere forskellige metoder til at måle på befolkningens deltagelse i sport og motion. Dette er en styrke i forhold til at foretage en detaljeret analyse af motions- og sportsvaner. Samtidig giver det flere forskellige muligheder for at sammenligne tallene med tidligere undersøgelser, da der ikke er konsistens i de tidligere undersøgelses måder at spørge ind til motions- og sportsvanerne på. Inddragelse af flere forskellige målemetoder i analysen er dog med fare for at skabe forvirring, primært fordi der viser sig at være forskellige resultater på motions- og sportsdeltagelsen afhængig af, hvilken metode der gribes fat i. Tidligere undersøgelser har 'forskånet' læseren ved ikke at diskutere denne metodiske udfordring, og der er blevet truffet et valg i forhold til, hvilke tal der er blevet fremlagt som 'de rigtige'. Da denne undersøgelse i udgangspunktet er blevet sat i værk for netop at samle op på tidligere tiders forskelligartede metodadesign og derved skabe en stabil baggrund for den videre forskning i motions- og sportsvaner, er der truffet et bevidst valg om at fokusere på de metodiske problemer undervejs i rapporten.

I det følgende vil børn og unges motions- og sportsdeltagelse blive fremstillet i forhold til 1) andelen, der selv angiver at dyrke regelmæssig sport eller motion, 2) hvor mange timer om ugen der bruges herpå, 3) hvor ofte der dyrkes sport eller motion, samt 4) andelen, der dyrker mindst én aktivitet regelmæssigt.

Der er indsamlet svar fra 1.987 respondenter mellem 7 og 15 år.

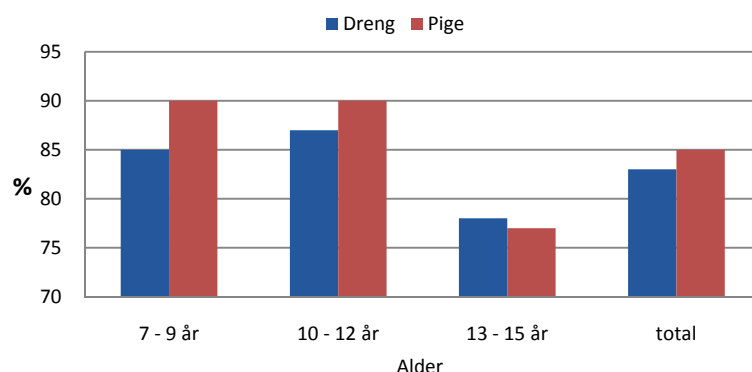
Hvor mange deltager regelmæssigt i sport eller motion?

84 procent af børn og unge svarer, at de dyrker regelmæssig sport eller motion. Otte procent svarer 'ja, men ikke for tiden', mens de resterende otte procent svarer direkte nej.

Andelen af børn og unge, som svarer, de dyrker regelmæssig sport og motion, er størst blandt de 10 til 12-årige, hvor 87 procent af drengene og 90 procent af pigerne svarer dette. Tallene fremgår af nedenstående figur. Generelt er en større andel af pigerne indtil 12 år regelmæssigt aktive, mens andelen falder med 13 procentpoint til 77 procent i alderen 13 til 15 år, hvor drengene i højere grad

angiver at være regelmæssigt aktive. Jo ældre børn og unge er, jo større er tendensen til at svare 'ja, men ikke for tiden', og blandt de 13 til 15-årige er der ti procent, som angiver dette.

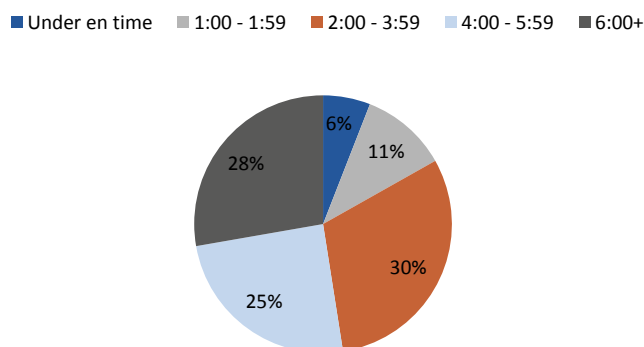
Figur 1. Andel børn og unge, der dyrker regelmæssig sport eller motion fordelt på køn og alder (N=1982)

Tidsforbrug på sport og motion

I gennemsnit bruger børn og unge i undersøgelsen fire timer og 48 minutter på sport og motion om ugen⁴. Som det ses af figuren nedenfor, bruger 28 procent endda over seks timer, mens en andel på 17 procent bruger under to timer om ugen. Drengene er mere aktive end pigerne og bruger i gennemsnit en halv time mere om ugen (fem timer vs. fire timer og 30 minutter).

Figur 2. Oversigt over børn og unges tidsforbrug på sport og motion (N = 1928)

Af tabellen nedenfor fremgår det, at der er en sammenhæng mellem køn og alder og antal timer om ugen, der bruges på sport og motion. Tabellen viser, at drenge er signifikant mere aktive end piger. De bruger oftere mere end seks timer om ugen på sport eller motion, mens den største andel blandt pigerne, svarende til godt en tredjedel, bruger to til fire timer om ugen. Jo ældre børnene og de unge bliver, jo større er andelen, som bruger mere end seks timer på sport eller motion om ugen. Blandt de unge på 13 til 15 år bruger 37 procent seks timer om ugen eller mere sammenlignet med blot 17 procent blandt børn på 7 til 9 år. Samtidig er der en tiendedel blandt de 13 til 15-årige, som er helt inaktive (mindre end en time om ugen), hvorimod denne andel kun er på mellem tre og seks procent blandt de yngste.

⁴ (N = 1854). Andel, som angiver mindre end 30 minutter samt mere end 30 timer er ikke medregnet i gennemsnittet. (Hvis der kun fjernes respondenter, som svarer mere end 30 timer bliver gennemsnittet 12 minutter mindre; fire timer og 36 minutter).

Tabel 1. Antal timer om ugen, børn og unge bruger på sport eller motion. Fordelt på køn og alder (pct.)

N = 1928	Total	Køn		Alder		
		Dreng	Pige	7-9 år	10-12 år	13-15 år
Under en time	6	7	6	6	3	10
1:00 - 1:59	11	9	12	14	9	9
2:00 - 3:59	31	30	31	40	32	22
4:00 - 5:59	25	23	27	22	29	22
6:00+	28	32	23	17	28	37
Total	100	100	100	100	100	100
			p = 0,001 ⁵		p < 0,000	

Hvor ofte dyrker børn og unge sport eller motion?

I nedenstående opgørelse over, hvor ofte børn og unge dyrker sport eller motion, viser det sig, at hele 97 procent er aktiv mindst én gang om ugen. Dette gælder for såvel drenge som piger i alle aldersgrupper. De ældste børn/unge dyrker oftere sport eller motion mindst fem gange om ugen i forhold til de yngste børn.

Tabel 2. Oversigt over, hvor ofte børn og unge dyrker sport eller motion. Fordelt på køn og alder (pct.)

N = 1974	Total	Køn		Alder		
		Dreng	Piger	7-9 år	10-12 år	13-15 år
Mindst 5 gange/uge	21	23	19	16	22	23
3-4 gange/uge	44	43	44	40	49	42
1-2 gange/uge	33	31	35	41	28	31
1-3 gange/mdr.	1	1	1	1	<1	2
Sjældnere	1	1	1	1	1	1
Aldrig	1	<1	1	<1	<1	1
Total	101	100	101	100	100	100
			p = 0,050		p < 0,000	

- Ud fra opgørelserne over, hvor mange timer om ugen, samt hvor ofte, børn og unge dyrker sport eller motion, viser der sig med alderen en tendens til en øget polarisering mellem meget aktive og meget inaktive.

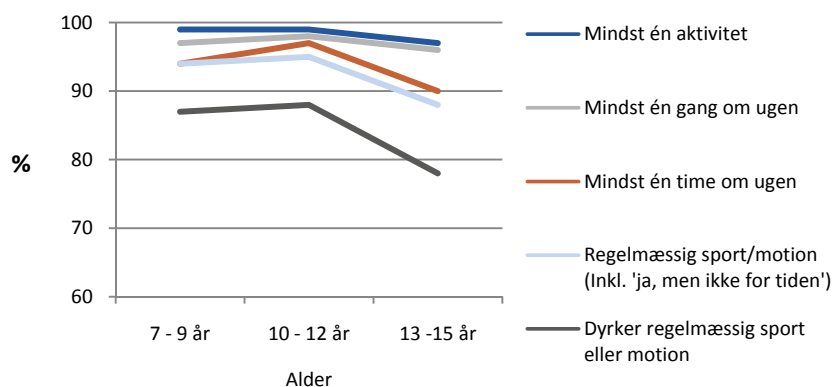
Blandt de ældste børn/unge mellem 13 til 15 år er der en større andel, som slet ikke bruger tid på sport eller motion, samtidig med at der er en større andel af de aktive, som bruger mere end seks timer om ugen eller er aktive mere end fem gange om ugen.

Hvor mange dyrker mindst én aktivitet regelmæssigt?

Andelen, som dyrker mindst én aktivitet, er i 2007 på 98 procent. Denne målemetode giver således den største andel af børn og unge, som er regelmæssigt aktive svarende til 14 procentpoint flere end dem, der selv svarer 'ja' til at dyrke regelmæssigt sport eller motion. Sidstnævnte opgørelse resulterer desuden i den laveste andel aktive på 84 procent, som det vises i nedenstående oversigt over de fire forskellige metoder til måling af børns og unges motions- og sportsdeltagelse. Inkluderet er også et femte mål på motions- og sportsdeltagelsen, som angiver andelen, der dyrker regelmæssig sport eller motion, men hvor svaret 'ja, men ikke for tiden' er indbefattet. Forskellen mellem de forskellige mål på deltagelsen synes at blive større med alderen, hvor færre angiver at dyrke regelmæssig sport eller motion i forhold til andelen, der dyrker mindst én aktivitet eller er aktiv mindst én gang om ugen.

⁵ P-værdi er et statistisk mål for, hvor sikker man kan være på en statistisk sammenhæng. En generel regel siger, at en p-værdi < 0,05 viser en forholdsvis sikker sammenhæng, mens en p-værdi < 0,01 viser en meget sikker sammenhæng.

Figur 3. Oversigt over andel, der dyrker regelmæssig sport eller motion fordelt på fem forskellige målemetoder. Fordelt på alder

Spørgsmålet er nu, hvad der kan udledes af disse forskelligartede resultater. Hvad er det egentlige tal for børn og unges motions- og sportsdeltagelse? Er det andelen, som svarer 'ja' til at dyrke regelmæssig sport eller motion? Eller andelen, som svarer 'ja, men ikke for tiden', inddrages? Er dette tal mere pålideligt end andelen, som svarer, at de bruger mindst én time om ugen, eller er aktiv mindst én gang om ugen? Og hvad med den store andel, som dyrker mindst én aktivitet regelmæssigt?

Børn og unges motions- og sportsdeltagelse anno 2007

Umiddelbart er der flere argumenter, som taler for at opfatte andelen, der svarer 'ja' til at dyrke regelmæssig sport eller motion som det primære mål for befolkningens motions- og sportsdeltagelse.

For det første er dette det mest konstante og gennemgående spørgsmål, som er blevet stillet siden første undersøgelse i 1964 for voksne og siden 1998 for børn dog med undtagelse af 2004 og med mindre ændringer i spørgsmålsformuleringen, som det er beskrevet i indledningen. Om ikke andet må dette spørgsmål derfor siges at være en forholdsvis god indikator på *udviklingen* i befolkningens deltagelse i sport og motion. Hidtil har undersøgelser af motions- og sportsvaner primært beskæftiget sig med andelen, der svarer 'ja'. Hvis man inddrager andelen, der svarer 'ja, men ikke for tiden', vil man tilmed kunne tage højde for sæsonmæssige ændringer og undersøgelser foretaget på forskellige tidspunkter af året og derved få et mere generelt billede på motions- og sportsdeltagelsen og dens udvikling. Det ses også på figuren ovenfor, at grafen for denne andel placerer sig tættere på de øvrige mål for deltagelsen i sport og motion end grafen, hvor kun 'ja' er medregnet. Inddragelse af dette svar er en overvejelse værd, men der har i tidligere undersøgelser været registreret store udsving i andelen blandt voksne, som svarer dette, hvorfor man ikke indtil nu har fokuseret yderligere på dette mål⁶. Udsvingene skyldes sandsynligvis, at der er en risiko for, at personer med 'gode intentioner' i højere grad svarer 'ja, men ikke for tiden', og samtidig kan man forestille sig, at det afhænger meget af samfundets generelle normbetingede fokus på vigtigheden af at dyrke sport eller motion, hvorvidt man vælger at svare dette frem for at sige 'nej' til at dyrke sport eller motion.

For det andet er dette spørgsmål placeret først i spørgeskemaet, hvorfor det giver et billede på respondenternes umiddelbare selvopfattelse af deres involvering i sport og motion, inden de bliver påvirket af spørgsmål, som mere detaljeret omhandler særlige aktiviteter og organiseringsformer.

For det tredje er der eksempler på en tendens til overvurdering af ens tidsforbrug, når man konkret skal udregne det ugentlige antal timer, der går med sport og motion. Dette har Laila Ottesen og Bjarne Ibsen været inde på i rapporten 'Ildræt, motion og hverdagsliv – i tal og tale' fra 1999, hvor hun konkluderer, at respondenterne svarer at bruge mere tid per uge generelt i forhold til den tid,

⁶ Riiskjær 1994.

som blev brugt i den seneste uge op til besvarelse af spørgeskemaet⁷. Man kan forestille sig, at denne tendens også viser sig i rapporteringerne blandt børn og unge, da de er blevet bedt om at udfylde skemaet med hjælp fra en voksen.

For det fjerde er det meget usikkert at se på andelen, som dyrker mindst én aktivitet regelmæssigt, da der med tiden er blevet tilføjet mange flere aktiviteter samt organiseringsformer til dette spørgsmål. Desuden kan flere forskellige aktiviteter være foregået regelmæssigt inden for det seneste år, selvom de ikke længere dyrkes. Her er det ikke muligt at vide, hvorvidt der er tale om sæsonmæssige aktiviteter eller et regulært ophør. I denne undersøgelse vil det i voksenundersøgelsen blive vist, at mange flere har dyrket aktiviteter det seneste år i forhold til den seneste uge.

Af disse årsager må andelen, som svarer 'ja' til at dyrke regelmæssig sport eller motion, vurderes til at være det mest sammenlignelige og valide mål for befolkningens deltagelse. Eventuelt er det en overvejelse værd at inddrage 'ja, men ikke for tiden', hvis man ønsker et overblik over den generelle deltagelse i løbet af hele året i forhold til kun at se på andelen, der er regelmæssigt aktive på tidspunktet for spørgeskemaets indsamling.

Dette betyder dog ikke, at de øvrige mål er uinteressante eller ugyldige. Det er vigtigt fortsat at have disse målinger i betragtning, da de er udtryk for forskellige perspektiver i forskningen om sport og motion. Desuden kan de være med til, i en sekundær analyse, at nuancere det billede, som tegner sig af motions- og sportsdeltagelsen. Eksempelvis viser den store deltagelse i forskellige aktiviteter, at sport og motion i et *kulturpolitisk* perspektiv betyder noget for stort set alle børn og unge i Danmark. Der er således blot to procent i undersøgelsen, som ikke er i berøring med én eller anden form for sports- eller motionsaktivitet regelmæssigt. På den anden side er et *sundhedspolitisk* perspektiv blevet mere og mere interessant, hvor det handler om kvantitative målinger af deltagelsen i sport eller motion. Undersøgelser som denne er ikke optimal i forhold til målinger heraf, da der ikke er oplysninger om intensitet, ligesom de tidsmæssige angivelser som sagt kan have tendens til at blive overvurderet i selvrapporteringerne. Der skal derfor arbejdes på at optimere disse målinger i fremtidige undersøgelser, ligesom der skal produceres mere viden om respondenternes motiver til svare forskelligt afhængig af spørgemetode.

I det følgende vil der blive foretaget en analyse af udviklingen i børn og unges deltagelse i sport, og motion og med de foregående betragtninger in mente er det primært andelen af regelmæssigt aktive, der ligger til grund for denne sammenligning. Da det er muligt at sammenholde det tidsmæssige forbrug med 1998, vil dette dog også blive inddraget for at nuancere det overordnede billede.

Udvikling i børn og unges motions- og sportsdeltagelse

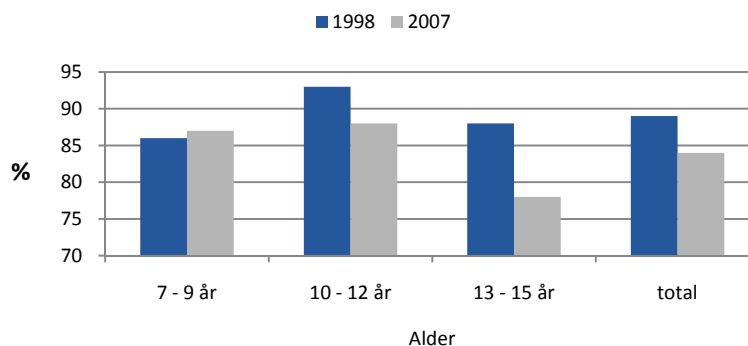
Undersøgelsen af børn og unges deltagelse i sport og motion vil i det følgende blive sammenlignet med tallene fra 1998. Der er flere grunde til ikke at inddrage undersøgelsen fra 2004. Dels fordi der ikke er blevet spurgt til andelen, der dyrker regelmæssig sport eller motion, dels fordi det tidsmæssige forbrug ikke er blevet beregnet på samme måde som i 1998 og 2007. I 2004 blev der angivet faste svarkategorier, som er problematiske at operationalisere, da kategorierne foretager udtømmende spring; under ½ time, ½ - 1 time, 2 - 3 timer, 4 - 5 timer samt over 5 timer. Hvis man dyrker halvdanden times sport eller motion om ugen, kan man ikke vide, under hvilken kategori krydset skal sættes.

Generelt er der sket et fald i andelen, som regelmæssigt dyrker sport eller motion fra 89 procent i 1998 til 84 procent i 2007. Som det ses af figuren herunder, er det største fald sket for unge i alderen 13 til 15 år fra 88 procent i 1998 til 78 procent i 2007, mens der er foregået et mindre fald blandt de 10 til 12-årige fra 93 til 88 procent. Til gengæld er andelen steget med ét procentpoint blandt de yngste mellem 7 og 9 år fra 86 til 87 procent. Figuren illustrerer dermed, at der tidligere har været markant flere aktive i alderen 10 til 12 år, mens andelen af aktive i de yngste og ældste grupper har været på næsten samme niveau med de ældste værende lidt mere aktive i forhold til de yngste (88

⁷ Ottesen & Ibsen 1999, s. 64.

procent i forhold til 86 procent). I 2007 er de 7 til 9-årige på niveau med de 10 til 12-årige, mens de 13 til 15-årige er meget mindre aktive.

Figur 2. Andel, der dyrker regelmæssig sport eller motion. Sammenligning af 2007 med 1998. Fordelt på alder

Der kan samtidig spores en svag stigning i gennemsnitligt antal timer om ugen, de aktive børn og unge bruger på sport og motion fra 1998, hvor det var på fire timer og 18 minutter, til fire timer og 48 minutter i 2007.

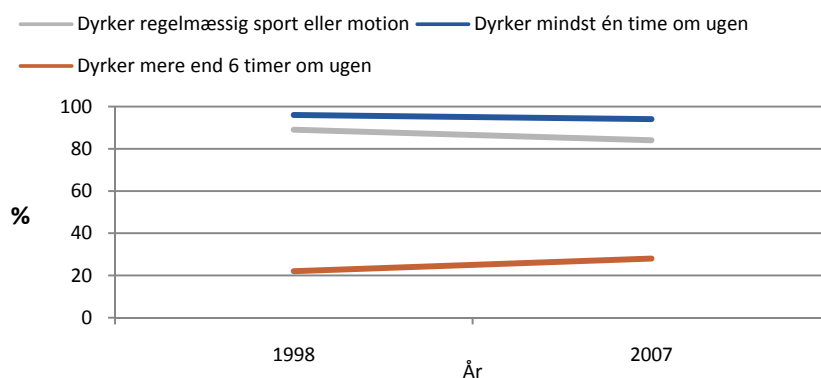
Det er især i forhold til andelen, som dyrker mere end seks timers sport og motion om ugen, at der kan ses en stigning, som det fremgår af nedenstående tabel. Andelen er steget fra 22 procent i 1998 til 28 procent i 2007. Samtidig ses en svag stigning i andelen, som er inaktiv defineret som mindre end en times sport eller motion om ugen. I 1998 var fire procent helt inaktive i forhold til seks procent i 2007.

Tabel 3. Antal timer, børn og unge bruger på sport eller motion om ugen. Sammenligning af 2007 med 2004 og 1998 (pct.)

	1998 (N = 578)	2007 (N = 1928)
Under en time	4	6
1:00 – 1:59	17	11
2:00 – 3:59	34	31
4:00 – 5:59	22	25
Over 6 timer	22	28
Total	99	101

Nedenfor er udviklingen siden 1998 i andel regelmæssigt aktive illustreret sammen med andelen, der dyrker mindst én times sport eller motion om ugen, samt andelen, der dyrker mindst seks timer om ugen.

Figur 4. Sammenligning af 2007 med 1998 i forhold til andelen, der dyrker regelmæssig sport eller motion, andelen, der dyrker mindst én times sport eller motion om ugen, samt andelen, der dyrker mere end seks timers sport eller motion om ugen.

- Ifølge dette billede ses en tendens til en polarisering mellem meget aktive og meget inaktive børn og unge, da andelen, som dyrker mindst én times sport og motion om ugen, er svagt faldende med to procentpoint fra 1998 til 2007, mens andelen, der dyrker over seks timers sport og motion, er stigende.

Hvilke aktiviteter dyrker børn og unge?

I undersøgelsen fra 2007 er der hele 98 procent, som har svaret, at de har dyrket mindst én aktivitet regelmæssigt inden for det seneste år. Det vil sige, at stort set alle børn og unge er i berøring med en eller anden form for sport eller motion i fritiden.

I opgørelsen indgår 34 forskellige aktiviteter heriblandt jogging, vandring, trampolin, fiskeri og skak. For børn og unge er disse aktiviteter ikke blevet inddraget i 1998 og 2004, hvorfor det ikke er muligt at belyse udviklingen i disse aktiviteter.

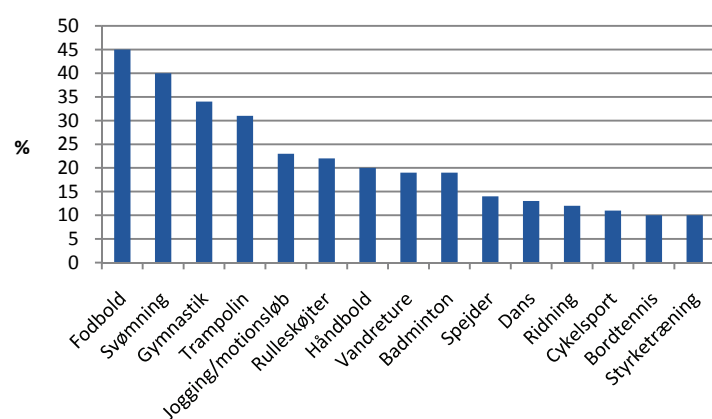
Det viser sig, at andelen, som dyrker mindst én aktivitet, stadig er på 98 procent, selv om de nævnte aktiviteter udelades af beregningerne, hvilket vil sige, at aktiviteterne ikke bidrager til at opfange yderligere aktive.

Børn og unge dyrker generelt mange forskellige aktiviteter i fritiden, men der er en stor polarisering mellem de tre mest populære aktiviteter og samtlige andre aktiviteter.

- Samlet set er det stadig de traditionelle idrætsgrene fodbold, svømning og gymnastik, som børn og unge dyrker mest.

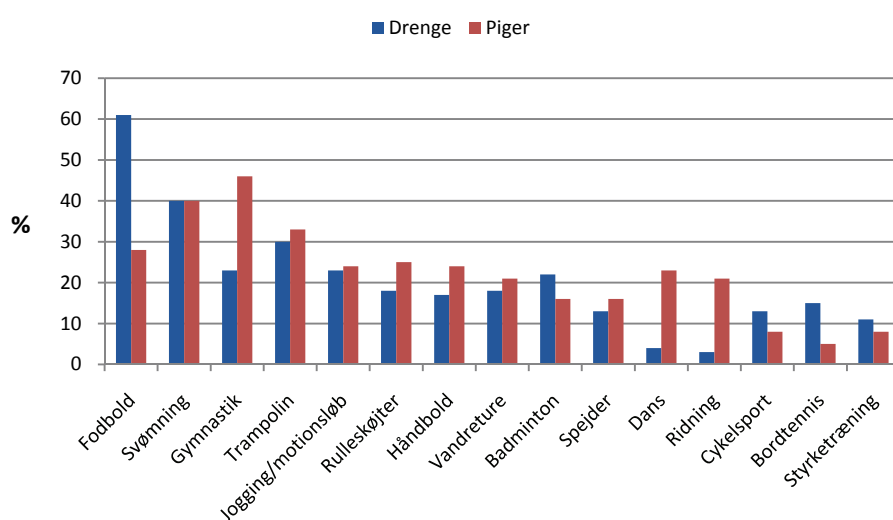
Dernæst er trampolin, jogging og rulleskøjter populært, hvorefter der sker en fordeling på de mindre boldspilsidrætter samt spejder, dans, ridning, cykling og styrketræning. Det kan ses af nedenstående figur.

Figur 5: Oversigt over de 15 mest dyrkede idrætsaktiviteter blandt børn og unge i 2007 (N = 1987)

Selv om der i nogle aktiviteter er stor forskel på fordelingen mellem drenge og piger, er det stort set de samme aktiviteter, som ryger ind i top fem for begge køn. Nedenfor er top 15 aktiviteter listet for drenge og piger adskilt. Blandt piger er gymnastik (46 procent), svømning (40 procent), trampolin (33 procent), fodbold (28 procent) og rulleskøjter (25 procent) de største aktiviteter, mens det for drenge er fodbold (61 procent), svømning (40 procent), trampolin (30 procent), gymnastik (23 procent) og jogging (23 procent). Fodbold har dog altovervejende dominans blandt drenge med 61 procent, mens gymnastik skiller sig ud blandt pigerne med 47 procent.

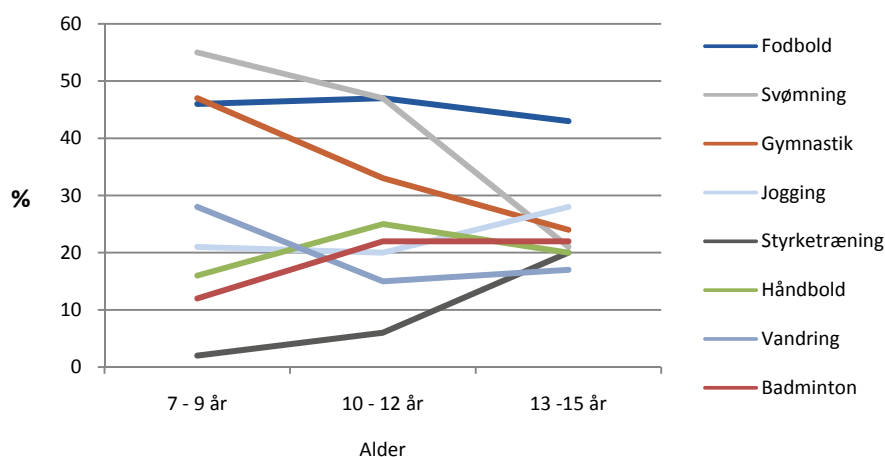
Figur 6. Oversigt over de 15 mest dyrkede aktiviteter blandt drenge og piger i 2007 (N = 1987)

Dans og ridning er stadig klassiske 'pige-aktiviteter', mens der ikke eksisterer deciderede drengeaktiviteter. Der er dog markant flere drenge, der spiller fodbold, men med 28 procent af samtlige piger, som dyrker regelmæssig fodbold, er det misvisende at kalde det for en 'drenge-aktivitet'. Svømning, trampolin og jogging er aktiviteter for begge køn.

Der sker løbende meget i børn og unges valg af aktiviteter fra de er 7 til de er 15 år. Det er især fordelingen mellem aktiviteterne, som ændrer sig, og den store polarisering mellem top tre og øvrige aktiviteter er mest udbredt blandt de yngste, mens der er mindre afstand mellem deltagerandelene blandt de 13 til 15-årige. Nedenstående figur illustrerer forskellen i idrætsdeltagelsen mellem de tre aldersgrupper på otte udvalgte aktiviteter.

Figur 7. Oversigt over andel, der dyrker otte forskellige aktiviteter fordelt på køn (N = 1987)

Blandt 7 til 9-årige børn er det helt overvejende de traditionelle idrætsaktiviteter svømning, gymnastik og fodbold, der trækker flest deltagere. Over 40 procent dyrker regelmæssigt mindst én af disse aktiviteter. Dernæst er der mellem 25 og 40 procent, som beskæftiger sig med trampolin, rulleskøjter og vandring⁸. Der er flere i den yngste aldersgruppe på 7 til 9 år, som vandrer i forhold til de 10 til 15-årige. Hvert femte barn mellem 7 og 9 år angiver tilmed at have dyrket jogging/motionsløb regelmæssigt det seneste år. Mere traditionelle idrætsgrene prioriteres dernæst af de 7 til 9-årige. Dans, ridning, håndbold, badminton, bordtennis og cykelsport er der mellem 10 og 20 procent, som dyrker.

Blandt de 10 til 12-årige er der en svag tendens til, at de søger væk fra svømning, gymnastik og trampolin til fordel for mere traditionelle boldspil som håndbold og badminton. Det er dog stadig fodbold, svømning, gymnastik og trampolin, som langt de fleste svarer at dyrke regelmæssigt, men forskellen til de øvrige aktiviteter er ikke så markant som hos børn mellem 7 og 9 år. Håndbold er den eneste idrætsgren, som de 10 til 12-årige dyrker i markant højere grad end de to øvrige aldersgrupper. Hvert fjerde barn fra 10 til 12 år dyrker håndbold i forhold til 16 procent af de yngste børn og 20 procent af unge på 13 til 15 år.

Polariseringen mellem aktiviteter falder blandt de unge mellem 13 og 15 år. Der viser sig især et iøjnefaldende tab af unge inden for de store idrætsgrene svømning og gymnastik til fordel for aktiviteter som styrketræning, jogging og i mindre grad badminton, mens der er flere, som fordeler sig på de mindre og mere traditionelle idrætsgrene. Fodbold, jogging og gymnastik er top tre i denne aldersgruppe, mens trampolin, badminton og svømning kommer lige efter. Styrketræning vinder markant frem og 20 procent dyrker dette i forhold til seks procent af de 10 til 12-årige og to procent af de 7 til 9-årige.

I det følgende er der listet en samlet opgørelse over andel, der dyrker de forskellige sports- og motionsaktiviteter fordelt på køn og alder.

⁸ Vandreture skal her opfattes som ture, der har et mål i sig selv. Det har således ikke været intentionen at spørge ind til gang/vandring i forbindelse med transport til eller fra forskellige aktiviteter.

Tabel 4. Opgørelse over andel børn og unge, der dyrker forskellige aktiviteter regelmæssigt fordelt på køn og alder (pct.)

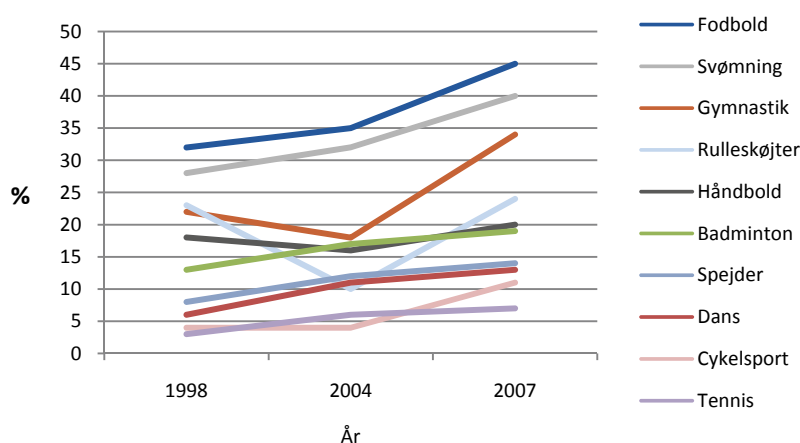
Ildrætsgren (N = 1987)	Total	Køn		p <	Alder			p <
		Dreng	Piger		7 – 9 år	10 – 12 år	13 – 15 år	
Fodbold	45	61	28	.000	46	47	43	.235
Svømning	40	40	40	.991	55	47	21	.000
Gymnastik	34	23	46	.000	47	33	24	.000
Trampolin	31	30	33	.252	40	34	22	.000
Jogging/motionsløb	23	23	24	.520	21	20	28	.004
Rulleskøjter	22	18	25	.000	28	26	12	.000
Håndbold	20	17	24	.000	16	25	20	.114
Badminton	19	22	16	.001	12	22	22	.000
Vandreture	19	18	21	.042	28	15	17	.000
Spejder	14	13	16	.066	18	15	10	.000
Dans (alle former)	13	4	23	.000	15	12	13	.296
Ridning	12	3	21	.000	12	13	11	.550
Cykelsport	11	13	8	.000	12	11	10	.229
Bordtennis	10	15	5	.000	9	11	10	.566
Styrketræning	10	11	8	.032	2	6	20	.000
Konditionstræning	8	9	7	.064	2	7	15	.000
Rollespil	8	10	5	.000	8	10	6	.046
Fiskeri	8	12	4	.000	7	9	7	.811
Tennis	7	8	6	.062	4	7	9	.001
Skateboard	6	9	3	.000	7	7	4	.041
Kampsport	6	8	3	.000	4	7	6	.276
Basketball	5	7	3	.000	4	5	7	.029
Hockey/floorball	5	7	2	.000	6	5	3	.009
Athletik	5	4	6	.097	4	7	4	.737
Golf	4	6	2	.000	4	4	5	.117
Motorsport	4	6	2	.000	4	5	4	.514
Skak	4	6	2	.000	7	4	3	.001
Volleyball/Beachvolley	3	3	4	.137	2	2	5	.000
Spinning/Kondicykel	3	4	3	.146	1	3	6	.000
Kano, kajak, roning	3	3	2	.485	2	2	4	.010
Sejlsport, windsurfing	3	3	2	.469	2	2	3	.490
Aerobic	2	1	3	.001	1	2	3	.005
Boksning	2	3	1	.020	1	2	4	.000
Handicapidræt	2	2	1	.474	2	1	1	.685

■ I forhold til tidligere er der sket en fremgang inden for samtlige aktiviteter.

En oversigt over udviklingen i de ti største aktiviteter siden 1998 fastslår, at det er de største aktiviteter fodbold, svømning og gymnastik, som har gennemgået den mest markante udvikling.⁹ Til gengæld viser boldspillene håndbold, badminton og tennis kun svage stigninger, ligesom spejder og dans oplever en aftagende tilvækst. Rulleskøjter og skateboard ser ud til at være tilbage på samme niveau som i 1998, mens der i 2004 var et iøjnefaldende fald i disse aktiviteter, der kan være svært at forklare. Gymnastik følger til dels samme udvikling. Det kan sandsynligvis tilskrives en metodisk forklaring, da undersøgelsen i 2004 blev gennemført på et andet tidspunkt af året i forhold til 1998 og 2007. Som tidligere nævnt kan det betyde udsving i aktiviteterne.

⁹ I denne opgørelse indgår ikke trampolin, jogging, vandring og bordtennis, selvom de i 2007 indgår i top ti. Det skyldes, at de ikke er blevet målt i 1998 og 2004 og derfor ikke giver mulighed for sammenligning.

Figur 8. Oversigt over udviklingen i de ti største aktiviteter, som kan sammenlignes med 1998, 2004 og 2007.

Organisering af aktiviteter

I undersøgelsen er det blevet undersøgt, i hvilke sammenhænge de forskellige sports- og motionsaktiviteter foregår. De opstillede kategorier er 'klub/forening', 'privat center', 'SFO/fritidsordning', 'på egen hånd'¹⁰ samt 'i anden sammenhæng'. Størstedelen af de aktiviteter, som foregår blandt børn og unge, er organiseret i en traditionel idrætsforening eller sportsklub, og 90 procent svarer at have dyrket mindst én aktivitet i klub eller forening det seneste år. Derudover er der en stor andel på 63 procent, som har dyrket aktiviteter 'på egen hånd', mens 29 procent har deltaget i sport eller motion i SFO eller fritidsordning. 24 procent svarer at dyrke aktiviteter 'i anden sammenhæng', mens en mindre del på 14 procent går til sport eller motion i et privat center.

Tabel 5. Opgørelse over andelen, der har dyrket aktiviteter i forskellige organisatoriske sammenhænge det seneste år. Fordelt på alder (pct.)

Med alle aktiviteter	Mindst én idræt	Forening	Privat center	SFO/fritidsklub	På egen hånd	I anden sammenhæng
7 – 9 år	99	91	11	48	67	21
10 – 12 år	99	94	14	29	63	27
13 – 15 år	97	85	17	13	60	24
Total	98	90	14	29	63	24

Igen er det interessant at undersøge, hvorvidt de tidligere nævnte 'motionsaktiviteter' øver indflydelse på organiseringen af aktiviteter. Det viser sig, at der sker et mindre fald i andelen, som angiver at dyrke noget i 'SFO/fritidsklub', 'på egen hånd' samt 'i anden sammenhæng', når motionsaktiviteterne ikke inddrages. Dette er dog forventeligt, da netop disse aktiviteter oftest foregår i uorganiserede sammenhænge.

Tabel 6. Opgørelse over, hvor de forskellige aktiviteter er organiseret – jogging, vandring, trampolin, skak og fiskeri er ikke medregnet (pct.)

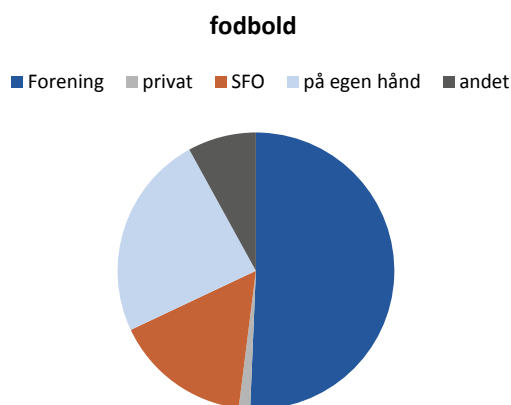
Uden "motions" aktiviteter	Mindst én idræt	Forening	Privat center	SFO/fritidsklub	På egen hånd	I anden sammenhæng
7 – 9 år	98	91	10	40	54	13
10 – 12 år	99	94	10	26	52	19
13 – 15 år	96	84	14	11	45	18
Total	98	89	12	25	50	17

¹⁰ 'på egen hånd' indbefatter aktiviteter, som foregår alene eller sammen med andre.

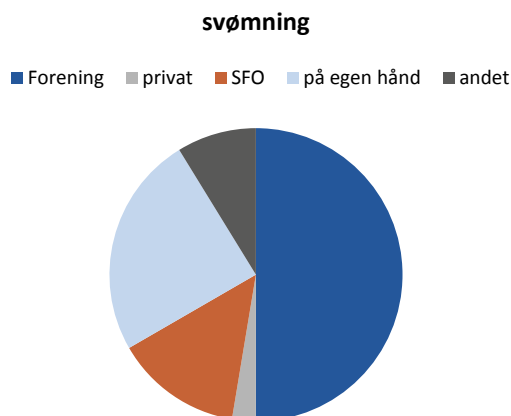
Især blandt 7 til 9-årige er der en stor andel, som dyrker aktiviteter i både idrætsforening, SFO samt på egen hånd. Andelene falder dog med alderen, og blandt unge på 13 til 15 år søger en større andel i private centre. Generelt er der kun få, som angiver at dyrke noget i private klubber blandt børn og unge, men tendensen er stigende med alderen i takt med, at færre dyrker noget i foreninger samt i 'øvrige sammenhænge'.

Nedenfor er vist en oversigt over de fem mest dyrkede aktiviteter i forhold til, i hvilke organisatoriske sammenhænge de overvejende foregår.

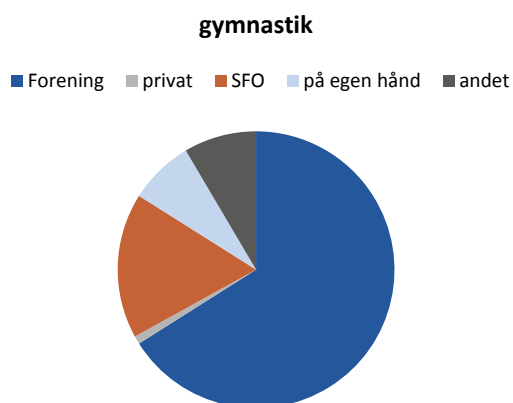
Figur 9. Organisering af fodbold

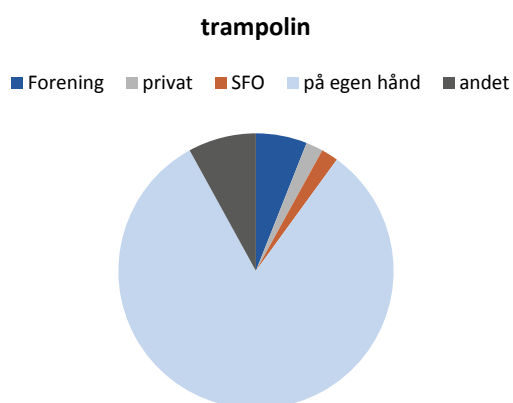
Figur 10. Organisering af svømning

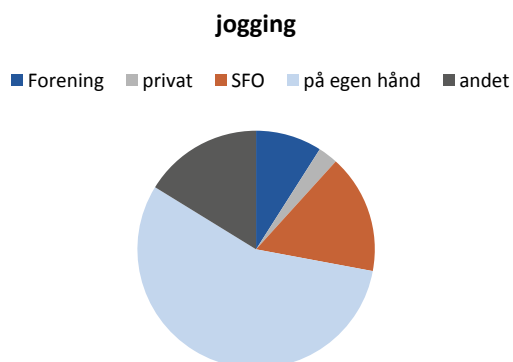
Figur 11. Organisering af gymnastik

Figur 12. Organisering af trampolin

Figur 13. Organisering af jogging

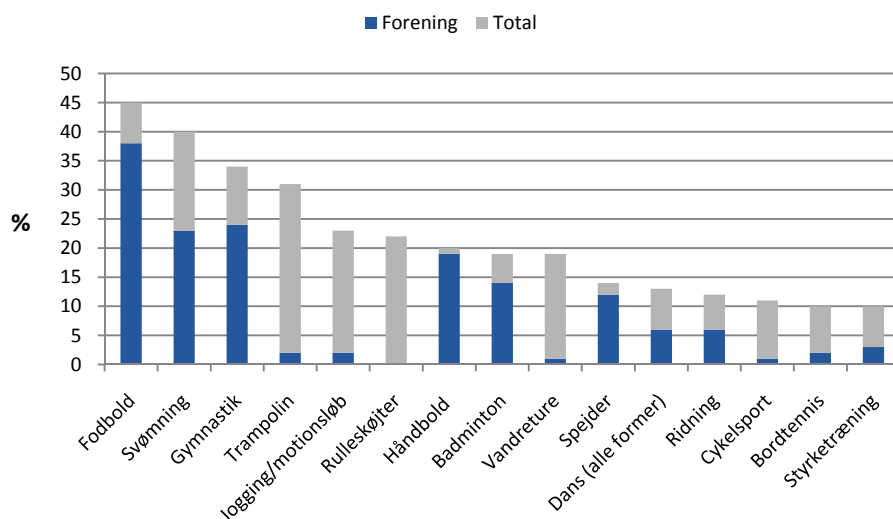

Fodbold, svømning og gymnastik finder oftest sted i foreningsregi, mens trampolin og jogging foregår på egen hånd. SFO eller fritidsklub er dog også repræsenteret som et sted, hvor de store aktiviteter jævnligt finder sted.

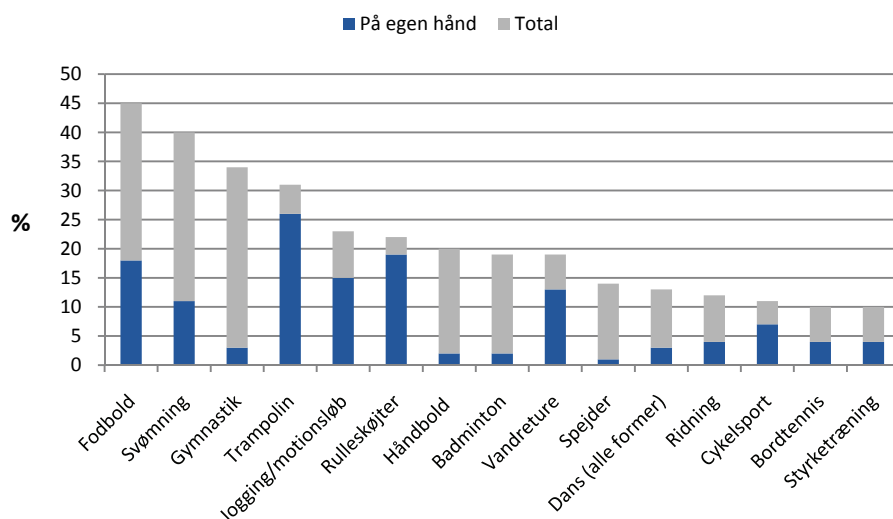
Ved at differentiere mellem den samlede andel, der dyrker aktiviteter, og andelen, der dyrker aktiviteter i forening, fås en mindre rocade af de fem største aktiviteter. De tre største aktiviteter fodbold, svømning og gymnastik bevarer dog placeringen i top tre i begge tilfælde, men hvor trampolin og jogging er fjerde og femte største aktiviteter samlet set, er det i stedet håndbold og badminton i foreningsregi.

Nedenstående to figurer viser en fordeling på de 15 største idrætsaktiviteter i forhold til andelen, der dyrker aktiviteterne i forening, samt andelen der dyrker aktiviteter på egen hånd.

Figur 14. Aktiviteter blandt børn og unge fordelt på samlet andel samt andelen, der dyrker aktiviteten i en idrætsforening/sportsklub (N = 1987)

Figur 15. Aktiviteter blandt børn og unge fordelt på samlet andel samt andelen, der dyrker aktiviteten på egen hånd (N = 1987)

Figureerne viser, at fodbold, gymnastik, svømning, håndbold og badminton i langt overvejende grad dyrkes i forening, mens trampolin, jogging, rulleskøjter og vandring oftest finder sted på egen hånd. Fodbold og svømning er aktiviteter, der i høj grad dyrkes både i forening og på egen hånd.

Ud fra disse opgørelser vil det sige, at mere end hvert tredje barn i undersøgelsen går til fodbold i en forening og næsten en fjerdedel dyrker gymnastik og svømning i foreningsregi. Disse opgørelser kan umiddelbart vække forundring, da det er markant større andele, end registreret i tidligere undersøgelser. Siden 1998 er andelen af foreningsaktive i fodbold steget fra 26 til 38 procent, i svømning fra 13 til 23 procent og i gymnastik fra 13 til 24 procent. Medlemsstatistikker fra DIF viser, at Dansk Boldspil-Union har oplevet en fremgang på cirka otte procent medlemmer fra 1998 til 2007. Samtidig har der været en mindre tilbagegang på lidt over fem procent i Danmarks Gymnastik Forbund, mens Dansk Svømmeunion har bevaret sine medlemstal¹¹. Tilbagegangen i gymnastik kan dog i høj grad tilskrives det faktum, at DIF har mistet medlemsforeninger, som ikke længere har ønsket at være medlem af både DGI og DIF, hvorfor det mere er et udtryk for et tab af medlemsforeninger end en nedgang i andelen af befolkningen, som dyrker gymnastik i en forening. En artikel fra 2007 på DGI's hjemmeside beretter om, at børn indtil 12 år 'strømmer til fodbold og gymnastik' under DGI, og der er blevet registreret en medlemstilgang i disse idrætsgrene¹². De seneste opgørelser i DGI's medlemsstatistikker viser en stigning på tre procent i fodbold, to procent i gymnastik samt en stagnation af medlemmer i svømning på bare ét år fra 2006 til 2007.

Medlemsregistreringerne er dog noget mere moderate end de stigninger, som viser sig i denne undersøgelse, hvorfor det er hensigtsmæssigt at gennemgå en række forbehold, som bør tages i betragtning i forhold til at vurdere pålideligheden af disse markante stigninger.

- For det første skal der mindes om, at kvantitative undersøgelser er gode til at vise *tendenser* i populationen ud fra en stikprøve. Tallene skal derfor ikke opfattes som den endegyldige sandhed, men de er anvendelige i forhold til at kigge på forskelle, ligheder samt ændringer over tid. Ændringer over tid kræver desuden, at metoderne er tilnærmelsesvist identiske, hvis der med stor sikkerhed skal kunne konkluderes forandrede tendenser. Det er allerede beskrevet, hvordan der i motions- og sportsvaneundersøgelserne er forekommet ændringer i det metodiske design med tiden, hvorfor ændringer over tid skal betragtes med forsigtighed.
- For det andet er der for første gang inkluderet næsten 2.000 børn og unge til at svare. Dette er omkring tre gange så mange som i 2004 og 1998, hvor henholdsvis 683 og 660 respondenter deltog. Af denne årsag er der større sandsynlighed for, at de forskellige sportsgrene bliver repræsenteret i undersøgelsen, mens de små stikprøver fra 2004 og 1998 kan have begrænsninger i forhold til at opfange flere af aktiviteterne. Derfor vurderes det, at tidligere undersøgelser kan have tendens til generelt at underrepræsentere medlemstallene. På den anden side må man være opmærksom på, at svarprocenten i 2007 er på 53 procent blandt børn og unge, hvilket kan give en øget risiko for tilfældige skævheder i aktivitetsvalget i forhold til 2004, hvor svarprocenten var på 69 procent.
- For det tredje er andelen, der dyrker de forskellige aktiviteter i forening, jævnfør ovenstående figur 14, udtryk for børn og unges gengivelser inden for det seneste år. 90 procent har svaret at dyrke aktiviteter i forening inden for det seneste år. Som det vil blive gennemgået i næste afsnit om foreningsmedlemskab, er dette 13 procentpoint flere, end der svarer at være medlem af en forening på nuværende tidspunkt (da spørgeskemaet blev besvaret). Det betyder samtidig, at andelen, der dyrker forskellige aktiviteter i forening, er mindre på dette tidspunkt i forhold til opgørelserne for det seneste år. Det kan skyldes, at børn og unge i dag har en tendens til at 'shoppe' rundt mellem aktiviteterne og derved har gået til flere forskellige foreningsaktiviteter i løbet af det seneste år, selvom disse aktiviteter allerede er droppet igen¹³. Hvis der udelukkende tages højde for dem, som er medlem af en forening på tidspunktet for spørgeskemaets indsamling, bliver andelen, der dyrker fodbold i en forening, således fem procentpoint mindre (33 procent i forhold til de førnævnte 38 procent). Tilsvarende er andelen, der går til svømning i forening på 19 procent i forhold til 23 procent, mens 20 procent dyrker gymnastik i forhold til 24 procent. Dette tyder på, at andelen i ovenstående figur kan være overrepræsenteret med op til fem procentpoint. Når der ikke konsekvent gøres brug af denne beregning i stedet for at inddrage samtlige foreningsaktivi-

¹¹ DIF medlemsopgørelser, www.dif.dk

¹² Artikel fra 19. juni 2007, [www.dgi.dk/traener/gymnastik/nyheder/børn_strømmer_til_gymnastik_og_fodbold__\[a8927\].aspx](http://www.dgi.dk/traener/gymnastik/nyheder/børn_strømmer_til_gymnastik_og_fodbold__[a8927].aspx).

¹³ Eksempel på litteratur om børn og unges moderne "shoppekultur"; Østergaard (2007).

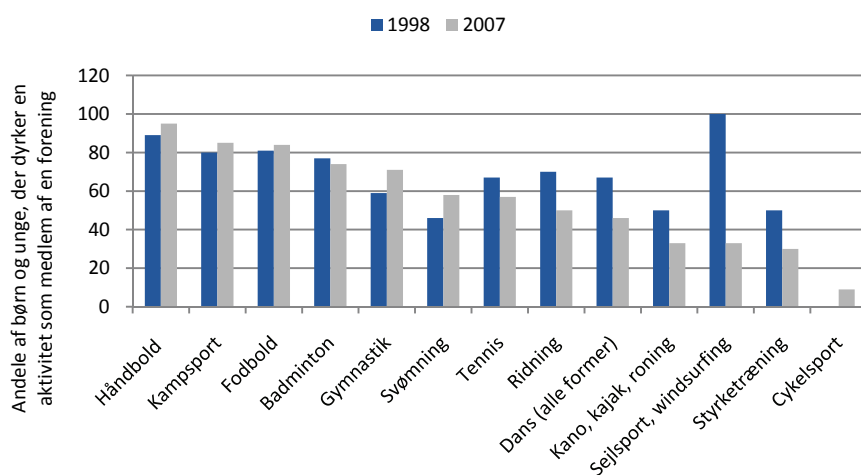
teter, der er foregået inden for det seneste år, skyldes det et ønske om at tilgodese sæsonafhængige aktiviteter i opgørelsen.

- For det fjerde indeholder denne undersøgelse af børn og unge oplysninger fra respondenter mellem 7 og 15 år. Dette er væsentligt at holde sig for øje, når man sammenholder disse tal med medlemsstatistikkerne fra DIF og DGI, hvis opgørelser skiller ved henholdsvis 18 og 24 år. Frafald af foreningsmedlemmer starter i ungdomsårene fra 13 til 15 år, men det er især de 16 til 19-årige, som har en markant nedgang i foreningsaktiviteter til fordel for andre organiserede former, hvilket vil blive beskrevet i afsnittet om voksnes motions- og sportsdeltagelse. Dette negative billede, set ud fra foreningernes perspektiv, kommer af denne årsag ikke til udtryk i opgørelserne blandt børn og unge fra 7 til 15 år. Ifølge DGI og DIF's medlemsregistreringer viser der sig især stigning i fodbold, gymnastik og svømning i de yngste årgange indtil 12 år.
- Endelig bør det nævnes, at børn og unge deltager i mange forskellige aktiviteter i mange forskellige sammenhænge i dag. Derfor kan der være børn og unge, som har været i tvivl om, i hvilken organiseret sammenhæng aktiviteterne foregår. I forlængelse af de mange partnerskabsprojekter, som vinder frem mellem foreninger, skoler og SFO/fritidsordninger, bliver det ikke nemmere at foretage denne sondring. Derfor kan man forestille sig tilfælde, hvor der er blevet sat et kryds ud for 'forening', selvom aktiviteterne er organiseret andetsteds eller flere steder jævnt for partnerskaberne.

På baggrund af disse metodiske forbehold vurderes en risiko for, at medlemsandelene fra denne undersøgelse kan være overrepræsenteret med op til omkring fem procentpoint, mens der kan være forekommet underrepræsentation i de tidligere undersøgelser på grund af meget små stikprøver. Af disse årsager fremstår stigningerne i medlemsandelene kraftigere i denne undersøgelse, end DIF's specialforbund og DGI kan berette om. Væsentligt er det dog at slå fast, at de store og traditionelle foreningsaktiviteter blandt børn og unge stadig er i udvikling.

En anden måde at beskrive udviklingen på er ved at udregne andelen, der dyrker en aktivitet i forening i forhold til den samlede andel, der dyrker aktiviteten. Som nævnt er der 38 procent, der dyrker fodbold i forening i forhold til 45 procent, der dyrker fodbold samlet set. Det svarer til, at 84 procent af samtlige fodboldspillere er aktive i foreningsregi. I nedenstående figur er denne udvikling vist på samtlige aktiviteter, som det har været muligt at sammenligne mellem 1998 og 2007 på nær rulle-skøjter, som i begge tilfælde udelukkende foregår uden for foreningsregi. Aktiviteterne er listet i rækkefølge efter, hvilken aktivitet der i 2007 i størst omfang foregår som medlem af en forening.

Figur 16. Andel, der dyrker en aktivitet i forening i forhold til den totale andel. Fordelt på 1998 og 2007

Af figuren kan det udledes, at det er inden for de traditionelle idrætsaktiviteter fodbold, svømning, gymnastik samt håndbold, cykelsport og kampsport, hvor foreningerne har opnået en større andel medlemmer siden 1998. Til gengæld er der færre i 2007, som dyrker badminton, dans, ridning, styrketræning, tennis samt forskellige vandsportsgrene som kano, kajak og sejlsport i forening.

En opgørelse over samtlige aktiviteter er nedenfor vist for 1998, 2004 og 2007. Det viser sig, at udviklingen er foregået med et opsigtsvækkende mønster i mange af aktiviteterne, da 2004 ofte vender billedet. Eksempler herpå er fodbold, som i 1998 blev dyrket i forening i 81 procent af tilfældene, hvilket faldt til 77 procent i 2004 for i 2007 at være oppe på 87 procent. Det samme billede tegner sig for eksempelvis badminton og tennis. Dette kan givetvis hænge sammen med, at undersøgelsen i 2004 blev foretaget på et andet tidspunkt af året i forhold til de to øvrige undersøgelser.

Tabel 7. Opgørelse over andel børn og unge, der dyrker forskellige aktiviteter i 1998, 2004 og 2007. Opgjort på total andel, andel i forening samt procentvis i forening i forhold til total (pct.)

N = 1987	2007			2004			1998		
	Total	Forening	% forening	Total	Forening	% forening	Total	Forening	% forening
Ildrætsgren									
Fodbold	45	38	84	35	27	77	32	26	81
Svømning	40	23	58	32	19	59	28	13	46
Gymnastik/aerobic/samlet ¹	34/2/34	24	71	18	12	67	22	13	59
Trampolin	31	2	6	-	-		-	-	
Jogging/motionsløb	23	2	9	-	-		-	-	
Rulleskøjter/skateboard/samlet ¹	22/6/24	0	0	10	0	0	23	0	0
Håndbold	20	19	95	16	14	88	18	16	89
Badminton	19	14	74	17	12	71	13	10	77
Vandreture	19	1	5	-	-		-	-	
Spejder	14	12	86	12	8	67	-	-	
Dans (alle former)	13	6	46	11	6	55	6	4	67
Ridning	12	6	50	9	6	67	10	7	70
Cykelsport	11	1	9	4	4	100	4	0	0
Bordtennis	10	2	20	-	-		-	-	
Styrketræning	10	3	30	3	1	33	2	1	50
Konditionstræning	8	3	38	-	-		-	-	
Fiskeri	8	0	0	-	-		-	-	
Rollespil	8	2	25	-	-		-	-	
Tennis	7	4	57	6	3	50	3	2	67
Skateboard	6	0	0	-	-		-	-	
Kampsport	6	5	85	4	3	75	5	4	80
Basketball	5	2	40	-	-		-	-	
Hockey/floorball	5	1	20	-	-		-	-	
Atletik	5	1	20	3	0	0	-	-	
Golf	4	3	75	-	-		-	-	
Motorsport	4	1	25	-	-		-	-	
Skak	4	0	0	-	-		-	-	
Volleyball/Beachvolley	3	1	33	-	-		-	-	
Spinning/Kondicykel	3	1	33	0	0		-	-	
Kano, kajak, roning	3	1	33	1	0	0	2	1	50
Sejlsport, windsurfing	3	1	33	2	1	50	1	1	100
Aerobic	2	1	50	-	-		-	-	
Boksning	2	1	50	-	-		-	-	
Handicapidræt	2	0	0	-	-		-	-	

1) I 1998 og 2004 var disse aktiviteter slået sammen til én kategori. Der er i 2007 angivet procenter for aktiviteterne adskilt samt samlet, således at det bliver muligt at sammenligne med tidligere.

Ovenstående betragtninger omhandler et fokus på aktiviteter, som primært foregår i foreninger. Motions- eller sportstyper, som under halvdelen dyrkes i forening, er trampolin, jogging, rulleskøjter, vandring, dans, cykelsport, bordtennis, styrketræning, konditionstræning, fiskeri, rollespil, skateboard, basketball, hockey/floorball, atletik, motorsport, skak, volleyball, spinning, kano, kajak, roning, sejlsport, windsurfing og handicapidræt. Mange af disse aktiviteter, især trampolin, jogging, rulleskøjter og vandreture, foregår oftest på egen hånd som vist i figur 15 i opgørelsen over andelen der dyrker aktiviteter på egen hånd i forhold til den samlede andel, der dyrker aktiviteterne.

I private centre er de oftest dyrkede aktiviteter dans og ridning, som hver er repræsenteret med tre procent, mens to procent angiver at dyrke styrketræning. Derudover er der kun enkelte aktiviteter, som maksimalt én procent nævner at dyrke i en privat klub.

I SFO eller fritidsklub er der 12 procent, som spiller fodbold regelmæssigt, syv procent som dyrker cykelsport, seks procent der laver gymnastik eller svømmer, mens fem procent spiller regelmæssig bordtennis.

Foreningsmedlemskab

Samlet set har 90 procent svaret, at de har dyrket mindst én aktivitet i klub eller forening det seneste år. Der er undertiden en vis uoverensstemmelse mellem denne andel og andelen, som i et separat spørgsmål angiver at være medlem af en idrætsforening. I sidstnævnte tilfælde er andelen på 77 procent.

Forskellen kan være udtryk for, at børn og unge har dyrket mange forskellige aktiviteter i løbet af det seneste år, selv om de ikke nødvendigvis stadig dyrkes. Det er i stigende grad et problem at fastholde børn og især de unge, som ikke er sene til at 'shoppe' videre til en ny aktivitet, hvis de ikke føler sig tilfredse eller godt tilpas med den aktivitet, de har påbegyndt. Desuden kan der være sæsonmæssige årsager til at have dyrket flere aktiviteter i løbet af året, som ikke nødvendigvis foregår på tidspunktet for spørgeskemaets indsamling.

- Andelen på 77 procent medlemmer af en idrætsforening er en stigning på fem procentpoint i forhold til 72 procent i 1998.

Ud af de 77 procent, som på nuværende tidspunkt er medlem af en idrætsforening, er der ganske få børn og unge, som bidrager med frivilligt arbejde i form af leder-, træner- eller andre gerninger. Samlet set er der 13 procent af de 77 procent foreningsaktive, som er frivillige ved enten at deltage i medlemsmøder, er leder, træner eller udfører andet frivilligt arbejde. Blandt de yngste børn mellem 7 og 9 år er der udelukkende to procent, som deltager i frivilligt arbejde, mens det er gældende for en tiendedel blandt foreningsaktive børn mellem 10 og 12 år og 28 procent blandt 13 til 15-årige. I forhold til samtlige børn og unge – og ikke kun foreningsaktive – viser nedenstående tabel, at otte procent af unge mellem 13 og 15 år er træner i en forening, mens 11 procent deltager i møder. Der er i denne aldersgruppe tilmed én procent, som angiver at være leder i en forening. Samtidig ses et markant frafald fra foreningerne på 17 procentpoint fra 83 til 67 procent blandt de 13 til 15-årige i forhold til de yngre børn. Der er ingen forskel på drenge og piger.

Tabel 8. Opgørelse over andel, som er medlem af en idrætsforening/sportsklub, og andelen, som deltager i forskellige former for frivilligt arbejde. Fordelt på alder (pct.)

N = 1926		Medlem	Deltager i møder	Er leder	Er træner	Andet
Total		77	6	<1	4	2
Køn	Dreng	77	6	<1	2	1
	Pige	78	6	<1	5	4
	p<	.739	.606	.616	.001	.001
Alder	7 – 9 år	83	2	0	<1	<1
	10 – 12 år	84	6	<1	2	2
	13 – 15 år	67	10	1	8	4
	p<	.000	.000	.015	.000	.000

Deltagelse i konkurrencer

Lige som der er et stigende antal børn og unge, som er medlem af en forening i forhold til tidligere, er der en stigning i antallet, som deltager i konkurrencer. I 2004 svarede 45 procent, at de deltog i konkurrencer inden for mindst én aktivitet. I 2007 er andelen steget til 71 procent. I forhold til dem, der er medlem af en forening, er andelen, som deltager i konkurrencer, på 82 procent, mens ti procent angiver at deltage i konkurrencer, selv om de *ikke* er medlem af en forening. Der foregår således konkurrenceaktiviteter i andre sammenhænge end de traditionelle idrætsforeninger.

Tabel 9. Opgørelse over andel, der har deltaget i konkurrencer. Fordelt på køn og alder (pct.)

Deltagelse i konkurrencer (N = 1981)		Total
Total		71
Køn	Dreng	72
	Pige	69
	p<	.296
Alder	7 – 9 år	64
	10 – 12 år	76
	13 – 15 år	71
	p<	.016

Børn mellem 10 og 12 år er den aldersgruppe, hvor den største andel på 76 procent deltager sammenlignet med 64 procent blandt børn mellem 7 og 9 år og 71 procent blandt unge 13 til 15 årige. Forskellen mellem drenge og piger er lille, og en nærmere analyse viser, at forskellen ikke er tilstrækkelig statistisk signifikant til, at det kan konkluderes, at drenge i større omfang deltager i konkurrencer end piger.

Sammenfatning – børn og unge

Der viser sig få forskelle i børne- og ungeundersøgelsen på sociale variable ud over køn og alder. Dette skyldes til dels, at data indeholder ganske få respondenter, som ikke er af dansk oprindelse, eller som ikke bor i en kernefamilie med begge forældre. Derfor viser der sig sjældent så markante forskelle, at det med statistisk sikkerhed kan konkluderes ud fra dem. Det kan dog nævnes, at børn og unge, hvis forældre begge er født i et andet land, i mindre grad svarer 'ja' til at dyrke regelmæssig sport eller motion og organiserer sig i en forening i forhold til børn og unge, hvor kun den ene forælder er født i udlandet, eller hvor begge forældre er danske. Denne forskel findes også på familieforhold, hvor børn og unge, der bor med én forælder, i mindre grad svarer 'ja' til at dyrke regelmæssig sport eller motion eller er medlem af en forening i forhold til børn, som bor med både mor og far.

Derudover er der få bemærkelsesværdige forskelle i forhold til valg af motions- eller sportsaktiviteter. Børn og unge, der bor med begge forældre, vandrer i større grad (20 procent) i forhold til børn og unge, som kun bor med enten mor eller far (15 procent).

Nationalitet betyder, at børn og unge, hvis forældre er født i udlandet, i mindre grad dyrker 'danske' aktiviteter så som badminton og håndbold. Til gengæld er der mange flere (16 procent), som dyrker kampsport i forhold til 5 procent blandt børn og unge, hvis forældre ikke er født i udlandet.

Nedenfor er listet en række overordnede betragtninger fra afsnittet om børn og unges motions- og sportsdeltagelse.

- 84 procent af børn og unge i undersøgelsen dyrker regelmæssig sport eller motion. Det er fem procentpoint færre end i 1998.
- Til gengæld bruger de aktive børn i 2007 en halv time mere i gennemsnit om ugen på sport og motion i forhold til børn og unge i 1998.
- Der forekommer generelt et stort frafald fra 13 år, som er størst blandt piger. De er mere aktive end drenge indtil 12 år, hvorefter drengene bliver mest aktive.
- Med alderen forekommer en øget polarisering mellem meget aktive og helt inaktive børn og unge.
- Det er stadig de traditionelle idrætsgrene fodbold, svømning og gymnastik, som dyrkes af flest børn og unge i undersøgelsen.
- Samtlige aktiviteter har oplevet fremgang siden 1998 – væksten har været størst inden for de store idrætsgrene fodbold, svømning og gymnastik. Øvrige boldspil har oplevet en svagere tilvækst.
- Børn og unge dyrker oftest aktiviteter i foreningsregi, men der er også en stor andel, som dyrker aktiviteter på egen hånd.

- Fodbold, gymnastik og svømning samt øvrige boldspil og spejder er overvejende organiseret i forening.
- Trampolin, jogging, vandring og rulleskøjter er der også mange, som dyrker. Disse aktiviteter foregår overvejende på egen hånd.
- I forhold til 1998 er der flere børn og unge i undersøgelsen fra 2007, som dyrker foreningsaktiviteter i forhold til aktiviteter, der foregår i andre sammenhænge.
- 77 procent blandt de adspurgte børn og unge er medlem af en idrætsforening.
- 71 procent af børn og unge har deltaget i konkurrencer det seneste år.

Voksnes deltagelse i motion og sport

Foto: Polfoto, Carsten Andreassen

Regelmæssig motion og sport

I det følgende vil voksnes deltagelse i sport og motion blive gennemgået på den samme måde som den foregående analyse af børn og unge. Det vil sige, at de fire forskellige mål på deltagelsen i sport og motion vil blive gennemgået hver for sig. Først tages fat i andelen, der dyrker regelmæssig sport eller motion. Dernæst gennemgås det tidsmæssige forbrug om ugen samt, hvor ofte man dyrker sport eller motion. Til sidst fokuseres på andelen, der dyrker mindst én motions- eller sportsaktivitet regelmæssigt.

Voksenundersøgelsen indeholder data fra 4.147 respondenter mellem 16 og 98 år.

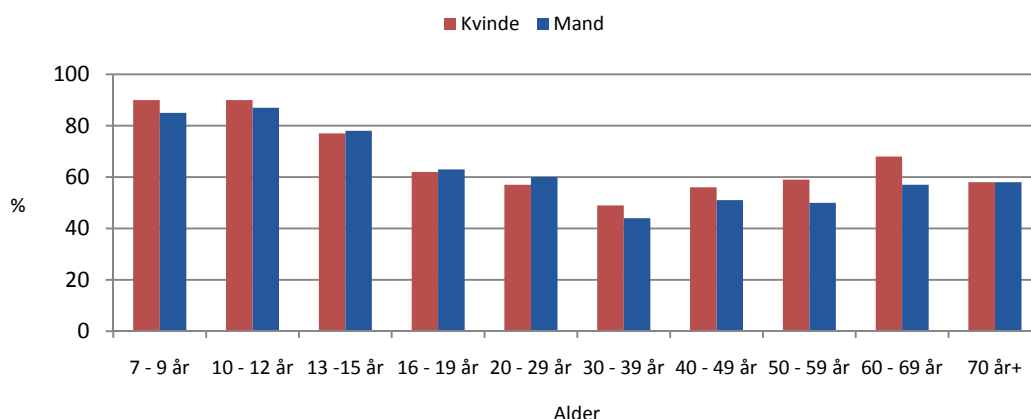
Hvor mange voksne deltager regelmæssigt i sport og motion?

- Samlet set er der 56 procent af de voksne respondenter, som i 2007 angiver at dyrke regelmæssig sport eller motion. 15 procent svarer 'ja, men ikke for tiden', mens 29 procent svarer 'nej'.

En større andel på 58 procent blandt kvinder er aktiv, mens det er tilfældet for 53 procent blandt mænd. Dette er interessant set i forhold til mønstret blandt børn og unge, hvor drengene fra 13 år bliver mere aktive end pigerne. Som det ses af nedenstående figur, hvor tallene fra børne- og ungeundersøgelsen er inddraget, fortsætter denne udvikling kun i ungdomsårene indtil 30 år, hvor en større andel af kvinderne atter dyrker regelmæssig sport eller motion i forhold til mænd. Blandt personer på 70 år og ældre er andelen af aktive lige stor for begge køn¹⁴.

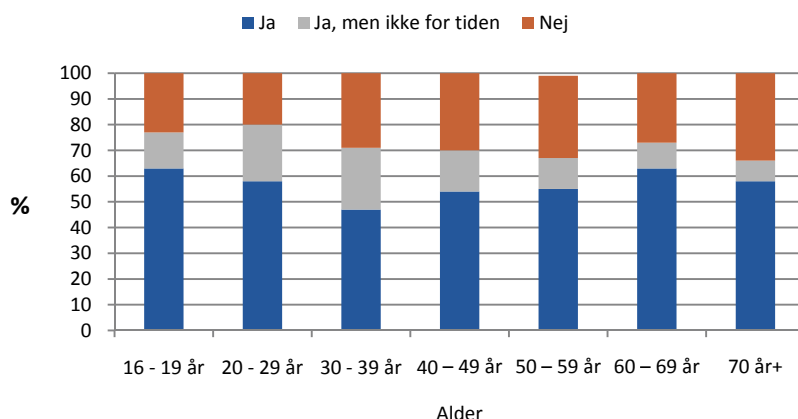
¹⁴ Figur 17 indeholder tal fra både børne- og ungeundersøgelsen samt voksenundersøgelsen. Der er i de to undersøgelser spurgt på samme måde i dette spørgsmål, hvorfor det er muligt at sammenstille dem i samme figur. Det er interessant at gøre det netop i denne sammenhæng, da der sker en udvikling mellem drenge og piger, kvinder og mænd, gennem hele livsforløbet, som er interessant at betragte i sin helhed.

Figur 17: Oversigt over andelen, der svarer 'ja' til at dyrke regelmæssig sport eller motion. Fordelt på køn og alder (N = 4143)

Aldersmæssigt varierer andelen, som dyrker regelmæssig sport eller motion fra 63 procent blandt de 16 til 19-årige helt ned til 47 procent blandt voksne mellem 30 og 39 år. I denne aldersgruppe er det således under halvdelen, som dyrker regelmæssig sport og motion, men samtidig svarer næsten hver fjerde, at de normalt dyrker sport eller motion, men holder pause for tiden, hvilket er illustreret i nedenstående figur.

Figur 18. Andel voksne, som dyrker regelmæssig sport eller motion fordelt på alder (N = 4143)

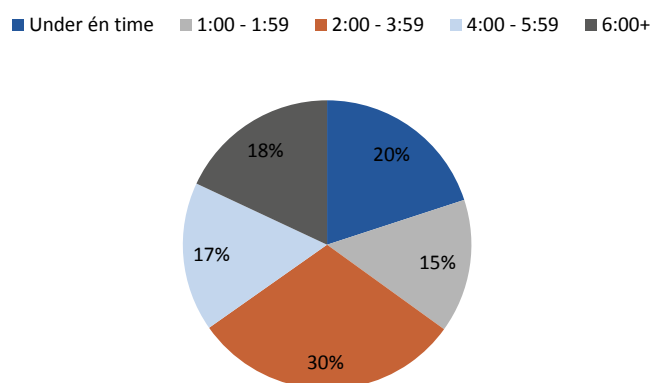
Figuren viser desuden, at andelen, der dyrker regelmæssig sport eller motion atter stiger fra 40 år, og i aldersgruppen 60 til 69 år er der en lige så stor andel, der dyrker regelmæssig sport eller motion, som blandt 16 til 19-årige. Det er første gang, at andelen af 60 til 69-årige, som dyrker regelmæssig sport og motion, har oversteget andelen af 20 til 29-årige, som samtidig ligger på niveau med personer på 70 år og opefter med 58 procent.

Til gengæld er der en større andel på de ældste alderstrin, som svarer direkte nej til at dyrke regelmæssig sport eller motion, mens de yngre årgange har tendens til at svare 'ja, men ikke for tiden' som en indikation på, at de holder pause med en intention om at starte igen på et senere tidspunkt.

Tidsforbrug på sport og motion

Andelen, som bruger mindst én time på sport og motion om ugen, er på 80 procent og derved markant større end de 56 procent, som svarer at dyrke regelmæssig sport eller motion. Den største andel på 30 procent bruger mellem to og fire timer om ugen, mens der er en andel på 18 procent, som bruger seks timer eller mere.

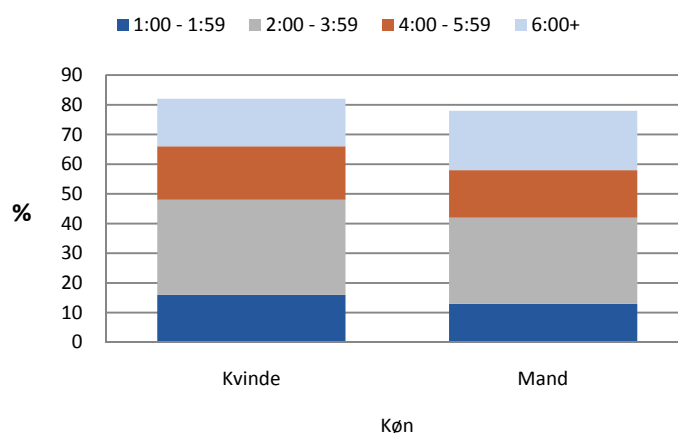
Figur 19. Fordeling over, hvor mange timer om ugen, voksne bruger på sport eller motion (N=3770)

- I gennemsnit bruger voksne i undersøgelsen fire timer og 6 minutter om ugen på sport og motion.¹⁵

Ligesom flere kvinder end mænd angiver at være regelmæssigt aktive, er der flest kvinder, som dyrker sport og motion mindst en time om ugen, som det er vist i figuren nedenfor. Til gengæld bruger mænd lidt mere tid end kvinder, når de først involverer sig i sport og motion. Mænd bruger således 22 minutter mere end kvinder med et gennemsnit på fire timer og 18 minutter i forhold til tre timer og 56 minutter blandt kvinderne.

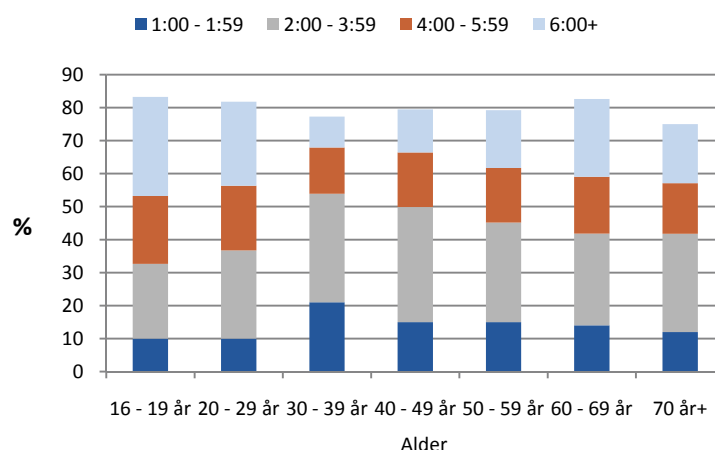
Figur 20. Tidsforbrug på sport og motion om ugen. Fordelt på køn (N = 3770)

De 16 til 19-årige er mest aktive med et gennemsnit på fem timer og 15 minutter, mens de 30 til 39-årige er gruppen med det laveste gennemsnitsforbrug på tre timer og 10 minutter. Som det fremgår af nedenstående tabel, er det desuden i denne aldersgruppe, at den største andel på 23 procent er helt inaktiv (defineret som mindre end én times sport eller motion om ugen), såvel som det er gruppen med den største andel på 21 procent, som maksimalt dyrker to timers sport eller motion om ugen. I de ældste aldersgrupper fra 50 år og opefter begynder befolkningen at bruge mere tid på sport og motion, og andelen, som er helt inaktiv, er på knap 20 procent. Blandt de 60 til 69-årige er der 24 procent af de aktive, som er aktive i seks timer eller mere om ugen, hvilket kun er lidt færre end de 25 procent blandt de 20 til 29-årige. Det høje timeforbrug blandt ældre skyldes formentlig, at mange ældre tager en daglig gåtur, hvilket kommer til udtryk i den samlede beregning.

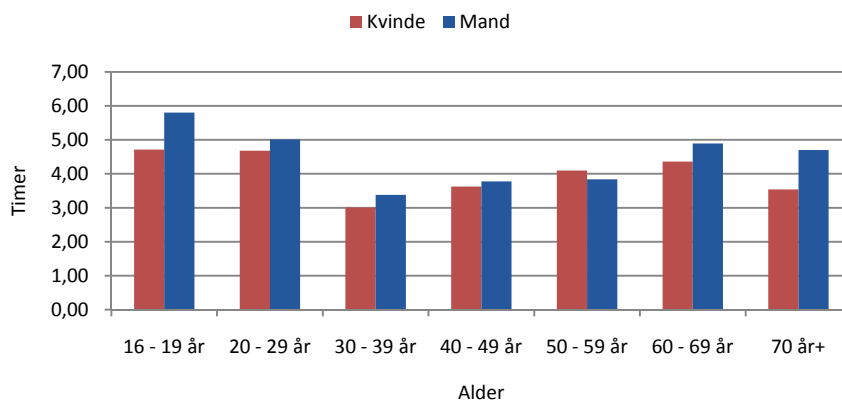
¹⁵ (N = 3055). Alle, som har svaret mindre end 30 minutter samt mere end 30 timer er ikke medregnet.

Figur 21. Timeforbrug på sport og motion om ugen. Fordelt på aldersgrupper (N = 3770)

Det er især blandt de 16 til 19-årige, at mænd i udpræget grad bruger flere timer om ugen end kvinder. Forskellen i det gennemsnitlige tidsforbrug bliver gradvist mindre med alderen, hvilket er illustreret nedenfor, og hos de 50 til 59-årige er det faktisk kvinderne, som i gennemsnit bruger mere tid end mænd (fire timer og seks minutter i forhold til tre timer og 48 minutter). Billedet vender dog igen i aldersgruppen 60 år og opefter, og i aldersgruppen 70 år+ er der atter en markant forskel, hvor mænd i gennemsnit bruger en time og 10 minutter mere end kvinder.

Figur 22. Gennemsnitligt timeforbrug på sport og motion om ugen. Fordelt på køn og alder (N = 3770)

Hvor ofte er voksne aktive?

Der viser sig stort set samme billede på idrætsdeltagelsen, når der fokuseres på antal gange om ugen, der bruges på sport og motion i forhold til antal timer. Andelen, der er aktiv mindst én gang om ugen, er på 77 procent. Det svarer til tre procentpoint færre end andelen, der angiver at være aktiv i mindst én time om ugen samt 21 procentpoint flere end de, der selv mener at dyrke regelmæssig sport og motion. Også ud fra denne opgørelse er flere kvinder end mænd aktive mindst én gang om ugen, 81 procent i forhold til 74 procent, ligesom det er i de yngste og de ældste aldersgrupper, at de største andele er aktive, mens de 30 til 39-årige i mindst omfang dyrker sport og motion mindst én gang om ugen. I denne aldersgruppe er der blot 35 procent, som dyrker sport eller motion mindst tre gange om ugen.

Tabel 10. Antal gange om ugen voksne danskere dyrker sport eller motion. Fordelt på køn og alder (pct.)

Hyppighed (N = 3970)	Køn			Alder						
	Total	Kvinder	Mænd	16-19 år	20-29 år	30-39 år	40-49 år	50-59 år	60-69 år	70 år+
Mindst 5 gange/uge	13	14	11	18	10	8	12	13	17	16
3-4 gange/uge	29	30	29	33	39	27	30	27	28	24
1-2 gange/uge	35	36	34	34	30	35	36	35	36	38
1-3 gange/ldr.	6	5	7	8	9	11	4	6	3	2
Sjældnere	7	6	8	5	8	10	8	6	4	3
Aldrig	11	9	13	3	5	8	11	13	12	17
Total	101	100	101	101	101	99	101	100	100	100
		p < .000		p = .275						

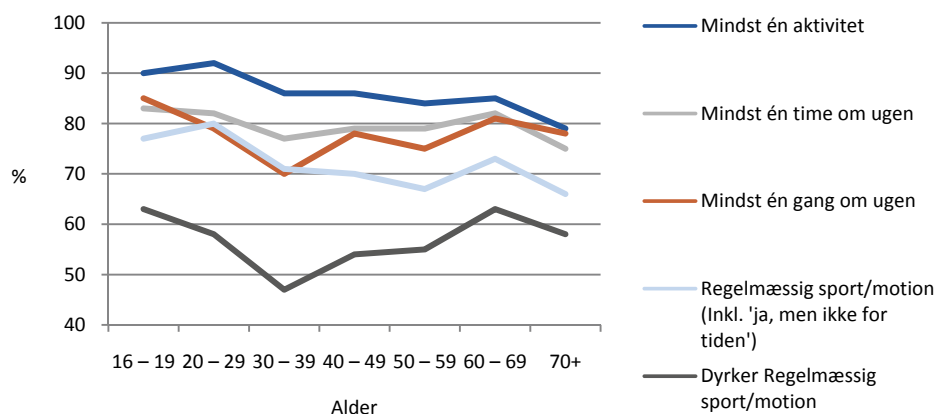
Hvor mange dyrker mindst én aktivitet regelmæssigt?

Den fjerde metode til at belyse voksne danskeres deltagelse i sport og motion omhandler andelen, som dyrker eller har dyrket mindst én aktivitet regelmæssigt inden for det seneste år. Dette angiver 86 procent at gøre regelmæssigt. Aldersmæssigt dyrker 90 procent af unge mellem 16 og 19 år mindst én form for sport eller motion, mens hele 92 procent af de 20 til 29-årige svarer dette. Derefter er der med alderen en faldende andel, som nævner at dyrke eller at have dyrket mindst én aktivitet regelmæssigt det seneste år.

Ud fra denne spørgemetode fås således den største andel, som regelmæssigt angiver at være i berøring med en eller anden form for sport eller motion, og hele 30 procentpoint flere svarer dette i forhold til andelen på 56 procent, der har svaret 'ja' til at dyrke regelmæssig sport eller motion. Desuden er det seks procentpoint mere i forhold til andelen, som dyrker sport eller motion mindst én time om ugen. Denne problemstilling blev også beskrevet blandt børn og unge, men der ser ud til at være mere udpræget forskel i svarene blandt voksne. Figuren nedenfor viser en oversigt fordelt på aldersgrupper i forhold til de omtalte fire målemetoder, og her springer aldersgruppen 30 til 39 år især i øjnene, da 86 procent dyrker eller har dyrket mindst én aktivitet regelmæssigt det seneste år svarende til gennemsnittet, mens blot 47 procent mener at dyrke regelmæssig sport eller motion. Det svarer til, at der er 55 procent, som angiver at dyrke – eller at have dyrket en aktivitet inden for det seneste år samtidig med *ikke* at have svaret 'ja' til at dyrke regelmæssig sport eller motion. En stor del af forklaringen skal dog her findes i andelen, som svarer 'ja, men ikke for tiden', hvad 24 procent i denne aldersgruppe svarer.

I tabellen på næste side er vist en samlet oversigt over andelen, der dyrker sport eller motion i forhold til de fire forskellige spørgemetoder. Desuden er der tilføjet en graf, som viser andelen, der dyrker regelmæssig sport eller motion, hvor de personer, der har svaret 'ja, men ikke for tiden', er inkluderet.

Figur 23. Oversigt over andele, der dyrker regelmæssig sport eller motion ud fra fire forskellige definitioner. Fordelt på alder

Når forskellene blandt voksne viser sig at være større end blandt børn, er det primært, fordi en større andel blandt voksne svarer 'ja, men ikke for tiden' til at dyrke regelmæssig sport eller motion. Dette er ganske naturligt i og med voksenlivet indeholder flere tidspunkter, som kræver midlertidige forandringer af den daglige rutine som eksempelvis graviditet, længerevarende rejser, flytning, skader, nye arbejdsrutiner etc. Dette stemmer godt overens med det faktum, at det især er de 20 til 39-årige, som svarer 'ja, men ikke for tiden', da det er i denne fase af livet, hvor de store opbrud og forandringer hyppigst finder sted.

Der vil i det følgende blive set på udviklingen i motions- og sportsdeltagelsen blandt voksne dels i forhold til andelen, der dyrker regelmæssig sport eller motion, dels i forhold til tidsforbruget.

Udvikling i voksnes deltagelse i motion og sport

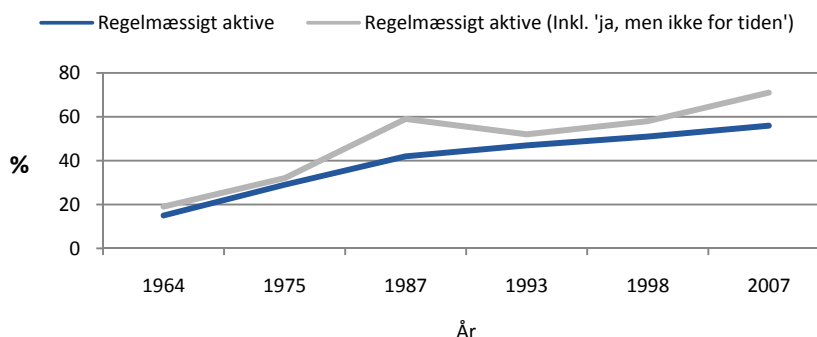
Generelt vil der blive fokuseret på udviklingen over et større tidsperspektiv, hvor tendenserne primært vil blive kommenteret primært i forhold til 1998. Undersøgelserne fra 2002 og 2004 vil ikke indgå i de forskellige opgørelser, da de begge viser markante udsving på motions- og sportsdeltagelsen i en henholdsvis meget positiv og en meget negativ retning. Det er derfor mere hensigtsmæssigt at se på et længere tidsperspektiv, som kan vise nogle overordnede og klare tendenser. Det er ikke intentionen at overse eller underminere undersøgelserne fra 2002 og 2004, men de store udsving kan i flere tilfælde forklares med metodiske afvigelser, hvorfor det ofte er med til at forvirre billedet.

Andelen, der dyrker regelmæssig sport eller motion, kan sammenlignes tilbage til 1964 med 2004 som eneste undtagelse. Desuden kan en inddragelse af andelen, der svarer 'ja, men ikke for tiden' belyses. Af nedenstående figur ses det, at andelen der dyrker regelmæssig sport eller motion, er steget med fem procentpoint fra 51 til 56 procent siden 1998. Inkluderes andelen, der svarer 'ja, men ikke for tiden', ser udviklingen ud til at være steget i endnu større grad siden 1998. På daværende tidspunkt var der syv procent, som svarede dette, hvilket mere end dobbelt så mange, 15 procent, svarer i 2007. I 1987 var der hele 17 procent, som svarede 'ja, men ikke for tiden', mens andelen har været på mellem tre og fem procent i de øvrige undersøgelsesår¹⁶. De store udsving på dette mål kan hænge sammen med en stor følsomhed for at svare på dette spørgsmål afhængig af samfundets generelle fokus på sport eller motion. Gennem 1980'erne vandt hele fitnessbølgen frem, mens det blev populært at dyrke uorganiseret motion i form af jogging og vandring. Det er derfor ikke usandsynligt, at der netop i 1987 har været en markant 'italesættelse' af sport og motion, hvilket kan have ført til det store antal, som svarede 'ja, men ikke for tiden' til at dyrke regelmæssig sport eller motion. I 2007 er der atter et stigende fokus på sport og motion ikke mindst i et sundhedsmæssigt perspektiv.

¹⁶ P-H Kühl (1980), Riiskjær (1994).

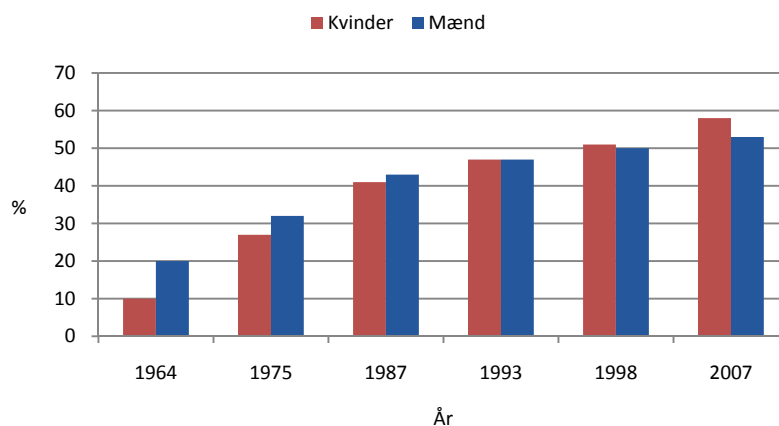
- Der er således en tendens til, at andelen af regelmæssigt aktive voksne stadig er svagt stigende inden for de seneste 10 år.

Figur 24. Udvikling i andelen af voksne, der dyrker regelmæssig sport eller motion

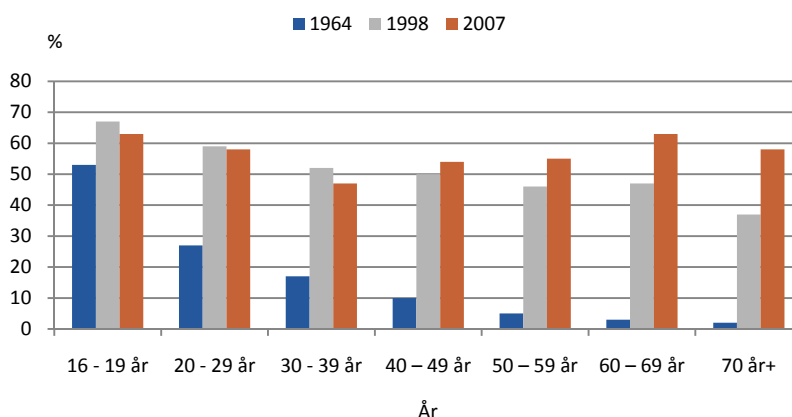
Mænd har i mange år været mere tilbøjelige til at dyrke regelmæssig sport eller motion end kvinder. Forskellen blev dog udlignet i 1993, som samtidig står som et vendepunkt for den traditionelle kønsfordeling. Siden har kvinderne haft en større tilvækst af regelmæssigt aktive i forhold til mænd.

Figur 25. Oversigt over udviklingen i andel voksne danskere, der dyrker regelmæssig sport eller motion. Fordelt på køn

Aldersmæssigt er der sket store forandringer de seneste ti år. Hvor der tidligere har været et tilnærmelsesvist lineært fald i andel regelmæssigt aktive i takt med stigende alder, er dette billede nu vendt til fordel for en parabel-lignende (u-formet) sammenhæng. Det betyder, at de ældste aldersgrupper i dag ikke længere falder fra i motions- og sportsdeltagelsen, som det har været tendensen hidtil. I stedet er der tale om en ny gruppe af ældre, som efter endt arbejdsliv og familieliv med hjemmeboende børn atter finder ind i et aktivt fritidsliv. Udviklingen i forhold til 1964 og 1998 ses af nedenstående figur. Her er det særlig interessant, at der er forekommet et mindre fald siden 1998 i andelen af regelmæssigt aktive i de yngste aldersgrupper fra 16 til 39 år, mens der fra 40 år og opefter er sket en stigning, som bliver mere udpræget med alderen. For personer på 70 år og ældre er der i 2007 hele 21 procentpoint flere, som angiver at dyrke regelmæssig sport eller motion i forhold til samme aldersgruppe i 1998.

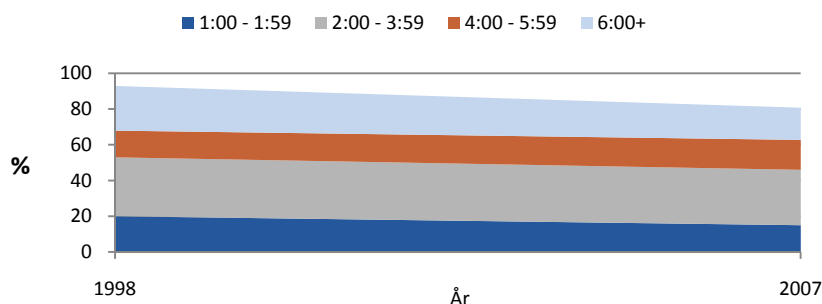
Figur 26. Oversigt over udviklingen i andel voksne, der dyrker regelmæssig sport eller motion. Fordelt på alder

Det tidsmæssige gennemsnitsforbrug på sport og motion er faldet blandt voksne fra fire timer og 20 minutter i 1998 til fire timer og seks minutter¹⁷ i 2007.

Andelen, som slet ikke er aktiv (defineret som mindre end én time om ugen), er tredoblet med en stigning fra syv til 20 procent, mens andelen, som benytter seks timer eller mere på sport og motion om ugen, er faldet fra 25 til 18 procent. Nedenstående figur illustrerer denne udvikling fra 1998 til 2007.

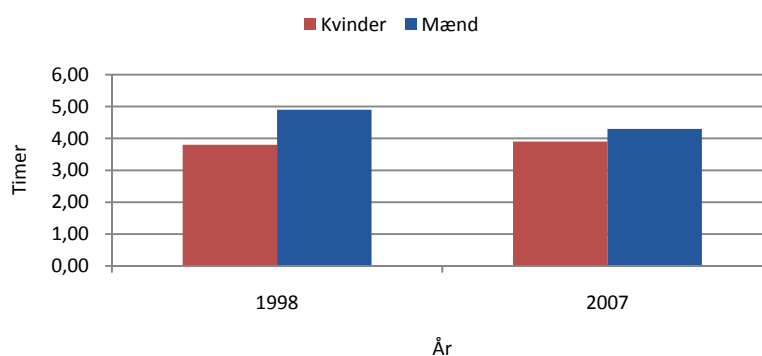
Figur 27. Udvikling i tidsforbrug på sport og motion om ugen. Opgjort for 1998 og 2007

Forskellen mellem kønnene synes at udligne sig i forhold til tidligere, da mænd i 1998 var aktive i gennemsnit en time og 12 minutter mere end kvinder (fire timer og 59 minutter i forhold til tre timer og 47 minutter), mens forskellen i 2007 er reduceret til 22 minutter (fire timer og 18 minutter blandt mænd i forhold til tre timer og 56 minutter blandt kvinder). Det viser sig samtidig, at det udelukkende er mænd, som bruger mindre tid i 2007 sammenlignet med 1998, mens kvindernes gennemsnit faktisk er steget med ni minutter de seneste ti år.

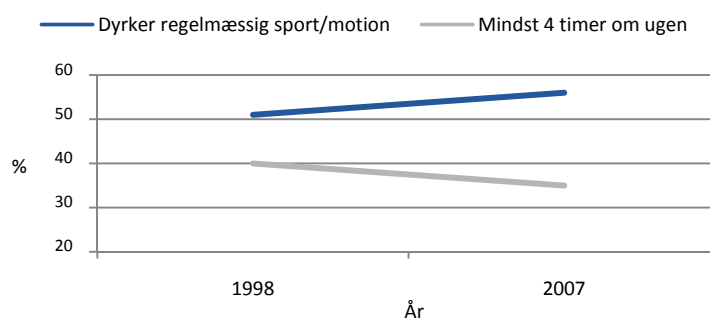
¹⁷ Der viser sig forskellige resultater fra 1998. I Fridberg (2000) er gennemsnittet angivet til fire timer og 30 minutter, i Larsen (2003) til fire timer og 23 minutter, i Larsen 1 (2003) fire timer og 29 minutter. Fire timer og 23 minutter fremkommer ved at beregne gennemsnit uden fjernelse af outliers. Dvs. alt fra to minutter til 80 timer om ugen er medregnet. I denne undersøgelse er der valgt at være konsistent med ikke at medregne angivelser under 30 minutter samt over 30 timer, hvorved gennemsnittet fra 1998 bliver fire timer og 20 minutter.

Figur 28. Udvikling i gennemsnitligt tidsforbrug om ugen på sport eller motion. Fordelt på køn

På denne baggrund kan det opsummerende siges, at andelen af regelmæssigt aktive voksne er steget siden 1998, men samtidig bruger de aktive mindre tid på sport og motion end tidligere, og det er udelukkende mænd, som repræsenterer dette fald. Nedenstående figur viser denne modsættende udvikling, hvor andelen, der svarer 'ja' til at dyrke regelmæssig sport eller motion, er stigende i forhold til en negativ udvikling i andelen, der dyrker mindst fire timers sport eller motion om ugen.

Tabel 11. Oversigt over udvikling i voksnes idrætsdeltagelse fordelt på andel, der dyrker regelmæssig sport eller motion, samt andel, der dyrker mindst fire timers sport eller motion om ugen

Deltagelse i motion og sport fordelt på sociale variable

Det har længe været kendt, at sociale variable har en betydning i forhold til befolkningens deltagelse i sport og motion. Dette er stadig tilfældet i 2007, hvor der viser sig at være en sammenhæng mellem deltagelse i sport og motion i forhold til en række sociale baggrundsvariable. Uddannelse, beskæftigelse, indkomst og bopæl vil i det følgende blive analyseret i forhold til disse faktors indflydelse.

Forskelle på regelmæssig deltagelse i motion og sport

Tabellen på næste side viser en oversigt over sammenhængen mellem uddannelseslængde, beskæftigelse, indkomst samt bopæl i forhold til andelen, der dyrker regelmæssig sport eller motion.

Tabel 12. Oversigt over andelen, der dyrker regelmæssig sport eller motion fordelt på sociale baggrundsvariable uddannelseslængde, beskæftigelse, indkomst samt bopæl (pct.)

		Deltagelse i regelmæssig sport eller motion		
		Ja	Ja, men ikke for tiden	Nej
Uddannelseslængde ¹⁸ (N = 3179)	< 10 år	40	13	47
	10 til 12 år	55	13	32
	>12år	60	17	24
	p < 0,000			
Beskæftigelse ¹⁹ (N = 4001)	Under uddannelse	62	18	20
	Folkepensionist	61	8	31
	Funktionær	61	15	24
	Hjemmearbejdende	55	19	26
	Selvstændig	51	17	32
	Førtidspensionist	51	11	38
	Ledig på dagpenge	50	21	29
	Faglært arbejder	49	17	35
	Medarbejdende ægtefælle	47	16	38
	På orlov	42	36	22
	Ufaglært arbejder	40	16	44
	Ledig på kontanthjælp	37	21	42
	Andet	53	20	27
	p < 0,000			
Indkomst (N = 3928)	Under 300.000 kr.	53	14	34
	300.000 – 400.000 kr.	55	13	32
	400.000 – 500.000 kr.	51	17	32
	500.000 – 600.000 kr.	56	16	28
	600.000 – 700.000 kr.	58	17	26
	700.000 – 800.000 kr.	63	13	24
	800.000 – 900.000 kr.	69	12	19
	Over 900.000 kr.	64	14	22
	p < 0,000			
Bopæl (N = 3997)	Kbh., Århus, Odense, Aalborg	55	16	27
	En (anden) stor provinsby (15.000 indbyggere eller derover)	58	17	26
	En mindre by (under 15.000 indbyggere) eller på landet	54	13	33
p = 0,003				

Tabellen viser, at jo længere uddannelse man har, jo større er andelen, som dyrker regelmæssig sport eller motion. Blandt personer med under ti års uddannelse er det under halvdelen, 40 procent, som dyrker regelmæssig sport eller motion. Samtidig er der hele 47 procent, som svarer direkte nej hertil. 55 procent med en uddannelseslængde på 10 til 12 år dyrker regelmæssig sport eller motion, mens det gælder for 60 procent blandt personer med 13 års uddannelse eller mere.

Beskæftigelse betyder også noget i forhold til at dyrke regelmæssig sport eller motion. Personer under uddannelse, folkepensionister samt funktionærer er de tre grupper, hvor den største andel på over 60 procent dyrker regelmæssig sport eller motion. I den anden ende af skalaen findes de ufaglærte arbejdere samt ledige på kontanthjælp, hvor under 40 procent dyrker regelmæssig sport eller motion. Blandt personer på orlov er der også ganske få, som svarer direkte 'ja', men her ses i stedet en stor andel, som svarer 'ja, men ikke for tiden'.

Med stigende indkomst stiger andelen, som dyrker regelmæssig sport eller motion. Godt halvdelen af personer med den laveste indkomst på under 300.000 kroner om året svarer 'ja' i forhold til 69 procent blandt personer med en årlig indkomst på mellem 800.000 og 900.000 kroner. Denne sammenhæng eksisterer på trods af, at den laveste indkomstgruppe, som tjener mindre end

¹⁸ Personer, som endnu er under uddannelse er ikke medregnet.

¹⁹ P-værdi i forhold til beskæftigelse er beregnet ud fra en envejs variansanalyse, mens de øvrige tests er foretaget via krydstabelanalyse.

300.000 kroner om året, indeholder pensionister samt personer, der er under uddannelse, som er nogle af de mest aktive. En opdeling af den laveste indkomstgruppe i pensionister og personer under uddannelse i forhold til øvrige viser, at pensionister og personer under uddannelse er aktive i samme grad som færdiguddannede med en indkomst på 700.000 kroner eller mere. Samtidig er det under halvdelen af de øvrige personer i den laveste indkomstgruppe, som dyrker regelmæssig sport eller motion.

Der er en svagere sammenhæng mellem bopæl og idrætsdeltagelse. I København, Århus, Odense og Aalborg er der 58 procent, som svarer 'ja' til at dyrke regelmæssig sport eller motion, mens det gælder for 57 procent blandt personer, der bor i en anden større provinsby og 54 procent blandt personer i mindre byer eller landområder. Samtidig ses en mindre andel i de mindre byer, som svarer 'ja, men ikke for tiden', hvilket resulterer i hele 33 procent, som aldrig dyrker sport eller motion i forhold til 26 og 27 procent i de større byer.

Forskelle i tidsforbrug på motion og sport

Tabellen nedenfor viser tidsforbrug på sport og motion fordelt på sociale baggrundsvariable. Som det fremgår af de noterede p-værdier, er der udelukkende signifikante forskelle på tidsforbrug i forhold til uddannelseslængde. Det er primært i forhold til at bruge mindre end én time om ugen, hvor der er fremtrædende forskelle fra 34 procent blandt kort uddannede til 18 procent blandt højt uddannede. Til gengæld ses, at andelen, som er aktiv mere end fire timer om ugen, kun giver sig udslag i mindre forskelle.

De to øvrige variable, indkomst og bopæl, viser mindre forskelle i forhold til tidsforbrug på sport og motion. Som det kan ses ud fra tallene, er det primært, fordi det også her er i forhold til at være aktiv i mindre end én time om ugen, at tallene varierer, mens der ikke er forskelle på at bruge fire timer om ugen eller mere. Årsagen til, at personer med lav indkomst på under 300.000 kroner om året kun i mindre grad er mindre aktiv end de øvrige indkomstgrupper, skal til dels forklares med, at denne gruppe indeholder alle de studerende samt pensionister. Som det blev nævnt i forhold til den forrige tabel, er disse grupper de mest aktive.

I forhold til bopæl er der udelukkende forskel på at bo i byer med mere eller mindre end 15.000 indbyggere. I de store byer med mere end 15.000 indbyggere er der således mellem 18 og 19 procent, som slet ikke bruger tid på sport eller motion, mens det er gældende for 23 procent blandt personer i de mindre byer eller landområderne.

Tablet 13. Oversigt over tidsforbrug på sport og motion i forskellige sociale grupper opdelt på uddannelse, indkomst og bopæl (pct.)

Sociale variable		Tid på sport eller motion om ugen				
		Under én time	1:00 – 1:59	2:00 – 3:59	4:00 – 5:59	6:00+
Uddannelseslængde (N = 3179)	< 10 år	34	13	25	13	15
	10 til 12 år	22	15	30	15	18
	>12 år	18	15	33	18	16
	P-værdi = 0,001					
Indkomst (N = 3425)	< 300.000 kr.	23	13	27	17	20
	300.000 – 400.000 kr.	23	16	29	16	17
	400.000 – 500.000 kr.	24	12	32	15	17
	500.000 – 600.000 kr.	19	15	34	16	17
	600.000 – 700.000 kr.	19	18	31	17	16
	700.000 – 800.000 kr.	17	14	31	19	20
	800.000 – 900.000 kr.	12	21	27	19	21
	> 900.000 kr.	15	15	35	18	18
P-værdi = 0,035						
Bopæl (N = 3997)	København, Århus, Odense, Aalborg	19	15	32	16	18
	Anden provinsby (15.000 indbyggere+)	18	14	31	19	19
	Mindre by eller på landet	23	15	29	16	17
	P-værdi = 0,032					

Forskelle i hyppighed for motions- og sportsdeltagelse

I forhold til timeforbrug på sport og motion om ugen viser der sig mindre signifikante forskelle på de sociale variable, da det primært er i forhold til slet ikke at bruge tid på sport eller motion, at sociale variable øver indflydelse. Denne tendens ses også i forhold til hyppighed, hvor det fortrinsvis er personer med kort uddannelse, lav indkomst samt personer i mindre byer eller på landet, som aldrig dyrker sport eller motion, mens der er mindre systematiske forskelle på andelen i forhold til at dyrke sport eller motion fem gange om ugen eller mere. Tabellen nedenfor viser en samlet oversigt med tilhørende p-værdier. Når uddannelseslængde ser ud til at have en signifikant betydning, er det især, fordi tre gange så mange med en kort uddannelse aldrig dyrker sport eller motion i forhold til personer med 13 års uddannelse eller mere. (24 procent i forhold til otte procent). Til gengæld er forskellen kun på tre procentpoint i forhold til at dyrke sport eller motion mindst fem gange om ugen, fra 11 procent blandt de kortest uddannede til 14 procent blandt personer med en lang uddannelse.

Tabel 14. Oversigt over, hvor ofte der dyrkes sport eller motion. Fordelt på sociale variable i forhold til uddannelse, indkomst og bopæl (pct.)

Sociale variable		Hyppighed					Aldrig
		Mindst 5 gange om ugen	3-4 gange om ugen	1-2 gange om ugen	1-3 gange/mdr.	Sjældnere	
Uddannelseslængde (N = 3351)	< 10 år	11	25	25	7	8	24
	10 til 12 år	12	24	38	6	8	11
	>12 år	14	32	35	6	6	8
	P-værdi = 0,000						
Indkomst (N = 3928)	< 300.000 kr.	15	27	35	4	6	14
	300.000 – 400.000 kr.	14	29	32	6	7	12
	400.000 – 500.000 kr.	11	27	32	7	7	14
	500.000 – 600.000 kr.	11	31	38	5	6	8
	600.000 – 700.000 kr.	12	28	38	7	6	8
	700-800 tusind kr.	13	30	36	5	8	8
	800-900 tusind kr.	16	31	35	6	7	5
	> 900 tusind kr.	11	35	36	6	6	7
	P-værdi = 0,016						
Bopæl (N = 3997)	København, Århus, Odense, Aalborg	12	29	38	7	6	9
	Anden provinsby (15.000 indbyggere+)	12	32	34	6	7	10
	Mindre by eller på landet	14	27	34	5	7	13
	P-værdi = 0,102						

Det betyder, at sociale variable primært kan siges at være en indikator for, om man deltager i sport og motion eller ej. Så snart personer er involveret i sport eller motion, kan der kun spores mindre forskelle i forhold til de sociale baggrundsvariable, da de bruger tilnærmelsesvist lige meget tid herpå.

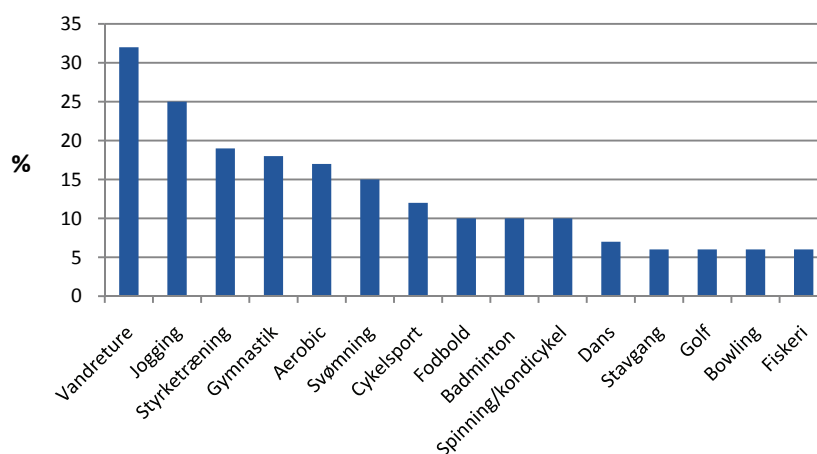
- Kort uddannelse og lav indtægt er derfor stadig i 2007 en direkte barriere for at indlede en aktiv tilværelse (også når der er kontrolleret for personer under uddannelse samt pensionister), men aktive, der har brudt denne barriere, synes at blive 'integreret' i en aktiv hverdag og bruge den samme mængde tid som de øvrige personer.

Hvilke aktiviteter dyrker voksne?

I dette afsnit gennemgås, hvilke motions- og sportsaktiviteter voksne deltager i regelmæssigt, samt under hvilke organisatoriske former, det foregår.

86 procent af voksne danskere dyrker mindst én aktivitet regelmæssigt. Vandring er klart den hyppigst nævnte aktivitet, som over 30 procent angiver at dyrke regelmæssigt efterfulgt af 25 procent, som dyrker jogging, og 19 procent, der går til styrketræning. En oversigt over de 15 største aktiviteter i 2007 er vist i nedenstående figur.

Figur 29. Oversigt over top 15 aktiviteter blandt voksne (N = 4147)

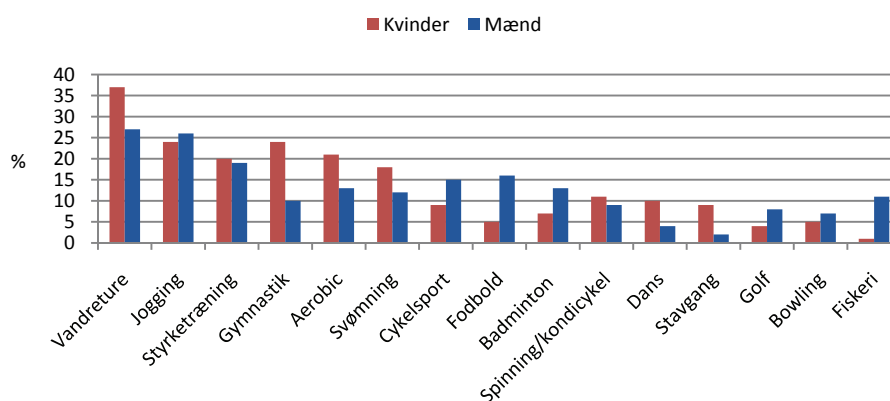

- De syv største aktiviteter for voksne er vandreture (32 procent), jogging (25 procent), styrketræning (19 procent), gymnastik (18 procent), aerobic (17 procent), svømning (15 procent) samt cykelsport (12 procent). De er alle individuelle og bærer præg af at være aktiviteter, der er mulighed for at dyrke med fleksibilitet. Dernæst kommer de traditionelle boldspil, fodbold og badminton, efterfulgt af endnu en række af individuelt prægede ikke-boldspilsaktiviteter.

Nedenfor er aktiviteterne opdelt på køn, og det ses, at det i højere grad er kvinder, som dyrker vandreture, gymnastik, aerobic, svømning, dans og stavgang, mens mænd oftere dyrker cykelsport, fodbold, badminton, golf og fiskeri.

Jogging, styrketræning og spinning er aktiviteter for begge køn. Svømning ændrer således status fra at være en sport for begge køn i børne- og ungdomsårene til overvejende at være for kvinder i voksenlivet.

Figur 30. Oversigt over top 15 aktiviteter for voksne fordelt på køn (N = 4147)

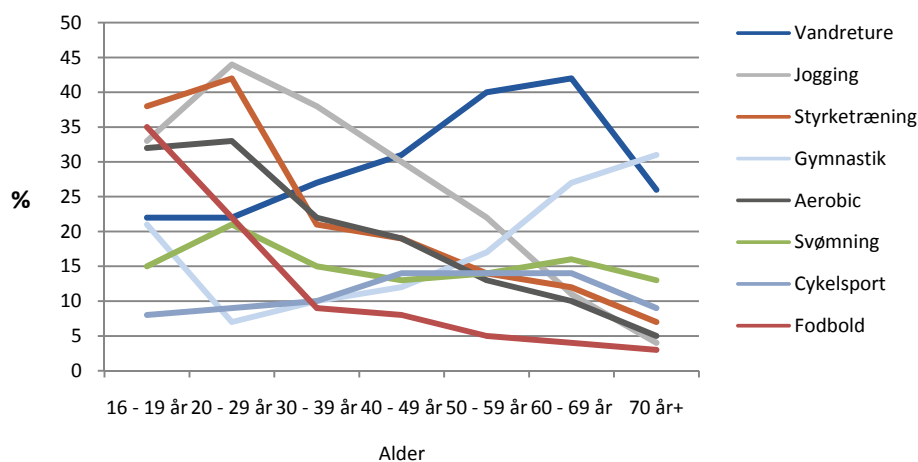

Aldersmæssigt er det i overvejende grad de unge på 16 til 29 år, som dyrker holdboldspillene, mens andelen, der dyrker de individuelle boldspil badminton, tennis, bowling, petanque og golf, er mere jævn i de forskellige aldersgrupper. Golf er der flest blandt de 60 til 69-årige, som dyrker. Ligeledes er stavgang fortrinsvist en aktivitet for personer over 50 år, men der er alligevel to procent i hver af de yngre aldersgrupper under 50 år, som dyrker regelmæssig stavgang.

Foruden gruppen på 16 til 19 år, hvor fodbold er den næstmest dyrkede aktivitet efter styrketræning, er jogging og vandring de mest dyrkede aktiviteter i alle aldersgrupper. Jogging er dog mest udbredt for personer mellem 20 og 39 år, mens vandreture oftest dyrkes blandt de 40 til 69-årige.

En oversigt over andelen, der dyrker de otte største aktiviteter, er vist i nedenstående figur med en illustration af forskellen mellem aldersgrupper.

Figur 31. Oversigt over de otte største aktiviteter fordelt på aldersgrupper (N = 4147)

Det ses blandt andet, at der sker et stort frafald inden for gymnastik fra 21 procent blandt de 16 til 19-årige til mellem syv og 12 procent blandt de 20 til 49-årige. Herefter stiger andelen igen i de ældste aldersgrupper. I stedet dyrkes der aerobic i de yngre aldersgrupper, lige som styrketræning er vundet markant frem som én af de mest populære aktiviteter blandt unge og yngre voksne. Det er den mest dyrkede aktivitet blandt 16 til 19-årige og næst efter jogging ligeledes for de 19 til 29-årige. Svømning er en forholdsvis stabil aktivitet gennem de forskellige aldersgrupper, lige som cykelsporten er jævnt repræsenteret – sidstnævnte dog med størst andel over 40 år.

Tabel 15. Opgørelse over andele, der dyrker de forskellige idrætsgrene fordelt på køn og alder (pct.)

Idrætsgren (N = 4147)	Total	Køn		p <	Alder							p <
		Kvinder	Mænd		16 – 19	20 – 29	30 – 39	40 – 49	50 – 59	60 – 69	70+	
Vandreture	32	37	27	.000	22	22	27	31	40	42	26	.000
Jogging/motionsløb	25	24	26	.401	33	44	38	30	22	11	4	.000
Styrketræning	19	20	19	.310	38	42	21	19	14	12	7	.000
Gymnastik	18	24	10	.000	21	7	10	12	17	27	31	.000
Aerobic	17	21	13	.000	32	33	22	19	13	10	5	.000
Svømning	15	18	12	.000	15	21	15	13	14	16	13	.078
Konditionstræning	13	13	13	.848	24	27	11	11	10	12	6	.000
Cykelsport (ikke transport)	12	9	15	.000	8	9	10	14	14	14	9	.023
Fodbold	10	5	16	.000	35	22	9	8	5	4	3	.000
Badminton	10	7	13	.000	21	13	6	9	12	8	3	.000
Spinning/Kondicykel	10	11	9	.188	8	14	11	13	10	7	7	.000
Dans (alle former)	7	10	4	.000	15	9	6	6	6	8	7	.102
Golf	6	4	8	.000	4	5	4	4	6	10	7	.000
Bowling	6	5	7	.002	9	8	4	5	5	6	7	.820
Stavgang	6	9	2	.000	2	2	2	3	6	11	11	.000
Fiskeri	6	1	11	.000	4	3	6	7	5	8	3	.215
Yoga	6	10	2	.000	6	10	6	6	8	4	4	.003
Håndbold	4	4	4	.827	15	8	4	3	2	1	1	.000
Basketball	4	4	5	.029	13	5	3	2	3	5	5	.151
Tennis	4	3	5	.002	8	5	2	4	5	4	2	.045
Rulleskøjter	4	4	2	.001	10	8	4	3	3	1	1	.000
Jagt	4	1	7	.000	2	2	5	4	3	6	3	.269
Volleyball/Beachvolley	3	2	3	.077	11	7	2	2	1	1	1	.000
Billard/pool	3	2	5	.000	6	9	4	2	3	2	3	.000
Ridning	3	5	1	.000	7	7	5	5	1	0	1	.000
Pausegymnastik	3	4	3	.023	4	3	3	2	4	4	3	.419
Petanque	2	3	2	.902	2	2	2	1	2	3	6	.001
Bordtennis	2	1	3	.000	8	4	2	1	1	2	0	.000
Orienteringsløb	2	2	3	.350	6	4	3	1	2	0	1	.000
Boksnings	2	2	2	1.00	3	6	2	1	0	1	0	.000
Kano, roning	2	1	2	.214	3	2	2	3	1	1	1	.015
Kajak	2	1	2	.030	2	2	2	2	2	1	0	.004
Sejlsport, windsurfing	2	1	2	.000	2	2	2	2	3	3	2	.350
Skydning	2	0	4	.000	4	2	2	2	1	3	2	.657
Squash	1	1	2	.006	2	3	3	1	1	0	1	.000
Skateboard	1	1	1	.052	4	2	1	0	0	0	0	.001
Motorsport	1	1	2	.020	3	2	1	1	1	1	1	.093
Kampsport	1	1	2	.257	4	4	2	1	1	0	0	.000
Atletik	1	1	1	.774	5	1	1	1	0	0	0	.000
Klatring	1	1	1	.864	4	3	1	1	0	0	0	.000
Skøjteløb	1	1	1	.338	3	1	1	1	1	0	0	.001
Handicapidræt	1	1	1	.334	1	1	0	0	1	1	1	.596
Rollespil	0	0	1	.429	2	1	0	0	0	1	0	.248
Anden idræt	5	5	4		5	6	4	5	5	3	5	.170

Udvikling i voksnes valg af motions- og sportsaktiviteter

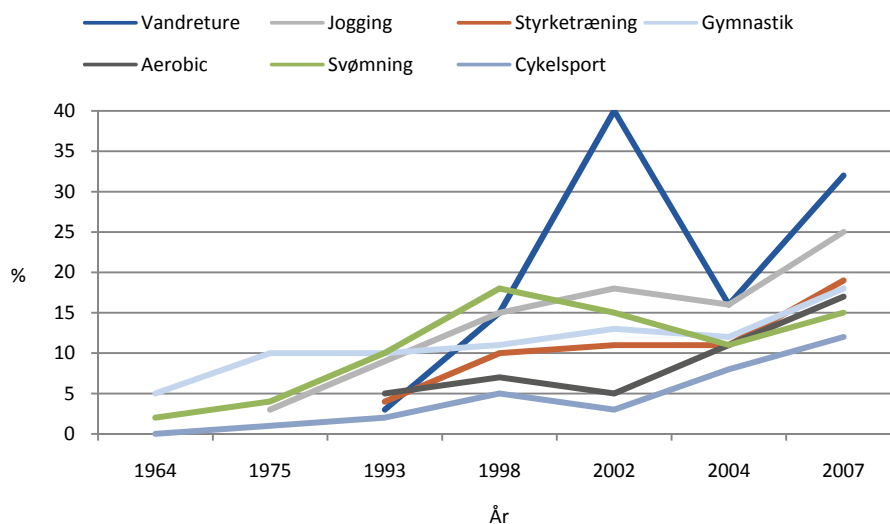
- Generelt er der sket en fremgang inden for langt de fleste aktiviteter siden 1964 med mindre variationer de enkelte aktiviteter imellem.

De største aktiviteter, vandring, jogging, styrketræning, gymnastik og aerobic, har samtidig gennemgået den største udvikling i forhold til tidligere. Udviklingen inden for vandreture er foregået med meget store udsving siden 1993, hvor blot tre procent angav at vandre regelmæssigt. Igen er det 2002 og 2004, som resulterer i en henholdsvis meget høj og meget lav deltagelse. I 2007 er andelen atter steget til 32 procent. Det meget store udsving i 2002 kan sandsynligvis forklares med

det udbredte fokus på hverdagsmotion, som vandt frem på daværende tidspunkt med stor fokus på gang i alle mulige sammenhænge.

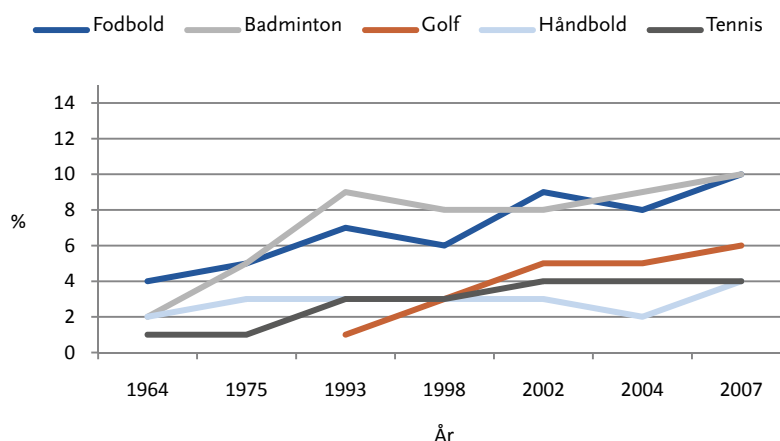
Figuren nedenfor viser udviklingen inden for de syv største aktiviteter blandt voksne, og det ses, at en aktivitet som svømning har været blandt de tre største helt frem til 2002, hvorefter den er blevet overhalet i vækst af aerobic, styrketræning og gymnastik.

Figur 32. Oversigt over udviklingen inden for de syv største aktiviteter i 2007

Badminton og tennis har været meget stabile idrætsgrene siden 1993, mens der er sket en lille stigning i de øvrige boldspilsaktiviteter – individuelle såvel som holdspil. Golf er også en idræt i udvikling, men den markante forøgelse i løbet af 1990'erne ser ud til at være aftaget. Nedenfor er vist en udvikling inden for de fire største boldspilsaktiviteter samt golf i 2007, som er sammenlignelige med tidligere.

Figur 33. Oversigt over udviklingen inden for de fire største boldspidsidrætter samt golf i 2007

Tabel 16 viser en samlet opgørelse over udviklingen inden for samtlige idrætsgrene tilbage til 1964 i de aktiviteter, hvor det er muligt at foretage en sammenligning. Der er løbende kommet flere aktiviteter til, som derfor ikke kan sammenlignes for alle årene, hvilket afspejler sig i de mange tomme felter i tabellen.

Tabel 16. Opgørelse over andele, der dyrker de forskellige aktiviteter siden 1964 (pct.)

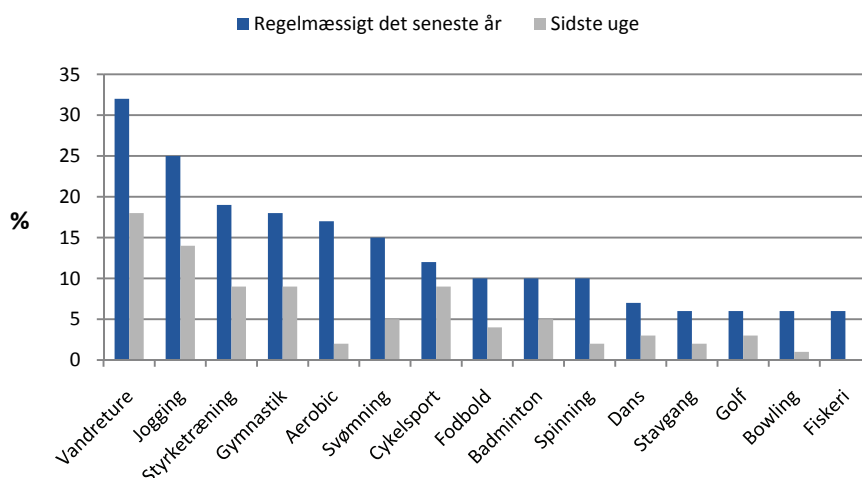
Ildrætsgren	2007	2004	2002	1998	1993	1975	1964
Vandreture	32	16	40	15	3	-	-
Jogging/motionsløb	25	16	18	15	9	3	-
Styrketræning	19	11	11	10	4	-	-
Gymnastik	18	12	13	11	10	10	5
Aerobic	17	-	5	7	5	-	-
Svømning	15	11	15	18	10	4	2
Konditionstræning	13	-	-	-	-	-	-
Cykelsport (ikke transport)	12	8	3	5	2	1	0
Fodbold	10	8	9	6	7	5	4
Spinning/Kondicykel	10	4	-	-	-	-	-
Badminton	10	9	8	8	9	5	2
Golf	6	5	5	3	1	-	-
Dans (alle former)	7	5	4	5	2	-	-
Bowling	6	7	-	-	-	-	-
Stavgang	6	-	-	-	-	-	-
Yoga	6	4	2	2	1	-	-
Fiskeri	6	8	9	8	3	-	-
Håndbold	4	2	3	3	3	3	2
Basketball	4	-	-	-	-	-	-
Tennis	4	4	4	3	3	1	1
Rulleskøjter	4	4	4	5	-	-	-
Jagt	4	3	3	4	2	1	1
Volleyball/Beachvolley	3	-	-	-	-	-	-
Andre boldspil for hold	3	4	2	3	1	1	-
Billard/pool	3	-	-	-	-	-	-
Ridning	3	3	2	2	2	1	0
Pausegymnastik	3	-	-	-	-	-	-
Petanque	2	-	-	-	-	-	-
Bordtennis	2	-	-	-	-	-	-
Boksning	2	1	-	-	-	-	-
Orienteringsløb	2	-	-	-	-	-	-
Skydning	2	3	-	-	-	-	-
Squash	1	-	-	-	-	-	-
Kano, roning	2	3	-	-	-	-	-
Kajak	2	-	1	2	0	-	-
Sejlsport, windsurfing	2	3	2	3	2	1	1
Andre individuelle boldspil	1	2	1	3	1	1	-
Skateboard	1	-	-	-	-	-	-
Motorsport	1	-	-	-	-	-	-
Kampsport	1	2	1	2	0	0	-
Aletik	1	1	-	-	-	-	-
Klatring	1	-	-	-	-	-	-
Skøjteløb	1	-	-	-	-	-	-
Handicapidræt	1	1	-	-	-	-	-
rollespil	0	-	-	-	-	-	-
Anden idræt	5	-	14	8	10	2	2

Hvad dyrkede voksne i sidste uge?

I det foregående er der blevet fokuseret på de aktiviteter, som respondenterne nævner at have dyrket regelmæssigt inden for det seneste år. Dette er interessant at sammenholde med deres gengivelser i en åben svarkategori af, hvilken sport eller motion de dyrkede i sidste uge.

Her viser sig et mere beskedent billede på deltagelsen i sport og motion. Der er mindre ændringer i rækkefølgen på top 15, men de største aktiviteter går igen i begge opgørelser. Der er forholdsvis mange, som har cyklet den seneste uge, men dette skyldes, at mange nævner cykling som transport, hvilket ikke er medregnet i opgørelsen over aktiviteter inden for det seneste år. Modsat er der forholdsvis få, som har været til aerobic den seneste uge i forhold til opgørelsen for det seneste år.

Figur 34. Oversigt over, hvilke former for sport og motion voksne dyrkede den seneste uge i forhold til det seneste år

Vandreture og jogging er de to største aktiviteter inden for det seneste år såvel som inden for den seneste uge. Vandreture er dog blevet til gåture i de fleste tilfælde, når respondenterne selv skal formulere, hvad de har lavet, og generelt ses en markant mindre andel, som har været aktiv den seneste uge i forhold til deltagelsen det seneste år. Dette er dog naturligt i og med, at flere aktiviteter er årstidsbestemte og derfor ikke er blevet dyrket i 'sidste uge', hvilket i denne undersøgelse betyder i november måned.

Der er mange respondenter, som kan siges at have et pragmatisk forhold til at dyrke sport og motion. Eksempelvis svarer enkelte personer, at de er aktive på jobbet som pædagog i en SFO, som cyklende postbud eller rengøringsassistent, hvorfor de ikke føler, at de behøver at røre sig yderligere i fritiden. Dette 'behøver' antyder en opfattelse af sport og motion som en rationel gerning, der udelukkende tjener et sundhedsmæssigt formål.

Desuden underbygger svarene på dette åbne spørgsmål, hvor diffust og bredt begrebet om sport og motion opfattes i dag. I flere tilfælde nævnes aktiviteter, som ikke traditionelt ville være omfattet af motions- og sportsbegreberne, men snarere handler om hverdagsmotion. Eksempler på sådanne aktiviteter er telefonbogsuddeling, drageflyvning, rengøring, havearbejde, leg med hunden, træfældning og sågar sex, som nævnes under, hvilke former for *sport eller motion* man dyrkede i sidste uge. 2007 undersøgelsen indikerer, at respondenterne har taget hverdagsmotion til sig som en del af den aktive hverdag.

En komplet liste med optællinger af de forskellige aktiviteter, som foregik i sidste uge, er vist i tabel 17.

Tabel 17. Hvilke former for sport eller motion dyrkede voksne danskere i sidste uge?

Aktivitet (N = 4147)	Antal personer svaret	Andel i procent
Ingenting	148	4
Gåtur/vandretur	744	18
Løb	579	14
Cykling (også til arbejde eller bussen)	380	9
Gymnastik	358	9
Styrketræning	360	9
Badminton	193	5
Svømning/vandgymnastik	192	5
Fodbold	168	4
Dans	142	3
Golf	133	3
Konditionstræning	125	3
Aerobic/step	81	2
Håndbold	79	2
Stavgang	92	2
Spinning	89	2
Pilates/calanetics/yoga/ afspænding/meditation	93	2
Ridning	83	2
Fitness/ work out	61	1
Jagt/skydning	61	1
Bowling/kegler	60	1
Motion/træning/idræt	47	1
Tennis	45	1
Boldspil	33	1
Volleyball	33	1
Havearbejde/husarbejde	19	0
Petanque/minigolf	19	0
Kampsport	18	0
Boksnings	18	0
Fiske	18	0
Agility/hundetræning	17	0
Basketball	15	0
Billard/ pool/ krocket	15	0
Skadet	14	0
Sejlsport/surfing/kajak/dykke	14	0
Bordtennis	13	0
Romaskine/stepmaskine	11	0
Arbejde	8	0
Rulleskøjter/skateboard/ skøjter	8	0
Floorball	6	0
Klatring	3	0
Motorsport	2	0
Spejder	2	0
Sex	2	0
Bordfodbold	2	0
Paintball	2	0
Dommergerning	1	0
Drageflyvning	1	0
Skak	1	0
Telefonbogsuddeling	1	0

Organisering af aktiviteter

I 2007 svarer 86 procent, at de dyrker eller har dyrket mindst én aktivitet regelmæssigt inden for det seneste år. Som det er tilfældet for børn og unge, indbefatter denne opgørelse samtlige aktiviteter, som det har været muligt at afkrydse. Aktiviteter, som tidligere er blevet klassificeret som hverdagsmotion, er for voksne vandreture, turcykling, jagt, fiskeri samt 'anden motion'²⁰. Hvis disse

²⁰ Larsen 2003.

aktiviteter udelades, er der 77 procent, som har dyrket mindst én aktivitet det seneste år, hvilket vil sige, at motionsaktiviteterne opfanger yderligere ni procent af voksne, som udelukkende dyrker én af disse aktiviteter.

En samlet oversigt over, i hvilke organiserede sammenhænge voksne danskere dyrker sport og motion, er vist i nedenstående tabel.

Tabel 18. Oversigt over, i hvilke organisatoriske sammenhænge der foregår sport og motion. Fordelt på køn og alder (pct.)

Med alle aktiviteter		Mindst én idræt	Forening	Privat klub	Firmaidræt	Aftenskole	På egen hånd	Anden sammenhæng
Total		86	41	18	7	5	61	13
Køn (N = 4143)	Kvinder	87	39	20	6	7	61	13
	Mænd	85	44	15	9	1	60	13
	p<	.071	.003	.000	.000	.000	.456	.317
Alder (N = 4144)	16 – 19 år	90	60	21	6	1	65	35
	20 – 29 år	92	47	33	10	2	71	14
	30 – 39 år	86	39	21	8	2	68	9
	40 – 49 år	84	41	18	9	4	61	11
	50 – 59 år	85	38	15	10	6	63	11
	60 – 69 år	79	44	13	4	6	55	11
	70 år+	86	32	10	1	7	42	15
	p<	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000

Tabel 19. Oversigt over, i hvilke organisatoriske sammenhænge der foregår sport og motion, når vandring, cykling, jagt og fiskeri ikke er med i beregningerne (pct.)

Uden motionsaktiviteter	Mindst én idræt	Forening	Privat klub	Firmaidræt	Aftenskole	På egen hånd	Anden sammenhæng
Total	77	52	23	9	6	70	16

Når motionsaktiviteterne ikke medtages, ses en stigning inden for samtlige organiseringsformer, hvorfor det ikke skævvrider billedet betydeligt at have dem med. De vil derfor indgå i de følgende opgørelser over, i hvilke organisatoriske sammenhænge befolkningen dyrker sport eller motion.

- Fra 16 år sker der en markant ændring i organiseringsformer i forhold til børn og unge, hvor foreningsidrætten er klart større end de øvrige organiserede sammenhænge. Blandt de 13 til 15-årige er der 85 procent, som dyrker noget i forening i forhold til 60 procent, der dyrker noget på egen hånd. Billedet vender blandt de 16 til 19-årige, hvor 60 procent dyrker foreningsidræt, mens 65 procent organiserer sig på egen hånd.

Foreningsidrætten taber således medlemmer i forhold til uorganiseret idræt allerede fra ungdomsårene, men efter en nedgang i foreningsaktive i aldersgrupperne indtil 59 år ser det igen ud til at være attraktivt for ældre over 60 år at dyrke aktiviteter i forening. Desuden dyrker mænd oftere end kvinder aktiviteter i forening.

Rigtig mange aktiviteter foregår på egen hånd, og for samtlige aldersgrupper i voksenundersøgelsen er der flere, som angiver at dyrke noget på egen hånd end i forening. Det er såvel kvinder som mænd, der angiver dette med flere i de yngre aldersgrupper.

Det er fortrinsvist unge mellem 16 og 39 år, som dyrker aktiviteter i private centre, og samtidig er det oftere kvinder end mænd, som organiserer sig privat. Aftenskolerne er også næsten udelukkende for kvinder, men til forskel fra de private centre er det de ældre aldersgrupper, som er at finde her.

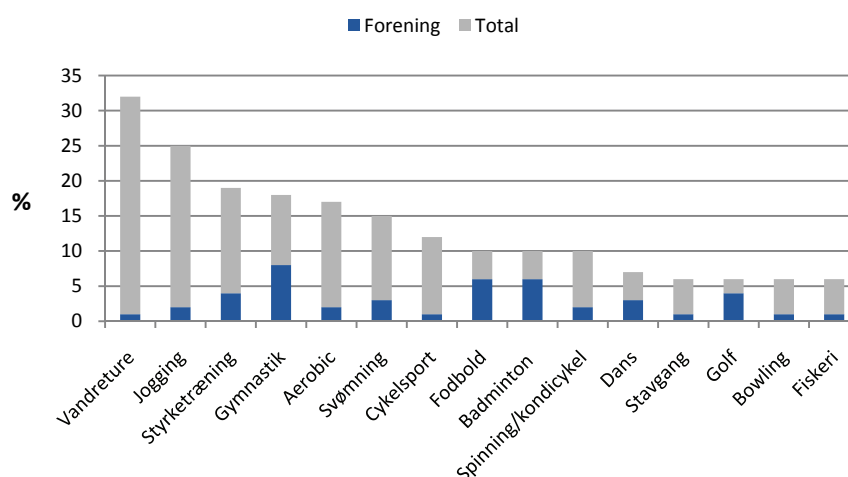
I forhold til samtlige voksne er der syv procent, som dyrker aktiviteter under firmaidrætten med lidt flere aktive mænd end kvinder. Det er fortrinsvist de mellemste og mest arbejdsmarkedsaktive

aldersgrupper fra 20 til 59 år, som benytter sig af denne form. Hvis der udelukkende fokuseres på andelen af voksne, som er under beskæftigelse, er der ti procent, som dyrker firmaidræt.

Det er i størst omfang de traditionelle boldspil fodbold, badminton samt golf, som dyrkes i en forening, men også gymnastik, styrketræning og svømning dyrkes i flere tilfælde under denne form. Derudover foregår langt de fleste aktiviteter i andre organiserede sammenhænge, og eksempelvis jogging, vandring, cykling og til dels også stavgang foregår oftest på egen hånd.

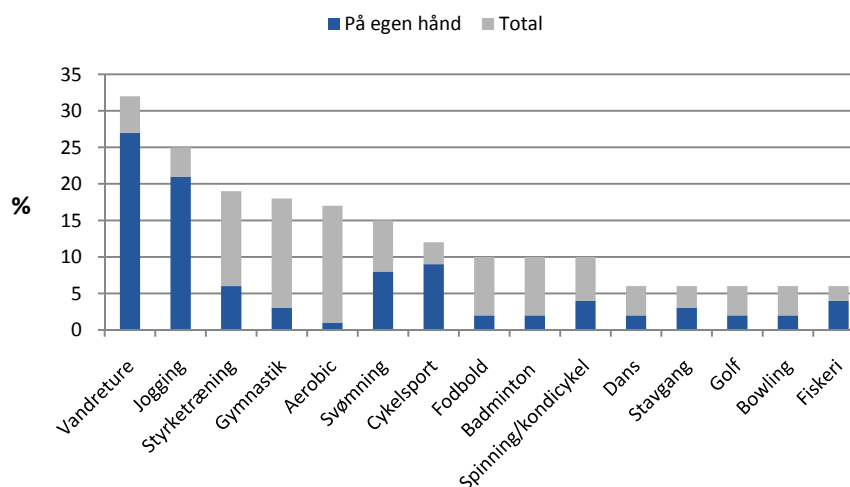
Dette betyder også, at fordelingen i top 15 aktiviteter for voksne ændrer sig en del, hvis der udelukkende fokuseres på aktiviteter, der foregår i forening i forhold til top 15 aktiviteter samlet set, som det er vist i figuren nedenfor.

Figur 35. Opgørelse over top 15-aktiviteter total set samt andel, der dyrker aktiviteterne i forening

De fem største foreningsaktiviteter er således gymnastik (otte procent), fodbold og badminton (seks procent), golf og styrketræning (fire procent). På samme måde er der i det følgende foretaget en opgørelse over aktiviteter, der foregår på egen hånd, hvor det oftest er vandreture (27 procent), jogging (21 procent), cykelsport (ni procent), svømning (otte procent) og styrketræning (seks procent), der finder sted.

Figur 36. Opgørelse over top 15-aktiviteter total set samt andel, der dyrker aktiviteterne på egen hånd

Der foregår som tidligere bemærket færre aktiviteter i øvrige sammenhænge som private centre, firmaidræt og aftenskoler. I private centre eller private klubber foregår primært fodbold og styrketræning, som ni procent angiver.

Under firmaidræt bliver der dyrket jogging, fodbold, styrketræning og badminton, mens to procent benytter aftenskoler til gymnastik eller yoga. I anden sammenhæng er det vandring, gymnastik og svømning, der dyrkes med hver to procent.

I forhold til tidligere er der som nævnt foregået en stigning inden for samtlige motions- og sportsaktiviteter, men særligt blandt voksne ser stigningen ud til overvejende at være foregået i andre organiserede sammenhænge end den traditionelle foreningsidræt. Det ses tydeligt, når andelen, der angiver at dyrke en aktivitet i forening, regnes ud i forhold til den samlede andel.

Dette er gjort for de 15 største aktiviteter i nedenstående tabel, og det viser sig, at foreningsidrætten de seneste ni år har tabt andele blandt voksne i de fleste aktiviteter forhold til øvrige organiserede former. Her springer især styrketræning, aerobic, cykelsport og fodbold i øjnene, hvor en markant mindre andel er organiseret i forening i forhold til 1998. Til gengæld er ikke sket påfaldende ændringer inden for gymnastik, svømning, badminton, dans og golf.

Tabel 20. Oversigt over samlet andel, andel i forening samt procent af total, som dyrker en aktivitet i forening. Fordelt på de 15 største idrætsgrene i 2004 og 2007

Idrætsgren	2007			2004			1998		
	Total	Forening	% - forening	Total	Forening	% - forening	Total	Forening	% - forening
Vandreture	32	1	3	16	1	6	15	1	7
Jogging/motionsløb	25	2	8	16	3	19	15	2	13
Styrketræning	19	4	21	11	7	64	11	5	45
Gymnastik	18	8	44	12	8	67	11	5	45
Aerobic	17	2	12	-	-	-	7	4	57
Svømning	15	3	20	11	4	36	18	3	17
Konditionstræning	13	2	15	-	-	-	-	-	-
Cykelsport (ikke transport)	12	1	8	8	1	13	5	1	20
Fodbold	10	6	60	8	6	75	6	5	83
Badminton	10	6	60	9	7	78	8	5	63
Spinning/Kondicykel	10	2	20	4	2	50	-	-	-
Dans (alle former) ²¹	7	3	43	5	3	60	5	2	40
Golf	6	4	66	5	4	80	3	2	67
Bowling	6	1	17	7	2	29	-	-	-
Stavgang	6	1	17	-	-	-	-	-	-

Blandt de 15 største aktiviteter for voksne er det således udelukkende fodbold, badminton og golf, som mere end halvdelen af befolkningen dyrker i foreningsregi. Øvrige aktiviteter foregår overvejende i andre sammenhænge, og vandreture, jogging, aerobic, konditionstræning, cykelsport samt bowling er der mindre end 20 procent, som dyrker i en forening.

Foreningsmedlemskab

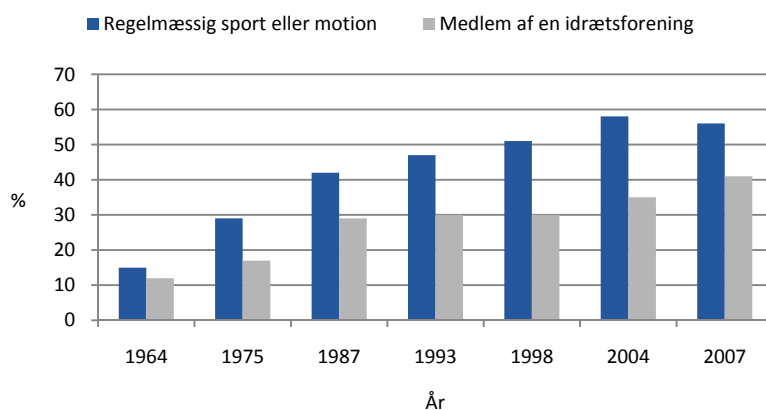
Hvor mange voksne er medlem af en forening i 2007? For børn og unge viste der sig uoverensstemmelser mellem andelen, der angiver at dyrke mindst én aktivitet regelmæssigt i forening inden for det seneste år og andelen, der i et spørgsmål senere i spørgeskemaet svarer 'ja' til at være medlem af en forening. Dette forekommer ikke for voksne, da der i begge tilfælde er 41 procent, som angiver at være medlem af en forening.

41 procent foreningsmedlemmer er en stigning i forhold til tidligere undersøgelser. Det har tidligere været opfattelsen, at denne stigning stagnerede efter 1987 i modsætning til stigningen i den samlede deltagelse i motions- og sportsaktiviteter, som det kan ses af figuren herunder²². 2004 og 2007 viser dog atter en stigning i foreningsmedlemmer, og samtidig ser forskellen ud til atter at mindskes i forhold til den samlede andel, der dyrker regelmæssig sport eller motion.

²¹ Folkedans, sportsdans og moderne dans er tidligere i separate kategorier, som i 2004 er slået sammen til én.

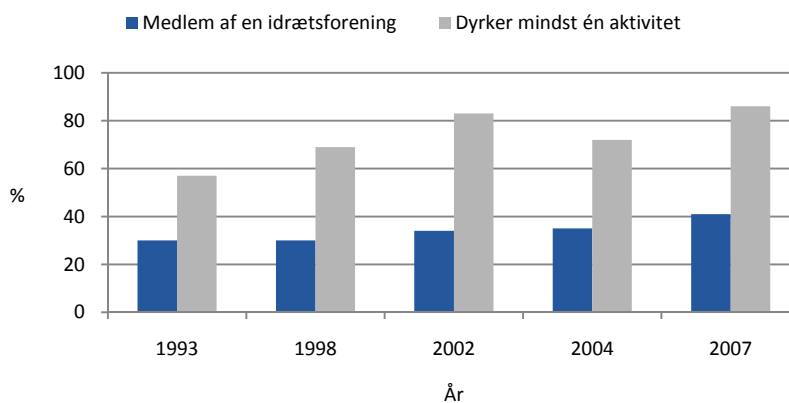
²² Fridberg (2000), s. 151.

Figur 37. Oversigt over udviklingen i andel voksne, der dyrker regelmæssig sport eller motion i forhold til udvikling i andel medlemmer af en forening (pct.)

En mulig forklaring på denne udvikling kan være, at en stor andel på 15 procent i 2007 angiver 'ja, men ikke for tiden' i forhold til at dyrke regelmæssig sport eller motion. Det er som sagt dobbelt så mange som i 1998. Det kan derfor tænkes, at foreningsmedlemmer, som holder pause fra motions- eller sportsdeltagelsen, stadig er medlemmer, selvom de ikke dyrker sport eller motion for tiden. Hvis der er en formodning om at starte på aktiviteten på et senere tidspunkt, giver det derfor mening, at respondenterne stadig noterer sig som værende medlem af foreningen. Denne forklaring bekræftes ved i stedet at sammenligne andel foreningsmedlemmer med andelen, som angiver at have dyrket mindst én motions- eller sportsaktivitet det seneste år, som det er vist i figuren herunder.

Figur 38. Oversigt over andel voksne, der er medlem af en idrætsforening i forhold til andelen, der dyrker eller har dyrket mindst én idrætsaktivitet regelmæssigt det seneste år.

Her viser det sig, at foreningsandelen udvikler sig med en svagere stigning end andelen, der samlet set har dyrket én eller anden form for motions- eller sportsaktivitet.

En nærmere analyse af foreningsmedlemmerne viser, at stigningen i medlemmer primært er forekommet blandt kvinderne. I forhold til 2004 er andelen af kvindelige foreningsmedlemmer steget med ti procentpoint fra 27 til 37 procent. Stigningen blandt mænd er i samme periode blot tre procentpoint fra 43 til 46 procent.

Aldersmæssigt er det desuden interessant, at der i aldersgruppen 30 til 39 år, som den eneste, ikke er forekommet nogen stigning i medlemstallet siden 2004. I begge undersøgelser er der 38 procent medlemmer i denne aldersgruppe.

Samlet set har 14 procent blandt voksne i undersøgelsen deltaget i en form for frivilligt arbejde det seneste år enten via deltagelse i møder, som leder, som træner eller instruktør eller til at udføre

andet frivilligt arbejde. Dette er en stigning på tre procentpoint siden 2004 og svarer til, at 34 procent af alle foreningsaktive har udført frivillige opgaver.

En fordeling på køn og alder er vist i tabellen herunder. Andelene, der udfører frivilligt arbejde er i tabellen beregnet ud fra hele stikprøven og ikke kun ud fra andelen på 41 procent, der er medlem af en forening.

Tablet 21. Oversigt over andel voksne, der er medlem af en forening, samt andelen, der har udført frivilligt arbejde. Fordelt på køn og alder (pct.)

Foreningsmedlemmer		Er medlem	Deltager i møder	Er leder/har tillidspost	Er træner/instruktør	Udfører andet arbejde
Total (N = 3805)		41	9	3	4	5
Køn	Kvinder	37	7	2	3	4
	Mænd	46	11	4	4	6
	p<	.003	.000	.000	.183	.008
Alder (N = 3802)	16 – 19 år	51	9	<1	9	5
	20 – 29 år	44	8	2	6	6
	30 – 39 år	38	6	2	4	4
	40 – 49 år	41	7	3	5	7
	50 – 59 år	39	9	4	2	5
	60 – 69 år	44	12	4	2	5
	70 år+	37	9	2	2	5
	p<	.080	.007	.014	.000	.348

Det ses, at mænd oftere end kvinder er involveret i foreningsaktiviteter såsom deltagelse i møder, har lederposter eller udfører andet foreningsarbejde. Der er dog ikke forskel på kønnene i forhold til at udføre træner- eller instruktørarbejde. Med alderen forekommer en øget deltagelse i medlemsmøder og lederposter, mens andelen, som er trænere eller instruktører, falder jævnt fra ni procent blandt 16 til 19-årige til to procent blandt personer på 70 år eller mere.

Deltagelse i konkurrencer

Andelen, som har deltaget i konkurrencer, turneringer, stævner eller lignende inden for det seneste år, er på 24 procent. Det svarer til godt halvdelen af de foreningsaktive og er en stigning på seks procentpoint i forhold til 2004. Det er primært de foreningsaktive, som deltager i konkurrencer, men der er dog otte procent, som ikke er medlem af en forening, som samtidig har deltaget i konkurrencer. Det vil altså sige, at der også for voksne foregår konkurrencer i andre sammenhænge end i de traditionelle idrætsforeninger.

Tablet 22. Opgørelse over andel voksne, der deltager i konkurrencer. Fordelt på køn og alder (pct.)

Deltagelse i konkurrencer (N = 3999)		Total
Total		24
Køn	Kvinder	17
	Mænd	31
	p<	.000
Alder	16 – 19 år	53
	20 – 29 år	34
	30 – 39 år	23
	40 – 49 år	23
	50 – 59 år	21
	60 – 69 år	18
	70 år+	12
	p<	.000

Tabellen ovenfor viser, at mænd med 31 procent deltager signifikant mere i konkurrencer end kvinder, hvor blot 17 procent deltager. Desuden er der et jævnt fald i andelen med alderen, og blandt 16

til 19-årige er der 53 procent, som deltager i konkurrencer til sammenligning med 12 procent blandt personer på 70 år eller mere. Det er især fra det tyvende år, at kvinderne dropper konkurrenceaktiviteterne med et spring fra halvdelen, der deltager i konkurrencer blandt de 16 til 19-årige kvinder, til 28 procent blandt de 20 til 29-årige kvinder.

Sociale forskelle i aktivitetsvalget

Det blev i afsnittet om motions- og sportsdeltagelse fordelt på sociale variable på side 44 vist, at sociale forskelle øver indflydelse på, i hvilket omfang og hvordan voksne i undersøgelsen deltager i sport eller motion. I det følgende fokuseres på forskelle i valg af aktiviteter, hvordan forskellige sociale baggrundsvariable øver indflydelse på organisering samt forskelle i forhold til foreningsmedlemskab og deltagelse i konkurrencer.

Forskelle i aktivitetsvalg

Tre tabeller herunder viser forskelle i aktivitetsvalg afhængig af uddannelseslængde, indkomst samt bopæl.

Tablet 23. Oversigt over uddannelseslængdens betydning for valg af aktivitet

Idrætsgren (N = 3480)	Uddannelseslængde			p<
	< 10 år	10 – 12 år	>12 år	
Vandreture	29	32	38	.000
Jogging/motionsløb	11	20	30	.000
Styrketræning	9	15	21	.000
Gymnastik	16	17	19	.041
Aerobic	9	15	19	.000
Svømning	10	14	17	.000
Konditionstræning	7	10	14	.000
Cykelsport (ikke transport)	13	12	12	.994
Fodbold	6	8	7	.331
Badminton	5	8	10	.018
Spinning/Kondicykel	6	9	11	.011
Dans (alle former)	8	6	7	.738
Golf	4	6	7	.024
Bowling	10	6	4	.000
Stavgang	8	5	6	.875
Fiskeri	8	6	5	.074

I de individuelle, motionsprægede aktiviteter, jogging, vandring, konditionstræning, svømning, aerobic, og styrketræning, deltager højt uddannede i signifikant højere grad end kort uddannede. Desuden er det interessant, at badminton, tennis og golf stadig ser ud til at være aktiviteter med størst appel for højt uddannede. De øvrige boldspil er aktiviteter for alle uanset uddannelsesniveau, mens bowling som den eneste aktivitet, dyrkes signifikant mere blandt personer med kort uddannelse end blandt personer med lang uddannelse. Top seks for de kortest uddannede er vandring (29 procent), gymnastik (16 procent), cykelsport (13 procent), jogging (11 procent) samt svømning og bowling (10 procent).

Tabel 24. Oversigt over betydning af indkomst i forhold til valg af aktivitet

Idrætsgren (N = 3746)	Indkomst			p <
	<300.000 kr.	300.000 – 700.000 kr.	>700.000 kr.	
Vandreture	32	34	33	.493
Jogging/motionsløb	18	23	38	.000
Styrketræning	18	18	22	.033
Gymnastik	20	16	16	.013
Aerobic	15	16	21	.002
Svømning	15	15	15	.910
Konditionstræning	11	13	14	.032
Cykelsport (ikke transport)	10	12	14	.004
Fodbold	8	9	11	.057
Badminton	6	10	11	.000
Spinning/Kondicykel	9	10	13	.022
Dans (alle former)	9	6	6	.010
Stavgang	7	6	3	.000
Golf	3	6	10	.000
Bowling	7	6	4	.003
Fiskeri	5	6	7	.162

Indkomst har også noget at sige i forhold til valg af motion eller sportsgren. Jogging, styrketræning, aerobic, cykelsport, badminton, spinning og golf dyrkes i højere grad blandt personer med en høj indkomst, mens personer med en lav indkomst i højere grad går til dans, dyrker stavgang eller bowling²³. Golf dyrkes af hele 16 procent i gruppen med en årlig indkomst på over 900.000 kroner. Golfspporten har således stadig i høj grad særlig appel til den del af befolkningen, som har den største indkomst. Vandreture, svømning og fiskeri bliver dyrket næsten lige meget af alle indkomstgrupper.

Tabel 25. Oversigt over betydning af bopæl i forhold til valg af aktivitet

Idrætsgren (N = 3480)	Bopæl			p <
	Kbh., Århus, Odense, Aalborg	Anden større by > 15.000 indbyggere	Mindre by < 15.000 indbyggere eller på landet	
Vandreture	30	32	35	.004
Jogging/motionsløb	32	27	19	.000
Styrketræning	24	22	14	.000
Gymnastik	18	17	18	.732
Aerobic	20	21	13	.000
Svømning	17	18	12	.000
Konditionstræning	16	15	10	.000
Cykelsport (ikke transport)	10	13	13	.041
Fodbold	11	9	9	.045
Badminton	10	8	10	.965
Spinning/Kondicykel	10	11	10	.507
Dans (alle former)	8	7	7	.343
Stavgang	4	7	6	.097
Golf	6	7	5	.024
Bowling	5	6	6	.131
Fiskeri	4	6	6	.043

Det er interessant at se, at urbaniseringsgrad spiller en rolle for motions- og sportsdeltagelsen. I de store byer er der flere, som jogger og konditionstræner eller dyrker aktiviteter, der kræver særlige faciliteter som styrketræning, aerobic og svømning. Til gengæld er der flere i de mindre byer eller på landet, som vandrer og til dels også cykler. Gymnastik, fodbold, badminton, spinning, dans, stavgang og bowling er aktiviteter, som dyrkes på tværs af urbaniseringsgrad.

²³ Igen skal der mindes om, at personer under uddannelse samt pensionister ofte befinder sig i kategorien med lavest indkomst, hvilket kan øve indflydelse på aktivitetsforskellene.

Forskelle i organiseringen af sport og motion

Der er forskel i måden, hvorpå befolkningen organiserer sig i sport og motion afhængig af sociale baggrundsvariable. Uddannelseslængde er afgørende for, i hvor høj grad man vælger at dyrke sport eller motion i privat center, via firmaidræt eller 'på egen hånd', og personer med en lang uddannelse gør dette i større omfang end de kort uddannede. I forhold til at dyrke aktiviteter organiseret i forening er der kun forskel på personer, som har en kortere uddannelse end ti år, hvor ti procentpoint færre dyrker aktiviteter sammenlignet med øvrige uddannelsesgrupper (31 procent i gruppen med kort uddannelse i forhold til 41 og 42 procent i de øvrige to uddannelsesgrupper).

Tabel 26. Oversigt over organisering af sport og motion fordelt på uddannelseslængde, indkomst og bopæl (pct.)

Med alle aktiviteter		Mindst én idræt	Forening	Privat klub	Firmaidræt	Aftenskole	På egen hånd	Anden sammenhæng
Total		86	41	18	7	5	61	13
Uddannelseslængde (N = 3480)	<10 år	74	31	8	4	3	47	11
	10 – 12 år	84	42	15	7	5	57	10
	>12 år	89	41	21	9	6	67	13
	p<	.000	.147	.000	.008	.022	.000	.110
Indkomst (N = 3746)	<300.000 kr.	82	36	15	5	5	55	14
	300.000 – 700.000 kr.	86	42	17	9	4	61	12
	>700.000 kr.	89	47	23	7	5	70	11
	p<	.000	.000	.000	.009	.996	.000	.116
Bopæl (N = 4067)	Kbh., Århus, Odense, Aalborg	88	38	24	8	6	64	14
	Anden større by >15.000 indbyggere	86	43	21	9	5	61	12
	Mindre by <15.000 indbyggere eller på landet	84	43	12	6	3	58	12
	p<	.000	.019	.000	.012	.000	.005	.169

Jo højere indkomst jo større er tilbøjeligheden til at organisere sig i forening, i private centre, dyrke firmaidræt eller aktiviteter 'på egen hånd'. Til gengæld er aftenskoler sjældent benyttet uanset respondenternes indkomst.

Bopæl er også i denne sammenhæng interessant at fokusere på, da det har indflydelse på alle organiseringsparametre med undtagelse af 'i anden sammenhæng'. Der er således færre personer i de fire største byer, som dyrker foreningsaktiviteter i forhold til det øvrige land, men til gengæld dyrker de store byers befolkning i højere grad aktiviteter i private centre, firmaidræt, aftenskoleaktiviteter samt aktiviteter 'på egen hånd'.

Foreningsmedlemskab afhængig af social baggrund

I forhold til foreningsmedlemskab følger de samme konklusioner, som er nævnt om organiseringen af aktiviteterne. Uddannelseslængde har ringe betydning for andelen, der er medlem af en forening. Dog skiller personer, der har mindre end ti års uddannelse, sig ud med 34 procent foreningsaktive i forhold til 41 og 40 procent i de to øvrige uddannelsesgrupper.

Indkomst viser derimod tydelig forskel fra 35 procent i gruppen, der tjener mindre end 300.000 kroner om året, til 49 procent blandt personer med en årlig indkomst på over 700.000 kroner. Til forskel fra den ovenstående opgørelse af bopæl er de statistiske mål her for usikre til at kunne konkludere, at færre personer i de største byer er medlem af en forening i forhold til personer, der bor i mindre byer eller på landet.

Tabel 27. Oversigt over andel, der er medlem af en forening, fordelt på uddannelseslængde, indkomst og bopæl (pct.)

Med alle aktiviteter		Forening
Total (N = 3805)		41
Uddannelseslængde (N = 3480)	<10 år	34
	10 – 12 år	41
	>12 år	40
	p<	.451
Indkomst (N = 3442)	<300.000 kr.	35
	300.000 – 700.000 kr.	41
	>700.000 kr.	49
	p<	.000
Bopæl (N = 3735)	Kbh., Århus, Odense, Aalborg	38
	Anden større by >15.000 indbyggere	43
	Mindre by <15.000 indbyggere eller på landet	42
	p<	.113

I relation til at yde en frivillig indsats i form af deltagelse i møder, at have en lederpost, være træner eller udføre andet frivilligt arbejde er der kun mindre forskelle de sociale grupper imellem. Uddannelseslængde og bopæl har ingen betydning, mens indkomst viser en social skævhed, hvor hver tiende person, der tjener mindre end 300.000 kroner om året, deltager i frivilligt arbejde sammenlignet med 15 procent blandt personer, der tjener mellem 300.000 og 700.000 kroner, og 16 procent i gruppen, der tjener mere end 700.000 kroner. Det betyder, at en større andel af den højest lønne- de samfundsgruppe bidrager med frivilligt arbejde sammenholdt med den lavest lønnede samfundsgruppe. Hvis der fokuseres på andelen, der bidrager med frivilligt arbejde i forhold til den samlede andel foreningsmedlemmer (og ikke i forhold til hele populationen) fremkommer til gengæld ingen forskelle på sociale baggrundsvariable. Blandt de laveste indkomstgrupper er der 26 procent foreningsmedlemmer, som bidrager med frivilligt arbejde. Blandt de højeste indkomstgrupper er andelen på 32 procent, hvilket ikke er en statistisk signifikant forskel.

Konkurrencedeltagelse afhængig af social baggrund

I analogi med analyserne omkring foreningsmedlemskab er der en svag sammenhæng mellem deltagelse i konkurrencer og uddannelseslængde, fordi det udelukkende er gruppen med mindre end ti års uddannelse, der deltager i signifikant lavere grad end øvrige uddannelsesgrupper. Indkomst viser en stærk sammenhæng fra 17 procent konkurrencedeltagere i den laveste indkomstgruppe i forhold til hver tredje person i den højeste indkomstgruppe, der deltager i konkurrencer. Bopæl spiller ingen rolle i denne sammenhæng.

Tabel 28. Oversigt over andel, der deltager i konkurrencer, fordelt på uddannelseslængde, indkomst og bopæl (pct.)

Deltagelse i konkurrencer		Andel
Total		24
Uddannelseslængde (N = 3370)	<10 år	13
	10 – 12 år	22
	>12 år	22
	p<	.037
Indkomst (N = 3746)	<300.000 kr.	17
	300.000 – 700.000 kr.	23
	>700.000 kr.	30
	p<	.000
Bopæl (N = 4067)	Kbh., Århus, Odense, Aalborg	24
	Anden større by >15.000 indbyggere	26
	Mindre by <15.000 indbyggere eller på landet	22
	p<	.145

Motion på arbejdspladsen

I undersøgelsen fra 2007 er der et afsnit om sport og motion på arbejdspladsen. I det følgende vil der blive fokuseret på de 63 procent af respondenterne, som er i beskæftigelse. Heraf er der 44 procent, som angiver, at arbejdspladsen tilbyder én eller flere former for sport eller motion. Nedenstående tabel viser hvilke arbejdsgrupper, der oftest får tilbudt motion via arbejdspladsen samt en forskel på årlig indkomst.

Tabel 29. Oversigt over andel, der får tilbudt motion via arbejdspladsen fordelt på beskæftigelse og årlig indkomst (pct.)

Tilbud om motion på arbejdspladsen		Andel
Beskæftigelse (N = 2559)	Selvstændig	13
	Ufaglært	41
	Faglært	43
	Funktionær	54
Indkomst (N = 2411)	< 300.000 kr.	39
	300.000 – 500.000 kr.	40
	500.000 – 700.000 kr.	46
	700.000 – 900.000 kr.	48
	> 900.000 kr.	54
	p < .000	
Total		44

Det er i de fleste tilfælde funktionærer, som får tilbudt motion via arbejdspladsen, hvilket 54 procent i denne beskæftigelsesgruppe svarer. Blandt faglærte og ufaglærte arbejdere er der godt ti procentpoint færre, som har denne mulighed, mens selvstændige sjældnere oplever at få tilbudt motion via arbejdspladsen, hvilket er naturligt i og med, at disse personer netop er 'selvstændige'.

Det er interessant, at der er en direkte sammenhæng mellem årlig indkomst og andelen, der har mulighed for at dyrke motion via arbejdspladsen. Blandt personer i den laveste indtjeningsgruppe er der 39 procent, som har denne mulighed i forhold til 54 procent blandt personer med den højeste indtjening.

I langt de fleste tilfælde, hvor arbejdspladsen tilbyder medarbejderne sport eller motion, er det i form af rabat i et fitnesscenter eller mulighed for adgang til fitnessfaciliteter på selve arbejdspladsen. Lidt over en fjerdedel svarer dette, mens 12 procent får tilbudt sport eller motion som decideret firmaidræt.

Tabel 30. Oversigt over, hvilke former for sport eller motion der tilbydes via arbejdspladsen (pct.)

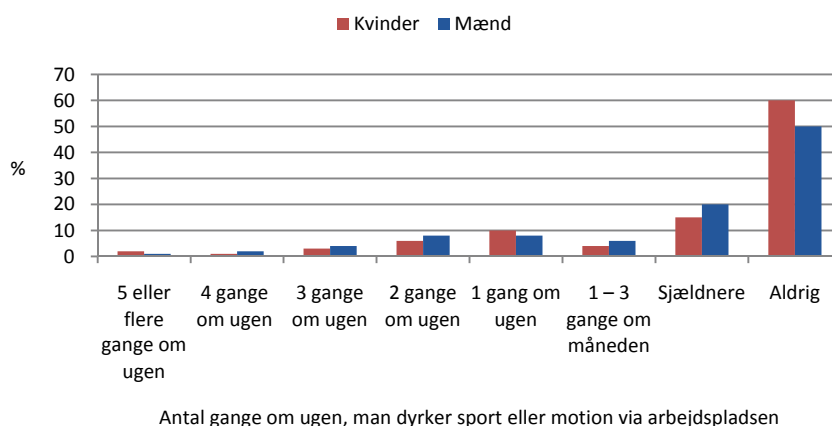
Tilbyder arbejdspladsen sport eller motion? (N = 2559)	Andel
Ja, rabat i fitnesscenter eller fitnesscenter på arbejdspladsen	27
Ja, pausegymnastik	2
Ja, som firmaidræt	12
Ja, som medlem af idrætsforening	4
Ja, andet	6
Ved ikke	4
Nej	56

- Knap en fjerdedel blandt de personer, som har adgang til sport eller motion gennem arbejdspladsen, benytter sig af tilbuddet mindst én gang om ugen.

Derudover er der 21 procent, som gør brug heraf lidt sjældnere, mens 55 procent aldrig dyrker sport eller motion gennem arbejdspladsen.

Der er en svagt signifikant tendens til, at mænd i højere grad benytter tilbud om motion på arbejdspladsen end kvinder. Det er dog primært i forhold til at benytte aktiviteter sjældnere end én til tre gange om måneden, hvad der er flere mænd end kvinder, som svarer.

Figur 39. Oversigt over, hvor ofte personer der får tilbudt sport eller motion gennem arbejdspladsen, benytter sig heraf. Fordelt på køn

Beregnet ud fra den samlede andel af befolkningen, som har et arbejde, bidrager sport og motion via arbejdspladsen med ni procent, som er aktive mindst én gang om ugen.

Sammenfatning – voksne

- 56 procent blandt voksne respondenter dyrker regelmæssig sport eller motion, og i gennemsnit bruger de aktive fire timer og 6 minutter om ugen på aktiviteterne.
- Voksne mellem 30 og 39 år er markant mindre aktive end øvrige aldersgrupper.
- Kvinder er aktive i større omfang end mænd, mens de aktive mænd bruger mere tid end de aktive kvinder.
- Udviklingen i voksnes idrætsdeltagelse ser ud til stadig at være svagt stigende siden 1998.
- Det tidsmæssige forbrug blandt de aktive er til gengæld faldende, og det er udelukkende mændene, som står for denne negative udvikling, mens kvinderne bruger lidt mere tid i gennemsnit i forhold til 1998.
- Foreningsdeltagelsen er svagt stigende, men mister alligevel terræn blandt voksne, da deltagelsen i uorganiserede sammenhænge stiger forholdsvis mere.
- Mænd dyrker oftere foreningsaktiviteter end kvinder.
- 14 procent blandt de voksne har deltaget i frivilligt foreningsarbejde det seneste år.
- 24 procent har deltaget i konkurrencer det seneste år, og mænd har deltaget i meget større omfang end kvinder.

- Sociale baggrundsvariable øver indflydelse på deltagelse i sport og motion. Kort uddannelse og lav indkomst betyder en mindre andel, som dyrker regelmæssig sport eller motion. De aktive bruger dog lige meget tid herpå uanset placering på de sociale variable.
- Sport og motion via arbejdspladsen bidrager med ni procent, som er aktive mindst én gang om ugen.

Årsager til inaktivitet

Foto: Polfoto, Enrico Calderoni

I dette afsnit sættes fokus på barrierer for fysisk aktivitet. Der kan være mange årsager til ikke at deltage i motions- eller sportsaktiviteter, og i det følgende vil der blive set nærmere på 18 forskellige motiver.

Hvorfor dyrker de inaktive ikke sport eller motion?

De personer, som ikke selv mener at dyrke regelmæssig sport eller motion, har svaret på årsager hertil. Der er angivet 18 forskellige udsagn, som overordnet handler om mangel på tid, manglende interesse/andre fritidsinteresser, fysiske barrierer, mangel på rette tilbud samt manglende sociale tilhørsforhold.

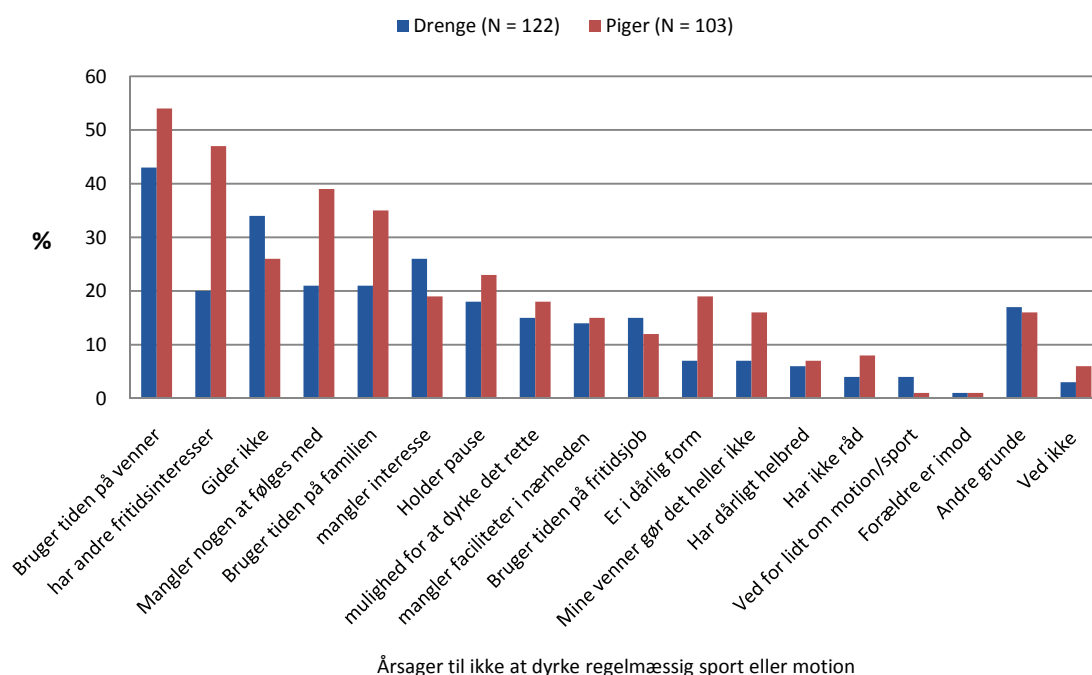
Som det fremgår af figuren herunder, er der primært tre centrale forhold, som afholder børn og unge fra at deltage i regelmæssig sport eller motion:

Inaktive børn og unge

- Bruger tiden på venner
- Har andre fritidsinteresser
- Gider ikke

Omvendt er det færre end hver tiende, som oplever at have et dårligt helbred, som ikke har råd eller ved for lidt om sport og motion.

Figur 40. Oversigt over årsager til, at de inaktive børn og unge ikke dyrker regelmæssig sport eller motion. Fordelt på køn.

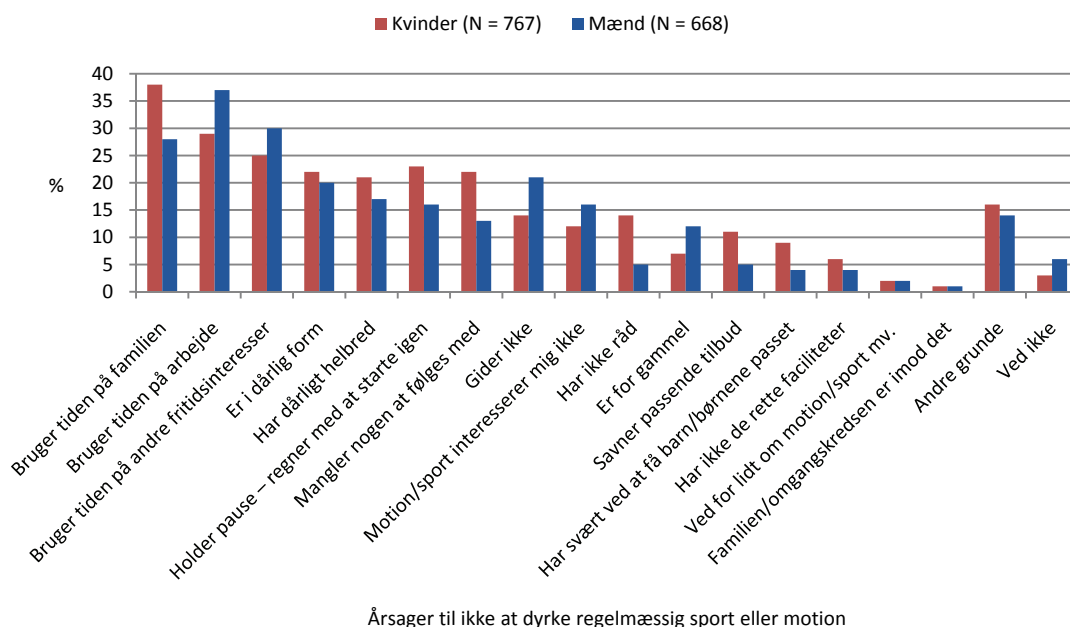
Piger svarer i højere grad end drenge, at de har andre interesser, eller at de mangler nogen at følges med, mens drengene mere kontant svarer, at de ikke gider. Desuden er der en stor andel på 35 procent blandt piger, som bruger tid på familien og derfor ikke mener at kunne dyrke regelmæssig sport eller motion. Endvidere er der 19 procent af pigerne, som mener, de er i for dårlig form. Tabellen herunder viser forskelle fordelt på aldersgrupper. Tabellen er dog baseret på meget få respondenter, hvorfor der udelukkende er tale om overordnede tendenser. Der kan dog spores en forholdsvis klar stigning med alderen i forhold til at bruge tid på fritidsjob fra de yngste til de ældste aldersgrupper. Desuden er der 19 procent mellem 13 og 15 år, som ikke dyrker regelmæssig sport eller motion, fordi de er i dårlig form.

Tabel 31. Oversigt over årsager til, at de inaktive børn og unge ikke dyrker regelmæssig sport eller motion. Fordelt på alder (pct.)

Årsag (N = 225)	Alder			p <
	7 – 9 år	10 – 12 år	13 – 15 år	
Har ikke råd	7	2	6	.889
Forældre imod	0	2	1	.792
Bruger tid på fritidsjob	0	5	22	.000
Bruger tid på familien	35	19	26	.454
Bruger tid på venner	37	37	58	.002
Bruger tid på andre fritidsinteresser	44	30	47	.348
Har dårligt helbred	4	9	6	.617
Er i dårlig form	2	9	19	.000
Ved for lidt om sport og motion	7	0	2	.185
Mangler nogen at følges med	21	28	33	.098
Savner mulighed for at kunne dyrke den rette aktivitet	12	26	15	.969
Har ikke de rette faciliteter i nærheden	17	12	14	.614
Motion/sport interesserer mig ikke	23	16	26	.466
Gider ikke	21	28	36	.031
Holder pause, regner med at starte igen	19	23	20	.968
Mine venner/veninder dyrker heller ikke sport/motion	9	7	13	.294
Andre grunde	12	16	18	.299
Ved ikke	9	5	2	.051

En oversigt over voksne viser i det følgende, at den største barriere for at dyrke regelmæssig sport eller motion er familien. 34 procent angiver som årsag til inaktivitet, at de bruger tid på familien. Dernæst svarer 33 procent, at de bruger tid på arbejdet eller har for lidt fritid til sport og motion. Ved begge udsagn er der signifikant forskel på mænd og kvinder, og mens der er flere kvinder, som angiver familien som barriere, er det for mænd arbejdet, der er den største hindring.

Figur 41. Oversigt over årsager til, at de inaktive voksne ikke dyrker regelmæssig sport eller motion. Fordelt på køn

I flere af udsagnene er der forskelle mellem køn og alder i forhold til årsager til inaktivitet. Foruden arbejde angiver mænd i signifikant højere grad end kvinder, at de er for gamle, samt at de ganske enkelt ikke gider dyrke sport eller motion. Kvinderne svarer hyppigere, at de har dårligt helbred, at de holder pause, men regner med at starte igen, at de mangler nogen at følges med, at de ikke har råd, eller at de har svært ved at få børnene passet.

Tabel 32 viser de forskellige årsager fordelt på aldersgrupper. Aldersmæssigt kommer de største barrierer særligt til udtryk blandt de 30 til 49-årige, som er den aldersgruppe, der oftest er i færd med at stifte familie og har karrieren på det højeste. Denne gruppe svarer i højere grad end de øvrige aldersgrupper, at de bruger tid på familien eller arbejde. 66 procent mellem 30 til 39 år dyrker ikke sport eller motion, fordi de bruger tid på familien. For inaktive kvinder mellem 30 og 39 år er der hele 71 procent, der angiver denne årsag.

Table 32. Overview of reasons for why inactive adults do not exercise regularly or do sports. Distributed by gender and age (pct.)

Reason (N = 1436)	Age							p<
	16 – 19 år	20 – 29 år	30 – 39 år	40 – 49 år	50 – 59 år	60 -69 år	70 år+	
Bruger tiden på familien	10	30	66	44	25	17	5	.000
Bruger tiden på arbejde/ for lidt fritid	41	44	46	40	29	16	3	.000
Bruger tiden på andre fritidsinteresser	50	29	23	24	28	31	16	.026
Er i dårlig form	26	17	18	24	19	20	23	.649
Har dårligt helbred	5	7	6	20	25	28	34	.000
Holder pause – regner med at starte igen	20	28	33	22	12	13	3	.000
Mangler nogen at følges med	30	37	19	18	17	8	5	.000
Gider ikke	38	23	15	15	17	14	10	.000
Motion/sport interesserer mig ikke	26	12	10	15	13	17	10	.518
Har ikke råd	18	31	11	9	5	5	2	
Er for gammel	1	0	0	2	4	16	54	.000
Savner passende tilbud/konkret mulighed	12	17	9	8	7	4	3	.000
Har svært ved at få barn/børnene passet	0	8	25	6	1	0	0	.000
Har ikke de rette faciliteter til rådighed i mit nærområde	11	4	8	6	3	3	2	.000
Ved for lidt om motion/sport mv.	4	1	2	2	3	1	1	.235
Familien/omgangskredsen er imod det	0	2	1	1	1	0	0	.034
Andre grunde	16	18	16	15	13	19	9	.243
Ved ikke	3	2	2	3	5	8	4	.002

Among the 16 to 19-year-olds, it is the most common reason that time is spent on other leisure interests. In this age group, there is also a larger proportion than in the other age groups, who answer 'don't care', or that sports and exercise are not interesting. There is also a large proportion, 30 percent, who lack someone to follow, while 26 percent state that they are in poor health. The 16 to 19-year-olds are thus the age group where most people state that poor health is a barrier to sports and exercise. This can occur surprisingly, and the picture is also reversed in relation to having poor health. It is only five percent between 16 and 19 years, who answer, while 34 percent in the group aged 70 and older answer this.

The 20 to 29-year-olds also spend a large amount of time on work or have little free time for sports and exercise. In addition, this age group, where most people lack someone to follow, 37 percent answer this. It is also interesting, that for every third 20 to 29-year-old, it is difficult to find time for sports or exercise in relation to the total workload, where one in ten answers this.

The middle age groups have, as expected, difficulties with work and family, while for the oldest age groups, it is about feeling old, which 54 percent of people aged 70 and older answer. In addition, it is often poor health, which hinders regular sports and exercise.

In the adult survey, it is possible to investigate differences in reasons for not exercising regularly or doing sports in relation to social background variables. In the following, there is a focus on differences in income and education. It is not clear, as the data shows, that there is a significant difference in relation to the answer 'I don't have time', which 15 percent of the four largest cities, Copenhagen, Aarhus, Odense and Aalborg answer in relation to eight percent in the rest of the country.

Tabel 33. Oversigt over årsager til ikke at dyrke regelmæssig sport eller motion fordelt på indkomst og uddannelseslængde (pct.)

Årsag	Indkomst (N = 1293)				Uddannelseslængde (N = 1215)			
	<300.000 kr.	300.000 – 700.000 kr.	>700.000 kr.	p<	< 10 år	10 - 12 år	>12 år	p<
Bruger tiden på familien	16	39	47	.000	27	35	37	.064
Bruger tiden på arbejde/ for lidt fritid	17	34	54	.000	32	29	36	.044
Bruger tiden på andre fritidsinteresser	22	28	27	.068	27	23	29	.168
Er i dårlig form	23	20	19	.303	19	22	20	.878
Har dårligt helbred	27	17	11	.000	22	20	19	.423
Holder pause – regner med at starte igen	12	20	26	.000	6	17	25	.000
Mangler nogen at følges med	20	18	14	.055	14	17	14	.467
Gider ikke	16	17	15	.998	17	16	15	.650
Motion/sport interesserer mig ikke	14	14	9	.133	23	12	12	.022
Har ikke råd	18	6	3	.000	6	9	7	.730
Er for gammel	21	5	2	.000	14	7	10	.743
Savner passende tilbud/konkret mulighed	7	9	7	.910	4	6	10	.006
Har svært ved at få barn/børnene passet	4	7	9	.013	3	6	9	.009
Har ikke de rette faciliteter til rådighed i mit nærområde	4	5	6	.245	1	4	7	.001
Ved for lidt om motion/sport mv.	2	2	3	.628	1	1	3	.109
Familien/omgangskredsen er imod det	1	1	0	.495	0	1	1	.666
Andre grunde	13	16	14	.559	11	16	16	.234
Ved ikke	4	5	2	.635	6	5	3	.080

De største barrierer for inaktive personer med en lav indkomst er:

- Et dårligt helbred
- For dårlig form
- Er for gammel

Et dårligt helbred samt at være for gammel er der signifikant flere som svarer i den laveste indkomstgruppe, mens der ingen forskel er på indkomst i forhold til at svare at være i dårlig form. Dette hænger dog i høj grad sammen med, at der er mange pensionister, som hører under denne kategori. Hvis pensionister udelades af beregningerne, er der således ingen signifikante forskelle mellem indkomstniveau og at svare at have dårligt helbred eller at være for gammel.

Inaktive personer med høj indkomst er ofte forhindret i at dyrke regelmæssig sport eller motion, fordi de:

- Bruger tid på arbejde
- Bruger tid på familien
- Har andre fritidsinteresser

Desuden er det interessant, at der i gruppen med en indkomst på under 300.000 kroner om året er signifikant flere, som svarer, de ikke har råd. Det kan dog undre, at der alligevel er tre procent i den højeste gruppe, som også angiver denne årsag.

En kort uddannelse betyder, at flere svarer, at de ikke er interesseret i sport eller motion. Til gengæld er der færre, som er inaktive, fordi de mangler passende tilbud, mangler de rette faciliteter, eller fordi de har svært ved at få børnene passet, hvilket de højt uddannede i højere grad angiver som årsag. Uanset uddannelseslængde er det dog de fleste, der ikke dyrker regelmæssig sport eller motion, fordi de:

- Bruger tid på familien
- Bruger tid på arbejdet
- Har andre fritidsinteresser

Årsager til at være stoppet i en idrætsforening

Foruden årsager til ikke at dyrke regelmæssig sport eller motion er det muligt at undersøge, hvilke motiver der har fået folk til at stoppe som medlem af en idrætsforening det seneste år.²⁴

Blandt børn og unge er der 22 procent, som er stoppet det seneste år med signifikant flere blandt 13 til 15-årige i forhold til de yngste børn. Der er ingen forskel mellem drenge og piger total set, men aldersforskellen fra de yngste til de ældste børn og unge er mere markant for drenge end for piger. Blandt drenge stiger andelen, der er stoppet, fra 15 procent blandt 7 til 9-årige til 28 procent blandt 13 til 15-årige. I pigernes tilfælde er den tilsvarende stigning fra 18 til 24 procent, som tabellen nedenfor viser.

Blandt voksne er der 11 procent, som er stoppet i en forening det seneste år, og kvinder stopper i signifikant højere grad end mænd. Det ses især blandt de 20 til 29-årige, hvor hver femte kvinde er stoppet, mens det for mænd er knap hver tiende. Samlet set er der flest i alderen 13 til 15 år, som er droppet ud af en idrætsforening det seneste år.

Tabel 34. Oversigt over børn, unge og voksne, der er stoppet i en forening det seneste år. Fordelt på køn og alder (pct.)

	Total		Alder									
	børn (N = 428)	Voksne (N = 413)	7 – 9 år	10 – 12 år	13 -15 år	16 – 19 år	20 – 29 år	30 – 39 år	40 – 49 år	50 – 59 år	60 – 69 år	70 år+
♂	22	9	15	21	28	20	9	11	8	6	9	10
♀	22	12	18	23	24	25	20	13	9	9	8	13
Total	22	11	17	22	26	23	15	12	9	7	9	12

For børn og unge er der en signifikant sammenhæng mellem at være stoppet i en forening og dyrke regelmæssig sport eller motion i den forstand, at deltagelsen falder efter udmeldelsen. Blandt dem, der er stoppet, er andelen af aktive således lavere, 66 procent, i forhold til 89 procent i gruppen med børn og unge, der ikke er stoppet. Dette kan ses i tabellen herunder. Til gengæld er der mange flere i gruppen, som er stoppet i en forening, der svarer, 'ja, men ikke for tiden' til at dyrke regelmæssig sport eller motion. Overordnet set er der således ganske få børn og unge, der stopper i en idrætsforening, fordi de mere generelt ønsker at ophøre helt med sport eller motion. Dette bekræftes af, at 59 procent stadig er medlem af en idrætsforening. 59 procent er dog mindre end 83 procent blandt børn og unge, der ikke er ophørt i en forening. Dette tyder på, at de børn og unge, som stopper i foreningerne, vælger andre organiserede former til at dyrke sport eller motion.

Blandt voksne viser der sig stort set samme mønster, hvor personer, som er stoppet, i mindre grad er regelmæssigt aktive i forhold til personer, der ikke er stoppet. Der er dog den samme andel i begge grupper på 42 procent, som angiver at være medlem af en idrætsforening.

Tabel 35. Oversigt over andel, der dyrker regelmæssig sport og motion, blandt børn, unge og voksne, der er stoppet i en idrætsforening det seneste år i forhold til ikke at være stoppet (pct.)

Dyrkes der regelmæssig sport/motion?	Er stoppet i en forening			Er ikke stoppet i en forening		
	Ja	Ja, men ikke for tiden	Nej	Ja	Ja, men ikke for tiden	Nej
Børn og unge	66	23	9	89	4	7
Voksne	46	30	24	58	14	29

²⁴ Idrætsforening er i spørgeskemaet defineret som en traditionel forening, hvor medlemskab af motions- og fitnesscentre eller lignende ikke er medregnet.

En mere detaljeret forklaring på befolkningens ræsonnementer for at stoppe i en idrætsforening kommer til udtryk i de følgende figurer, hvor forskellige udsagn er opgjort.

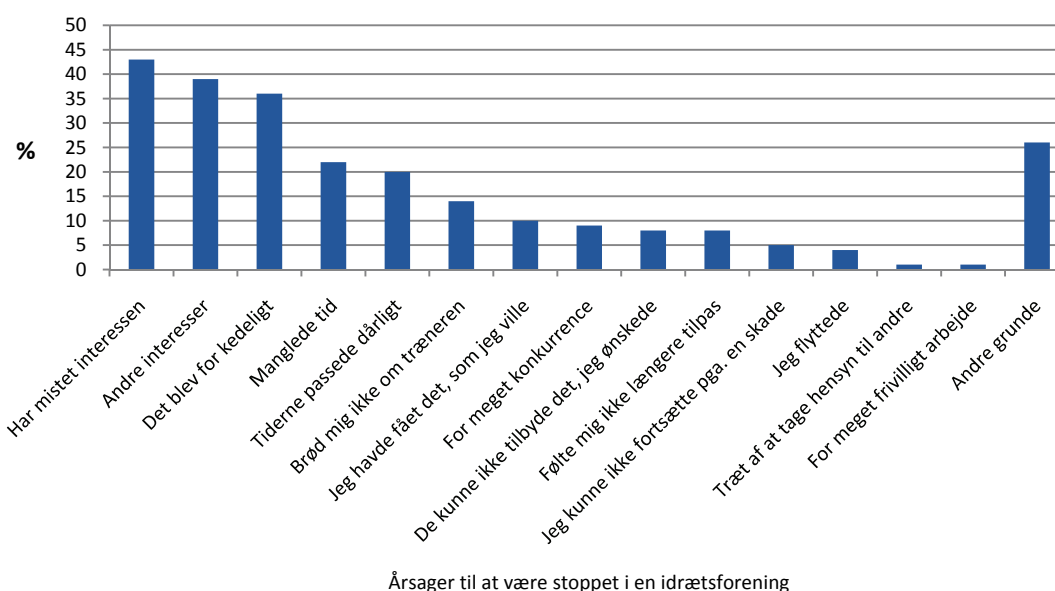
Generelt er det stort set de samme årsager til at være stoppet i en forening, som blev givet i forhold til ikke at dyrke regelmæssig sport eller motion.

Det handler for børn og unge om:

- Manglende interesse,
- At de har fået andre interesser, eller
- At det er blevet for kedeligt

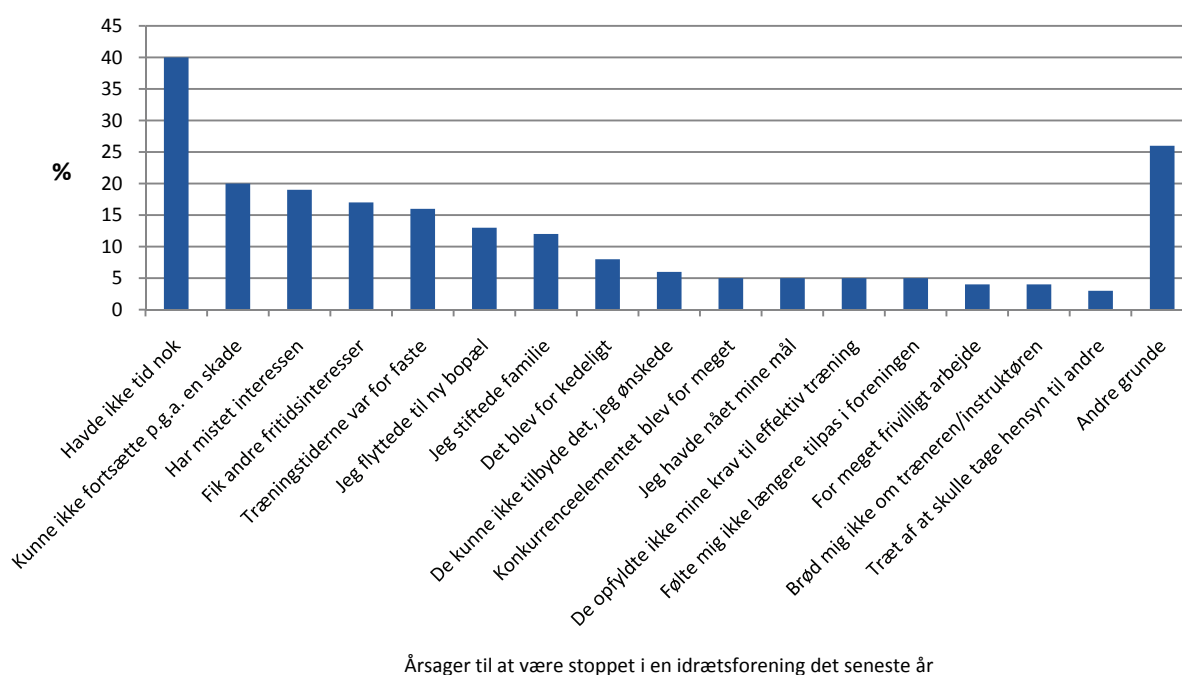
Desuden er det omkring hver femte, som mangler tid eller føler, at træningstiderne passede dårligt. Hver tiende blandt børn og unge er stoppet, fordi de mener at have fået det ud af idrætten, som de gerne ville, mens knap hver tiende er stoppet, fordi der var for meget konkurrence.

Figur 42. Oversigt over årsager til, at børn og unge er stoppet i en idrætsforening det seneste år (N = 428)

Blandt voksne er det udsagnet 'jeg har ikke tid nok', der skiller sig helt tydeligt ud fra de øvrige, og dobbelt så mange, 40 procent, angiver denne årsag i forhold til 20 procent, som efterfølgende svarer, at de er stoppet i en forening, fordi de ikke kunne fortsætte på grund af en skade. Dernæst er det manglende interesse, der får voksne til at stoppe i idrætsforeninger, mens 16 procent mener, at det var på grund af træningstiderne, som var for faste. Der er kun få, som er stoppet på grund af konkurrenceelementet, eller fordi der har været for meget frivilligt arbejde. Desuden udtrykkes der ikke utilfredshed med selve forholdene, og det er heller ikke i ret mange tilfælde på grund af dårlige trænere, fordi man har følt sig utilpas eller var træt af at tage hensyn til andre, at man har valgt at forlade foreningen.

Figur 43. Oversigt over årsager til, at voksne er stoppet i en idrætsforening det seneste år (N = 413)

På grund af det beskedne antal respondenter som grundlag for at analysere årsagerne til at være stoppet i en idrætsforening det seneste år er de statistiske analyser af forskelle mellem køn og alder behæftet med nogen usikkerhed. Mens der er få forskelle i alder for børn og unge, kan det for voksne konstateres, at:

- De 16 til 29-årige angiver med henholdsvis 20 og 30 procent i højere grad end de øvrige aldersgrupper, at de er flyttet til en ny bopæl.
- De 16 til 19-årige oplever med 18 procent i højere grad end de øvrige aldersgrupper, at idrætsforeningen ikke kunne opfylde kravene til effektiv træning.
- De 16 til 19-årige svarer med 20 procent, at de i højere grad end de øvrige aldersgrupper synes, det blev for kedeligt.
- De 16 til 19-årige svarer med 13 procent i højere grad end de øvrige aldersgrupper, at konkurrenceelementet var blevet for meget.
- De 30 til 39-årige svarer med 61 procent i højere grad end de øvrige aldersgrupper, at de ikke havde tid nok.
- De 30 til 39-årige angiver med 37 procent i højere grad end de øvrige aldersgrupper, at de er stoppet, fordi de stiftede familie.
- Der er et jævnt fald fra 25 procent blandt de yngste til ti procent blandt de ældste i forhold til at være stoppet på grund af manglende interesse.
- Der er et jævnt fald fra 11 procent blandt de yngste til 0 procent blandt de ældste, som er stoppet, fordi idrætsforeningen ikke længere kunne tilbyde de aktiviteter, som var ønsket.

En kvantitativ undersøgelse af denne art er begrænsende i forhold til at opspore latente årsager til ikke at dyrke regelmæssig sport eller motion. Det kræver ofte supplerende analyser, da forudopstillede kategorier sjældent er udtømmende. Det ses således, at en stor andel på 26 procent for både børn, unge og voksne svarer 'andre grunde', hvilket det er vanskeligt at forfølge yderligere. Dette tyder på, at der er årsager ud over de ovenfor listede til at være stoppet i en forening. Desuden kan det ikke altid forventes, at de reelle årsager fremstår tydeligt i respondenternes bevidsthed, hvorfor det ofte kommer til at handle om manglende tid eller interesse. Generelt er det værd at bemærke, at de særlige forhold, som kendetegner idrætsforeninger, og som adskiller dem fra sport og motion i andre organisatoriske sammenhænge, *ikke* er årsager til at være stoppet i en forening. Der er således ganske få, som er stoppet, fordi de var trætte af at skulle tage hensyn til andre, eller fordi der var for meget frivilligt arbejde, mens der dog var lidt flere, som ikke brød sig om konkurrenceelementet, de faste træningstider, og for børn og unges vedkommende brød 14 procent sig ikke om træneren.

Idrætsfaciliteter og nærmiljø

Foto: Polfoto, Lars Skaaning

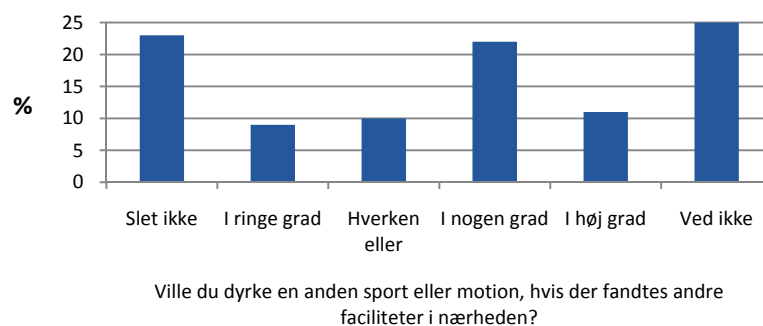
Det følgende afsnit fokuserer på holdninger til idrætsfaciliteter i nærområdet. Desuden giver det et overblik over, hvor lang tid der bruges på transport til de forskellige aktiviteter, samt hvilken indflydelse transporttiden har på holdninger til nærområdets udbud af faciliteter.

Holdninger til faciliteter i nærområdet

Der ligger visse metodiske usikkerheder i behandlingen og tolkningen af den type spørgsmål, som er benyttet i dette afsnit. Der er generelt spurgt til tænkte situationer, hvor respondenterne er blevet bedt om at vurdere, hvordan de ville forholde sig til en given tænkt situation: 'Ville du dyrke mere/anden sport eller motion, hvis der var bedre idrætsfaciliteter i dit nærområde?'. Hvad der forstås ved 'bedre faciliteter', og hvorvidt man reelt kunne forestille sig at ændre adfærd på denne baggrund kan være meget svært at vurdere. Dette kommer til udtryk i respondenternes svarangivelser, hvor en stor andel – især blandt børn og unge svarer 'ved ikke'. Derfor skal tolkningerne i dette afsnit forstås i bevidsthed om det abstrakte element i designet af spørgsmål.

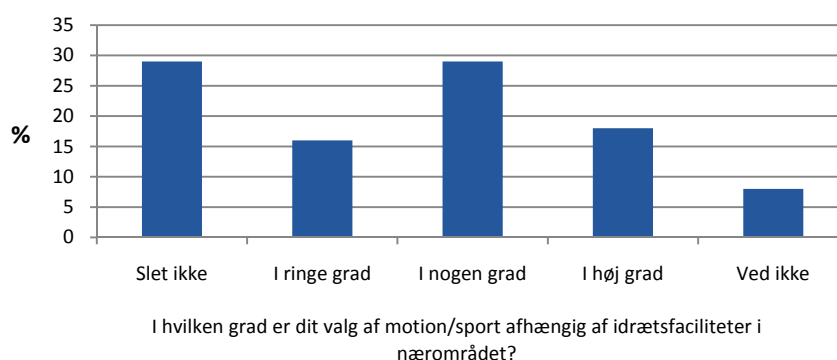
En tredjedel af børn og unge mener, at de i nogen eller høj grad ville dyrke en anden slags sport eller motion, hvis der fandtes andre faciliteter i nærområdet. På den anden side er der 32 procent, som i ringe grad eller slet ikke mener, at faciliteterne yder indflydelse på valget af idrætsgren, mens hver fjerde svarer 'ved ikke'. Der er ingen signifikante forskelle mellem køn eller alder blandt børn og unge.

Figur 44. Holdninger blandt børn og unge til spørgsmålet, om man ville dyrke en anden slags sport/motion, hvis der fandtes andre faciliteter i nærheden af, hvor man bor (N = 1971)

Blandt voksne er der spurgt, i hvilken grad idrætsfaciliteterne i nærområdet er afgørende for valg af sport eller motion og altså ikke, i hvilken grad der ville blive dyrket andet, hvis der fandtes andre faciliteter. Her er det knap halvdelen, 48 procent, som i høj grad eller nogen grad har valgt en sport eller motionsform afhængig af de idrætsfaciliteter, som findes i nærområdet. Det er lidt flere end de 45 procent, som i ringe grad eller slet ikke har truffet et valg på den baggrund.

Figur 45. Oversigt over, i hvor høj grad voksnes valg af sport/motion er afhængig af de idrætsfaciliteter, der findes i nærområdet (N = 3161)

Med udgangspunkt i de voksnes besvarelser omkring valg af motion eller sport afhængig af idrætsfaciliteter er der beregnet et facilitetsindeks på en skala fra nul til 100 hvor nul svarer til 'slet ikke', 33 svarer til 'i ringe grad', 67 svarer til 'i nogen grad' og 100 svarer til 'i høj grad'. 'Ved ikke' er udeladt af beregningerne. I nedenstående tabel er indekset opdelt på køn og alder, og det fremgår af tabellen, at mænd generelt er mindre tilbøjelige end kvinder til at lade deres valg afhænge af faciliteterne i nærområdet. 46 procent svarer i nogen eller i høj grad, mens 55 procent blandt kvinderne svarer dette. Desuden er der færre personer, som i takt med stigende alder lader områdets idrætsfaciliteter være afgørende for valg af sport eller motion, dog med undtagelse af personer på 60 år eller mere, som atter i højere grad vælger sport eller motion efter faciliteter. Uddannelseslængde, indkomst eller bopæl øver ingen indflydelse herpå, hvorfor disse variable ikke er vist i tabellen.

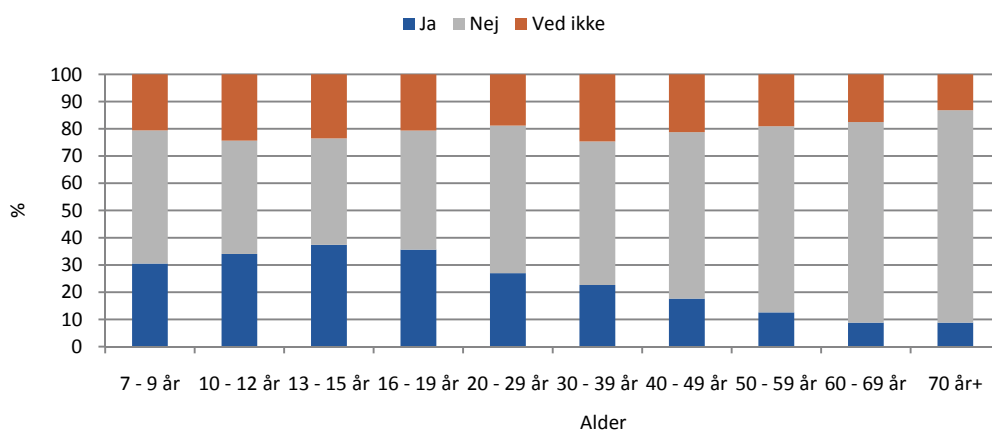
Tabel 36. Oversigt over, i hvilken grad voksne vælger sport eller motion afhængig af faciliteterne i nærområdet. Opdelt på køn, alder, uddannelseslængde samt indkomst.

(N = 3597)		Facilitetsindeks (fra 0 til 100)	Usikkerhed ²⁵ +/-	Grad af faciliteternes betydning for valg af motion/sport	
				Slet ikke/ i ringe grad	I nogen grad/ i høj grad
Køn	Kvinde	49	0,86	45 %	55 %
	Mand	42	0,90	54 %	46 %
p<.000					
Alder	16 – 19 år	54	2,20	39 %	61 %
	20 – 29 år	55	1,75	39 %	61 %
	30 - 39 år	49	1,59	46 %	54 %
	40 – 49 år	48	1,36	47 %	53 %
	50 - 59 år	39	1,34	59 %	41 %
	60 - 69 år	43	1,59	53 %	47 %
	70 år+	44	2,29	49 %	51 %
	p<.000				

En videre analyse af befolkningens tilbøjelighed til at dyrke aktiviteter på baggrund af nærområdets faciliteter viser, at 34 procent blandt børn og unge samt 19 procent blandt voksne svarer 'ja' til at ville dyrke *mere* sport eller motion, hvis der var bedre faciliteter i nærheden.

Som det er illustreret herunder, er det primært de yngste aldersgrupper, som er positivt indstillet overfor at ville dyrke mere sport eller motion, hvis der var bedre idrætsfaciliteter i lokalområdet. Andelen, som svarer 'ja', er størst i aldersgruppen 13 til 19 år, hvorefter den falder jævnt med alderen, samtidig med at gruppen, som svarer direkte nej, bliver større.

Figur 46. Holdninger til om man ville dyrke mere sport/motion, hvis der var bedre faciliteter i nærheden af, hvor man bor. Fordelt på køn.

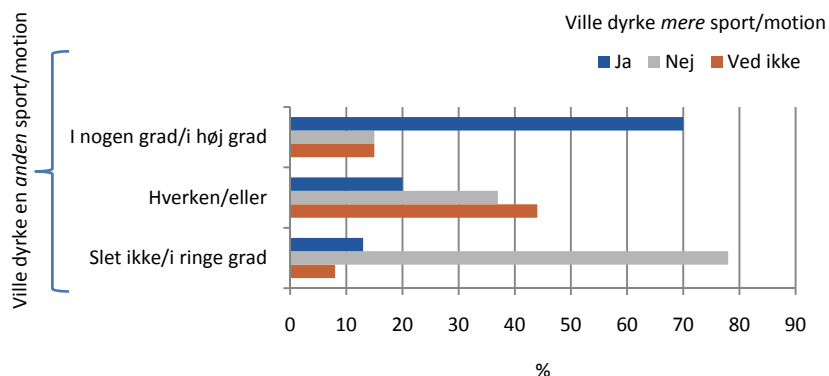
Det er interessant, at det netop er unge mellem 13 og 19 år, som i størst omfang angiver at ville dyrke mere sport eller motion, hvis der var bedre faciliteter i nærheden. Det er samtidig aldersgruppen, hvor det største frafald fra foreningsidrætten finder sted. Noget kunne derfor tyde på, at denne aldersgruppe har et behov for alternative idrætsfaciliteter.

Børne- og ungeundersøgelsen viser en tydelig sammenhæng mellem åbenhed for at dyrke en anden sport eller motion, hvis andre faciliteter var til stede, og tilsagn om at ville dyrke *mere* sport eller motion, hvis der var bedre faciliteter i nærheden, som nedenstående figur viser. 70 procent blandt børn og unge, som i nogen eller høj grad ville dyrke en anden sport eller motion, hvis faciliteten var

²⁵ Usikkerhed betegner standardfejlen, dvs. i hvor høj grad man, med 95 procents sikkerhed kan vide, om den noterede placering på indekset fra 0 til 100 adskiller sig fra den værdi, som sammenlignes med. Eks; mænd = 42 +/- 0,90. Ved at lægge 0,90 (som er den beregnede standardfejl) til 42, forbliver værdien stadig mindre end kvinders værdi på 49. Derfor kan man med 95 procent sikkerhed sige, at der er forskel mellem mænd og kvinder.

til stede, svarer samtidig 'ja' til at ville dyrke mere sport eller motion. Omvendt er der 78 procent blandt dem, der i ringe grad eller slet ikke ville dyrke andre aktiviteter afhængig af faciliteterne, som svarer 'nej' til at ville dyrke mere sport eller motion.

Figur 47. Oversigt over sammenhængen mellem at ville dyrke en anden sport/motion, hvis faciliteterne fandtes, og at ville dyrke mere sport/motion blandt børn og unge (N = 1966)

Blandt voksne kan en tilsvarende sammenhæng spores, hvor personer, der har valgt sportsgren eller motionsform efter, hvilke faciliteter der er i nærområdet, i højere grad svarer ja til spørgsmålet om, hvorvidt de ville dyrke mere sport eller motion, hvis der var bedre faciliteter i nærheden.

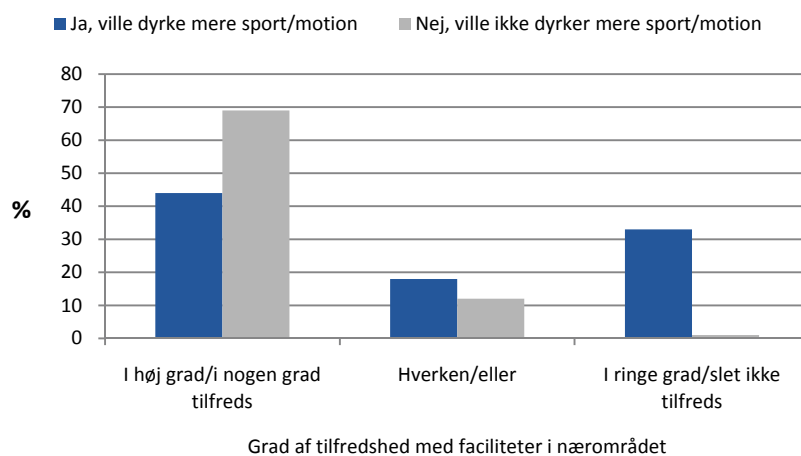
Blandt børn og unge er det både respondenter, som i forvejen dyrker flere timers sport eller motion om ugen, og de inaktive, der ytrer et ønske om flere og bedre faciliteter, og som hævder at ville dyrke mere sport og motion. Dette er interessant, da det tyder på, at facilitetsudbuddet spiller en væsentlig rolle for den sport og motion, som finder sted. Samtidig er der sandsynligvis et potentiale blandt de inaktive, som i 26 procent af tilfældene svarer 'ja' til at ville dyrke sport eller motion, hvis blot de rette faciliteter var til stede.

Blandt voksne er det til gengæld de i forvejen aktive, som i højere grad er interesserede i mere sport eller motion, hvis faciliteterne var til det, mens det blot er tilfældet for 12 procent af de inaktive.

Til facilitetsanalysen er voksne yderligere blevet spurgt, i hvilken grad de er tilfredse med faciliteterne i nærområdet. Her svarer de fleste, at de i høj grad eller nogen grad er tilfredse, mens blot syv procent i ringe grad eller slet ikke er tilfredse. Dette svar hænger kraftigt sammen med tilbøjeligheden til at ville dyrke mere sport eller motion, hvis faciliteterne var til det.

Som det ses af nedenstående figur, er personer, der udtrykker stor tilfredshed med faciliteterne, i mindre grad interesserede i at dyrke mere sport eller motion, mens de, der er utilfredse, svarer 'ja' til at ville dyrke mere sport eller motion, hvis faciliteterne i nærområdet var bedre. Der er dog samtidig 44 procent blandt personer, som er meget tilfredse med faciliteterne, som ville dyrke mere sport eller motion, hvis der var bedre faciliteter i nærområdet.

Figur 48. Oversigt over, i hvor høj grad voksne er tilfredse med idrætsfaciliteterne i nærområdet. Fordelt på personer, der svarer ja vs. nej til at ville dyrke mere sport eller motion, hvis der var bedre faciliteter i nærområdet.

Tid på transport til sport og motion

Langt de fleste børn, unge og voksne bruger mindre end et kvarter hver vej på transport til deres motions- eller sportsaktiviteter. Der er dog samtidig et mindretal på 23 procent blandt børn og unge samt 25 procent blandt voksne, som bruger et kvarter eller mere på transporten, mens fem procent bruger mere end 30 minutter. Tabellen på næste side viser transporttid opdelt på børn, unge og voksne i forhold til en række baggrundsvARIABLE.

Blandt børn og unge er der en svag tendens til, at pigerne i højere grad end drengene dyrker en aktivitet, som ligger mere end et kvarter væk, og samtidig er der en forskel på alder. Jo ældre børnene og de unge bliver, jo flere dyrker en aktivitet, som ligger mere end 15 minutter fra hjemmet. Forskellen i alder gælder både drenge og piger.

Blandt voksne er der ingen forskel mellem mænd og kvinder, men i forhold til alder er der signifikant flere i aldersgrupperne fra 30 til 59 år, som maksimalt bruger fem minutter på transport. Det er samtidig aldersgruppen, som i mindst omfang dyrker regelmæssig sport eller motion, bruger mindst tid på det, og hvor de inaktive har størst problemer med at finde tid til sport og motion.

Tabel 37. Opgørelse over, hvor lang tid børn unge samt voksne bruger på at transportere sig til sport/motion (kun den ene vej). Fordelt på køn og alder blandt børn og unge, samt køn, alder, uddannelseslængde, indkomst samt bopæl blandt voksne (pct.)

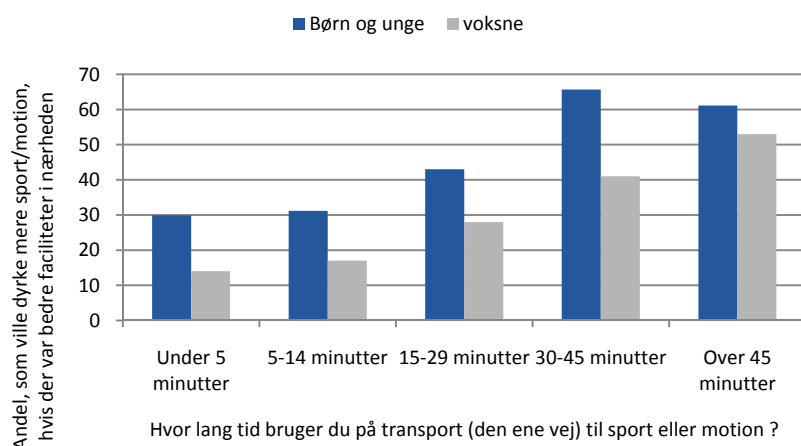
Tid på transport til sport/motion		Under 5 minutter	5 – 14 minutter	15 – 29 minutter	30 – 45 minutter	Over 45 minutter	
Børn og unge	Børn og unge total (N = 1881)	21	57	18	4	1	
	Køn	Drenge	24	56	16	3	1
		Piger	19	57	19	4	1
	p<0,000						
	Alder	7 – 9 år	23	62	13	2	0
		10 – 12 år	22	58	17	3	0
		13 – 15 år	20	50	22	6	2
P=0,000							
Voksne	Voksne total (N = 3101)	28	48	20	4	1	
	Køn	Kvinder	26	49	20	4	1
		Mænd	30	46	19	4	1
	p<0,229						
	Alder	16 – 19 år	26	42	24	4	5
		20 – 29 år	23	47	23	6	1
		30 – 39 år	36	41	18	4	0
		40 – 49 år	34	46	18	2	1
		50 – 59 år	28	50	17	5	1
		60 – 69 år	21	58	17	3	1
		70 år+	19	45	31	3	2
	P=0,000						
	Uddannelseslængde (N = 2981)	<10 år	24	46	23	4	3
		10 – 12 år	29	47	19	4	1
		>12 år	27	49	18	4	1
		P=0,294					
	Indkomst (N = 2808)	<300 tusind kr.	22	49	22	5	2
		300 – 700 tusind kr.	30	47	19	4	1
		>700 tusind kr.	31	49	16	3	1
		P=.000					
Bopæl (N = 3041)	Kbh., Århus, Odense, Aalborg	25	45	23	5	1	
	Anden større by (>15.000 indbyg.)	24	54	18	3	1	
	Mindre by eller på landet	32	45	18	4	1	
	P=0,000						

- Der viser sig en helt klar sammenhæng mellem den tid, der bruges på transport, og tilbøjeligheden til at ville dyrke mere sport eller motion, hvis der var andre faciliteter i nærheden.

Figuren nedenfor viser, at op mod 65 procent blandt børn og unge svarer ja til at ville dyrke mere sport eller motion i gruppen, som har mellem 30 og 45 minutters transporttid. Det svarer til dobbelt så mange som i gruppen, der har under et kvarters transporttid.

Det samme gælder for voksne, hvor over halvdelen blandt dem, der bruger mere end 45 minutter på transport, ville dyrke mere sport eller motion med bedre faciliteter i nærheden, mens der blandt personer, som bruger under fem minutter er 14 procent, som svarer dette.

Figur 49. Andel, som mener at ville dyrke mere sport/motion, hvis der var bedre faciliteter i nærheden. Fordelt på nuværende transporttid til sport og motion for børn og unge samt voksne

Opsummerende på afsnittet om faciliteter og transporttid kan det i forhold til børn og unge siges, at det især er muligheden for selv at kunne transportere sig til og fra aktiviteter, der spiller en rolle, så de ikke er afhængige af forældrenes tilstedeværelse. Det understøttes af, at der er mange børn og unge, som i en åben svarkategori på spørgsmålet om, hvad der kunne få dem til at dyrke sport eller motion i en idrætsforening, svarer, at de mangler den rette aktivitet i nærheden, eller at forældre ikke har tid til at transportere dem på de tidspunkter, hvor aktiviteterne ligger placeret.

- Der kan således være et behov for at tænke i infrastruktur eller i det hele taget løsninger på transport til og fra sport og motion i forhold til at udbyde aktiviteter for børn og unge.

Voksne ser ud til i mindre grad at være afhængige af faciliteter i nærområdet, hvilket ikke er overraskende i og med voksne ofte har adgang til bil eller generelt har større frihed til at transportere sig over større afstande i forhold til børn.

De ældre over 60 år ser ikke ud til at være mere tilbøjelige til at ville dyrke mere sport eller motion afhængigt af faciliteterne i nærområdet, men valget af sport eller motion er dog i højere grad forbundet med de tilbud, som er i nærheden i forhold til de midaldrende aldersgrupper. Noget kunne derfor tyde på, at faciliteter i nærområdet atter spiller en rolle, når befolkningen runder seniorfasen.

- Undersøgelsen indikerer på denne baggrund, at tilgængeligheden af idrætsfaciliteter generelt har betydning for valget af idrætsaktivitet. For såvel børn og unge som voksne spiller faciliteterne i nærområdet en rolle, og der er en direkte sammenhæng mellem tid, der bruges på transport til sport og motion og tilbøjeligheden til at ville være mere aktiv, hvis faciliteterne lå tættere på hjemmet.

Sport og motion i naturen

Foto: Polfoto, Ludwig Mallaun

Dette afsnit omhandler befolkningens forhold til at dyrke sport og motion udendørs og i naturen, herunder om der er særlige forhold, som har betydning for, om man vælger at dyrke sport eller motion indendørs vs. udendørs. For de voksnes vedkommende undersøges også, om naturen har betydning, når de dyrker sport eller motion.

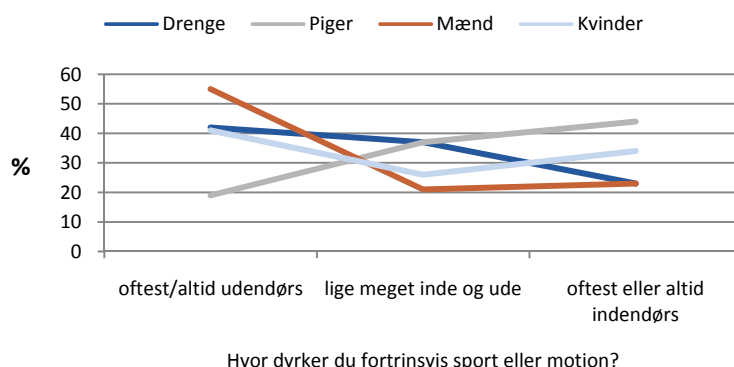
Sport og motion indendørs vs. udendørs

Blandt børn og unge i undersøgelsen dyrker langt flere drenge end piger (42 procent i forhold til 19 procent) oftest eller altid sport eller motion udendørs. Omvendt dyrker 44 procent af pigerne oftest eller altid aktiviteter indenfor, mens det blot gælder 23 procent af drengene. En stor andel blandt både drenge og piger på 37 procent dyrker dog sport og motion såvel indendørs som udendørs. Alder betyder ingenting i dette tilfælde.

Blandt voksne respondenter er der for både mænd og kvinder en større andel, som altid eller oftest dyrker sport eller motion udendørs, men det er stadig kvinderne, som i størst omfang altid eller ofte er indendørs. Denne forskel mellem drenge og piger, kvinder og mænd ses i figur 50.

Der er tilmed en klar sammenhæng mellem alder og andelen, som overvejende dyrker sport eller motion udenfor. Blandt unge mellem 16 og 19 år er der syv procent, som angiver altid at være udenfor, mens andelen stiger jævnt med alderen, og for 70 årige eller ældre er der 33 procent, som altid dyrker sport eller motion udenfor.

Figur 50. Oversigt over, om sport og motion foregår indendørs eller udendørs. Fordelt på børn og unge samt voksne i forhold til køn

Hvorvidt der fortrinsvist dyrkes aktiviteter udendørs eller indendørs, hænger meget sammen med aktivitetsvalget. Når de ældste respondenter i langt højere grad dyrker aktiviteter udendørs, skyldes det primært, at de vandrer, jogger eller dyrker stavgang, som oftest foregår udenfor. Dreng og mænd er mere udendørs end piger og kvinder, fordi en større andel af det mandlige køn spiller fodbold, dyrker cykelsport og golf, mens kvinderne går til gymnastik, aerobic og dans.

På spørgsmålet, om der er nogle faktorer, som spiller en særlig rolle for valget om nogle gange eller altid at dyrke sport og motion indendørs, er svaret fra både børn, unge og voksne ofte, at kravet til udstyr har meget stor eller stor betydning, som tabellen i det følgende viser.

Derudover har det betydning, at aktiviteten kun kan dyrkes indendørs, ligesom årstiden er en afgørende faktor.

Lysforhold samt afstand fra hjemmet spiller en mindre rolle, mens omkring en tredjedel blandt børn og unge angiver at vejr, sikkerhed og tryghed har betydning. Vejret har også betydning for 37 procent blandt voksne, mens sikkerhed og tryghed betyder mindre.

Tabel 38. Faktorer, som spiller en rolle i forhold til nogle gange eller altid at dyrke sport/motion indendørs (pct.)

	Børn og unge			Voksne		
	Meget stor/stor betydning	Nogen betydning	Ring/ingen betydning	Meget stor/stor betydning	Nogen betydning	Ring/ingen betydning
Min motion/sport dyrkes kun indendørs	47	16	37	51	18	31
Årstiden generelt	44	22	34	39	26	35
Lysforhold	25	21	54	31	24	46
Vejret ^{1,2}	34	25	42	37	25	38
Sikkerhed ²	32	19	50	27	20	54
Tryghed ²	32	19	49	26	20	53
Krav til udstyr ³	49	23	29	40	20	39
Afstand fra hjem ²	19	24	58	22	24	54
Andet ²	23	5	72	28	7	64

1) Disse udsagn har signifikant mere betydning for piger end for drenge, 2) disse udsagn har signifikant mere betydning for kvinder end for mænd, 3) disse udsagn har signifikant mere betydning for mænd end for kvinder

Piger er signifikant mere tilbøjelige til at bekymre sig om vejr, sikkerhed og tryghed end drenge. I forhold til vejret svarer 40 procent af pigerne, at det har stor eller meget stor betydning, mens blot 27 procent af drengene svarer dette.

Sikkerhed og tryghed er der henholdsvis 35 og 37 procent af pigerne, der bekymrer sig om, i forhold til 28 procent af drengene inden for begge områder.

Voksne kvinder har samme tilbøjelighed til at bekymre sig mere om vejr, sikkerhed og tryghed i forhold til voksne mænd. 41 procent mener, at vejret har meget stor eller stor betydning i forhold til 32 procent blandt mændene.

For kvinderne betyder afstanden til indendørsfaciliteter desuden noget for 27 procent, som derfor vælger nogle gange eller altid at dyrke aktiviteter indendørs, mens det kun har betydning for 15 procent af mændene.

Til gengæld er der flere mænd end kvinder, som angiver krav til udstyr eller baneforhold som værende af betydning. 46 procent mener dette i forhold til 36 procent blandt kvinderne.

Generelt kan det i forhold til indendørs vs. udendørs sport og motion siges, at børn og unge dyrker aktiviteter under begge forhold, men pigerne er markant mindre aktive i udendørs aktiviteter end drenge. Det er primært vejrforhold og tryghed, pigerne angiver som årsag hertil, mens der samtidig kan udledes en naturlig forklaring som følge af forskelle i de aktiviteter, drenge og piger dyrker. Voksne deltager overvejende i udendørsaktiviteter med en tiltagende andel i den ældste del af respondentgruppen.

Naturens betydning for sport og motion

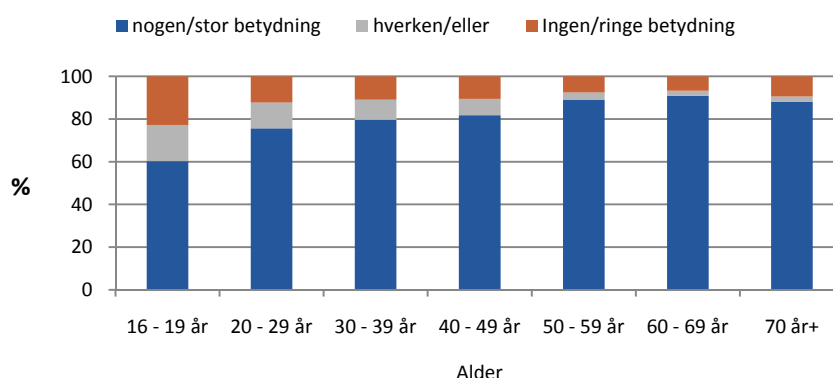
Ud over forskellige faktorerers betydning for at vælge indendørs eller udendørs sport eller motion er voksne blevet spurgt om, hvad naturen betyder for dem, når de dyrker sport, motion eller friluftsliv. Ti procent har svaret, at de aldrig dyrker sport, motion eller friluftsliv i naturen og indgår ikke i de nedenstående beregninger. Den følgende figur viser, at naturen har stor betydning for halvdelen af befolkningen, når de dyrker sport eller motion, mens 29 procent svarer, at naturen har nogen betydning. Til gengæld er det kun hver tiende, som mener, at naturen er af ringe eller ingen betydning, hvilket gælder for såvel mænd som kvinder.

Tabel 39. Oversigt over, hvor stor en betydning naturen har for voksne, når de dyrker sport eller motion (N = 3577) (pct.)

Stor betydning	Nogen betydning	Hverken/eller	Ringe betydning	Ingen betydning	Ved ikke
52	29	7	4	6	2

Der er en helt tydelig sammenhæng mellem alder og tilbøjelighed til at værdsætte naturen, når der dyrkes sport eller motion. Nedenstående figur viser, at der foregår en jævn stigning fra 59 procent blandt unge til hele 86 procent blandt de ældste på 70 år eller mere, som mener, at naturen har nogen eller stor betydning. Dette hænger godt sammen med det faktum, at ældre oftere dyrker sport eller motion udendørs i forhold til yngre, som det er beskrevet i ovenstående afsnit om sport og motion indendørs vs. udendørs.

Figur 51. Oversigt over naturens betydning for voksne, når de dyrker sport eller motion. Fordelt på alder (N = 3489)

Der er samtidig en sammenhæng mellem naturens betydning og tilbøjeligheden til at tage bil eller offentlig transport for at komme til at dyrke motion, sport eller friluftsliv i mere attraktive omgivelser, end der findes tæt på boligen.

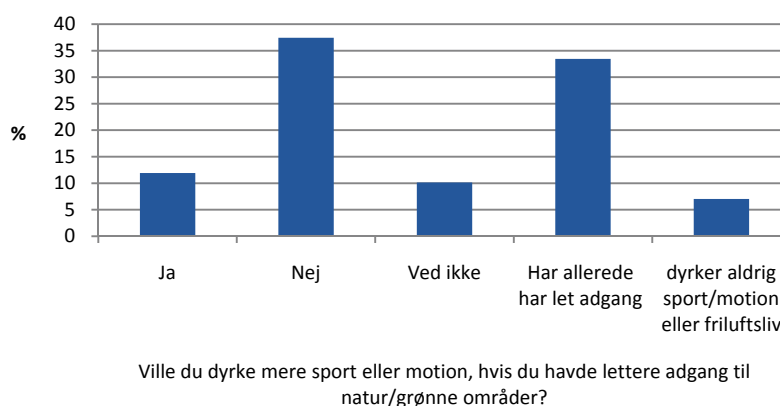
- Jo større betydning naturen har, når respondenterne dyrker sport, motion eller friluftsliv, jo større er tilbøjeligheden til at ville køre for at dyrke aktiviteten i naturen.

Samlet set er der 50 procent, som gør dette en gang imellem, mens det gælder for 58 procent blandt personer, der mener, at naturen har en stor betydning, når de dyrker sport, motion eller friluftsliv. Blandt personer for hvem naturen ikke betyder noget, når der dyrkes sport eller motion, er der alligevel 29 procent, som svarer, at de nogle gange kører ud i naturen.

Et sidste spørgsmål i voksenundersøgelsen omkring sport og motion i naturen omhandler endnu et hypotetisk spørgsmål, hvor respondenterne er blevet bedt om at vurdere, om de ville dyrke mere sport, motion eller friluftsliv, hvis de havde lettere adgang til natur eller grønne områder i nærheden. Det skal her bemærkes, at spørgsmålet kun er målrettet personer, som i forvejen dyrker sport, motion eller friluftsliv i naturen.

Nedenstående figur viser en frekvensfordeling over svarene på dette spørgsmål, og det ses, at syv procent har svaret aldrig at dyrke sport, motion eller friluftsliv i naturen, mens 36 procent allerede har let adgang til natur eller grønne områder.

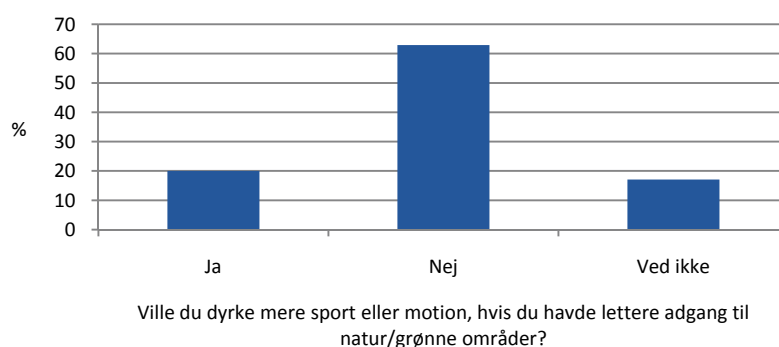
Figur 52. Oversigt over, i hvilket omfang voksne ville dyrke mere sport, motion eller friluftsliv, hvis de havde lettere adgang til natur/grønne områder (N = 3981)

Blandt de 36 procent, som allerede har let adgang, er der stadig 46 procent, som nogle gange tager bil eller andet transportmiddel for at komme ud i naturen. Samtidig har naturen nogen eller stor betydning for 90 procent af de personer, som bor i nærheden af natur, når de dyrker sport eller motion.

I det følgende er der udelukkende fokuseret på personer, som har svaret enten 'ja', 'nej' eller 'ved ikke' på spørgsmålet om de ville dyrke mere sport eller motion, hvis de boede i nærheden af grønne områder eller natur. Heriblandt er der 63 procent, som ikke mener at ville dyrke mere, mens hver femte svarer 'ja'. 17 procent svarer 'ved ikke', hvilket antyder, at det har været vanskeligt for respondenterne at tage stilling til dette hypotetiske spørgsmål. Der er signifikant flere blandt unge, som er tilbøjelige til at svare 'ja' på dette spørgsmål, og andelen falder fra 30 procent 'ja-sigere' blandt 16 til 19-årige til otte procent blandt den ældste aldersgruppe af 70-årige eller ældre.

Figur 53. Oversigt over, om voksne ville dyrke mere sport, motion eller friluftsliv, hvis de havde lettere adgang til natur eller grønne områder i nærheden af boligen (N = 2369)

Opsummerende kan naturen siges at betyde meget for danskere – aktive såvel som inaktive, og det er ikke en fremmed tanke at tage på udflugt i naturområder, som ligger ud over almindelig gåafstand fra hjemmet. Halvdelen af respondenterne benytter nogle gange bil eller offentlig transport for at kunne dyrke sport eller motion i naturen, og blandt personer, som allerede bor i nærheden af grønne områder eller natur, er det også knapt halvdelen, som kan finde på at køre ud i naturen for at dyrke sport eller motion. Hver femte angiver at ville dyrke *mere* sport eller motion, hvis adgang til natur eller grønne områder var lettere.

Litteraturliste

Bille, Trine *et.al.* (2005), *Danskernes kultur- og fritidsaktiviteter 2004 – med udviklingslinjer tilbage til 1964*, AKF forlaget.

Fridberg, Torben (2000), *Kultur- og fritidsaktiviteter 1975 – 1998*, Socialforskningsinstituttet, København.

Kühl, P-H (1980). *Fritid 1964-75*, SFI.

Larsen, Knud (2003), *Den tredje bølge – På vej mod en bevægelseskultur*, Lokale- og Anlægsfonden.

Larsen, Knud (2003-1), *Idrætsdeltagelse og idrætsforbrug i Danmark*, Forlaget Klim, Århus.

Olsen, Henning (1997). *Tal taler ikke uden ord. Et metodeeksperiment om danske respondentes sprogsensitivitet i politologiske og sociologiske surveyundersøgelser*, *Politica* vol. 29, no. 3, side 295-310.

Ottesen, Laila Susanne & Ibsen, Bjarne (1999), *Idræt, motion og hverdagsliv – i tal og tale*, Institut for Idræt, Københavns Universitet.

Riiskjær, Søren (1994). *Danskere i fortsat bevægelse – et notat om danskernes idrætsdeltagelse på baggrund af Socialforskningsinstituttets fritidsundersøgelse 1993*, Idrætsforsk.

Østergaard, Søren *et.al* (2007), *Årgang 1992 – Hvad har de gang i?*, Ungdomsanalyse.nu, Frederiksberg.

Medlemsopgørelser hos DIF og DGI:

www.dgi.dk

www.dif.dk

Bilag

De følgende to bilag indeholder demografiske baggrundsvariable for børn og voksne. I børneundersøgelsen er der opgivet oplysninger om alder, køn, familieforhold samt nationalitet. I voksenundersøgelsen er der oplysninger om køn, alder, beskæftigelse, uddannelse, indkomst samt bopæl. Disse oplysninger er primært medtaget som generel information om deltagerne i undersøgelsen og er i denne rapport behandlet i et meget begrænset omfang.

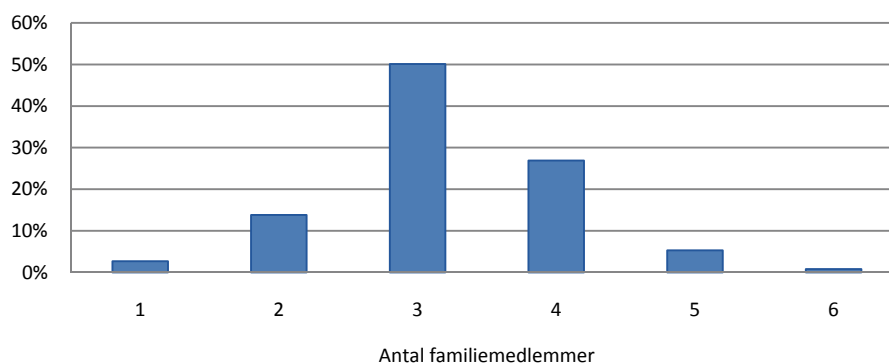
Bilag 1: Baggrundsvariable – børn

1987 børn og unge mellem 7 og 15 år har deltaget i undersøgelsen af danskernes motions- og sportsvaner 2007 fordelt på 52 procent drenge og 48 procent piger. Svarprocenten er på 52 procent og aldersmæssigt er der flest i gruppen 13 til 15 år, mens de 7 til 9-årige udgør den mindste gruppe på 30 procent.

Tabel 40. Aldersfordeling – børn og unge

Alder	Procent
7 – 9 år	30
10 – 12 år	34
13 – 15 år	36
Total	100

Figur 54. Fordeling over antal familiemedlemmer, børn og unge bor med

Tabel 41. Opgørelse over familiemæssige forhold blandt børn og unge

Hvem bor du sammen med?	Procent
Hos begge mine forældre	85
Kun hos mor	11
Kun hos far	1
På skift med min egen mor og min far	4
Min mors/fars nye mand/kone/kæreste	6
Plejeforældre	1
Ældre søskende	50
Yngre søskende	42
Papsøskende	3
Andre	2

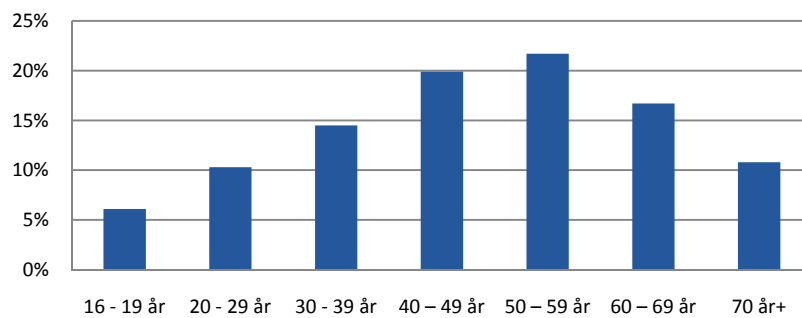
Tabel 42. Opgørelse over børn og unges – samt forældrenes nationalitet

	Er du dansk statsborger?	Er du født i Danmark?	Har eller har din mor haft udenlandsk statsborgerskab?	Har eller har din far haft udenlandsk statsborgerskab?	Er din mor født i udlandet?	Er din far født i udlandet?
Ja	99	97	5	6	6	7
Nej	1	3	95	94	94	93

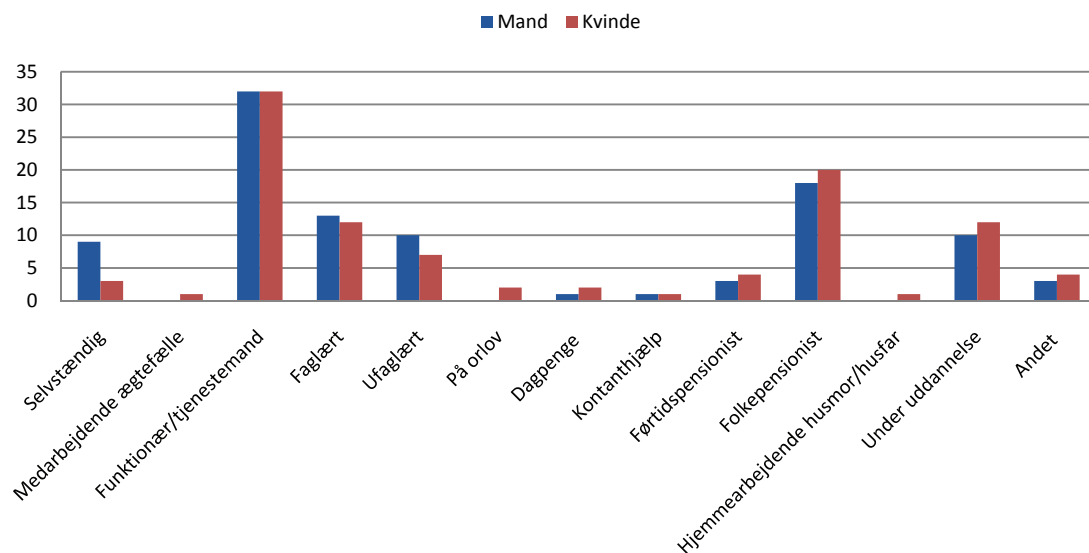
Bilag 2: Baggrundvariable - voksne

I voksenundersøgelsen indgår svar fra 4.147 respondenter mellem 16 og 98 år. Svarprocenten er på 47, og respondenterne fordeler sig med 46 procent mænd og 54 procent kvinder.

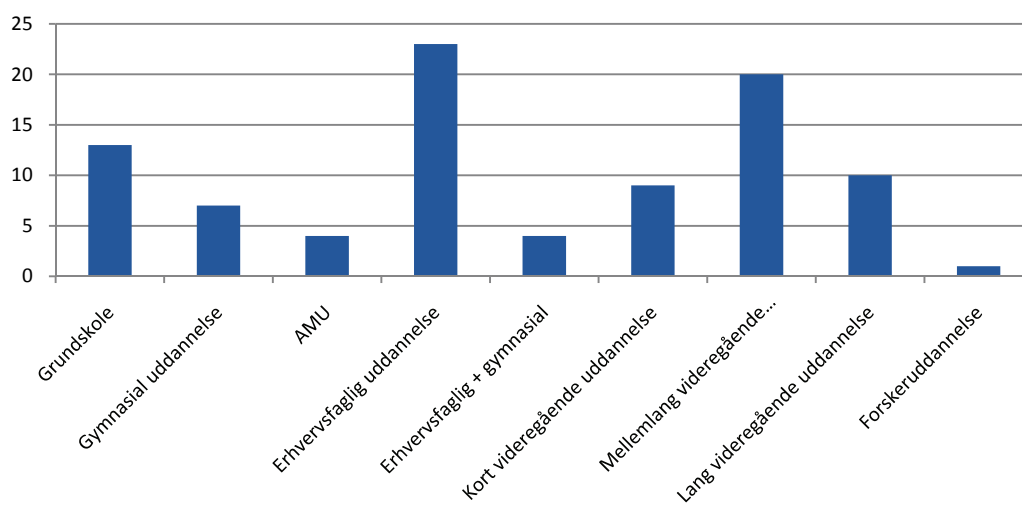
Figur 55. Opgørelse over voksne respondeters fordeling på alder

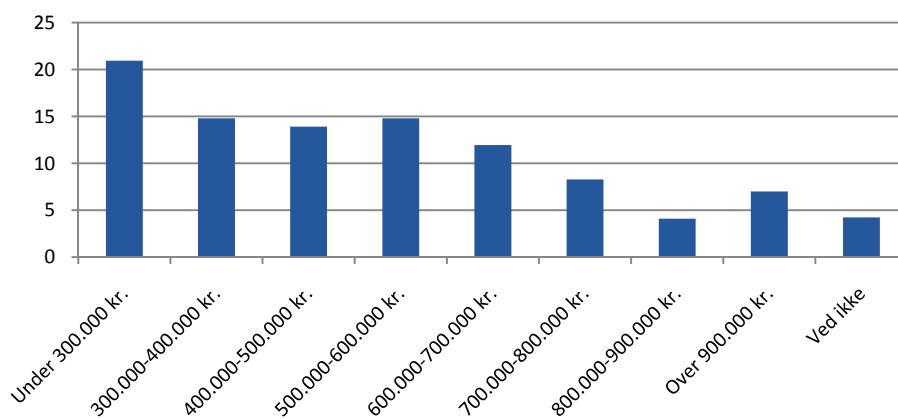
Figur 56. Nuværende beskæftigelse

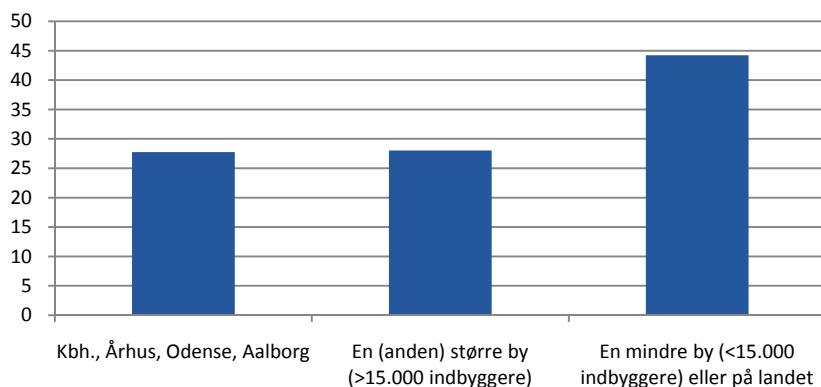
Figur 57. Højeste uddannelsesniveau

Figur 58. Indkomst

Figur 59. Bopæl

Danskernes motions- og sportsvaner 2007

Siden 1964 har landsdækkende befolkningsundersøgelser med ujævne mellemrum sat danskernes motions- og sportsvaner under lup. 'Danskernes motions- og sportsvaner 2007' er den hidtil mest omfattende i rækken.

Dette hæfte fremlægger de væsentligste aktuelle tendenser i motions- og sportsdeltagelsen i Danmark: Hvor mange er aktive? Hvor ofte? Hvilke aktiviteter er populære? Under hvilke organisatoriske former foregår de? Hvordan har vanerne udviklet sig over tid? Hvad betyder idrætsfaciliteter og adgang til natur i nærområdet, når danskerne dyrker sport eller motion? Hvad betyder sociale indikatorer for deltagelsen i sport og motion?

Disse oplysninger er vitale for planlægningen i forhold til det aktuelle og fremtidige idrætsbillede i Danmark.

Idrættens Analyseinstitut (Idan) har gennemført undersøgelsen med økonomisk støtte og faglig sparring med en række af idrættens primære interessenter.

Bag 'Danskernes motions- og sportsvaner 2007' står:

Lokale- og Anlægsfonden
Danske Gymnastik- og Idrætsforeninger (DGI)
Danmarks Idræts-Forbund (DIF)
Kulturministeriet
Dansk Firmaidrætsforbund (DFIF)
Friluftsrådet
Kulturministeriets Udvalg for Idrætsforskning (KIF)
Team Danmark

